

Regeringskansliets årsbok

Fakta och statistik om myndighetens verksamhet

2008

REGERINGSKANSLIET

Regeringskansliets årsbok **2008**

Regeringskansliets årsbok 2008 har producerats av Regeringskansliets förvaltningsavdelning efter beredning med departementen och Statsrådsberedningen. Syftet med Regeringskansliets årsbok är att ge exempel på verksamhet som bedrivits inom Regeringskansliet under året. Årsboken ska i första hand återspegla tjänstemännens arbete för att verkställa regeringens beslut.

I Årsboken redovisas också Regeringskansliets verksamhet genom ett antal statistiska mått.

Mer information om Regeringskansliet finns på www.regeringen.se

Projektledning: Katarina Strand, Information Rosenbad och Petra Preimer, förvaltningschefens kansli

Text: Information Rosenbad och Walkie Talkie

Foto: Kapitel 4; Marcella Svensson, Statsråd 2008; Pawel Flato

Produktion: Regeringskansliet, april 2009

Grafisk formgivning: Typisk Form designbyrå

Tryck: Edita Västra Aros AB, Stockholm, 2009

ISBN 978-91-978207-0-7

Statsministerns förord

AVSIKTEN MED ÅRSBOKEN, som i år firar sitt 10-årsjubileum, är att informera om Regeringskansliets arbete. Det är en redovisning av de händelser som har präglat året som gått och en presentation av vilka vi är som arbetar här.

2008 var ett turbulent år. Den ekonomiska nedgången och finansiella turbulensen påverkade de flesta svenskar – såväl i arbetet som i vardagen. För Regeringskansliets medarbetare blev det förändrade läget kanske extra tydligt i ändrade förutsättningar och ändrad planering för vårt arbete.

Under våren inrättades kansliet för krishantering. Därmed fördes det samordnande ansvaret för Regeringskansliets krishantering över till Statsrådsberedningen. Kansliet för krishantering är bemannat dygnet runt, året om, och utgör en central kontaktpunkt för Regeringskansliet. Kansliet ska följa hot- och riskutvecklingen i omvärlden för att tidigt kunna uppmärksamma och larma om situationer eller händelser som kan komma att föranleda krishanteringsinsatser.

Eftersom regeringsbyggnaden i kvarteret Loen ska renoveras genomförde nära 800 medarbetare inom Näringsdepartementet, Arbetsmarknadsdepartementet

och delar av Förvaltningsavdelningen under sommaren en lyckad flytt till nya lokaler i anrika Centralposthuset på Vasagatan.

2008 har varit ett år då våra förberedelser för att under sommaren 2009 ta över ordförandeskapet i Europeiska Unionen gått in i ett mer intensivt skede. Utifrån den kompetens och erfarenhet som jag hittills har sett finns inom Regeringskansliet är jag övertygad om att vi kommer att gå mycket väl förberedda in i ordförandeskapets utmaningar.

Det är min förhoppning att årets årsbok kan medverka till ökad insikt om hur Regeringskansliet fungerar. Har du frågor som inte besvaras här, eller som du vill veta mer om, är du välkommen att höra av dig till Regeringskansliet.

Besök gärna vår webbplats, www.regeringen.se

Fredrik Reinfeldt

Innehåll

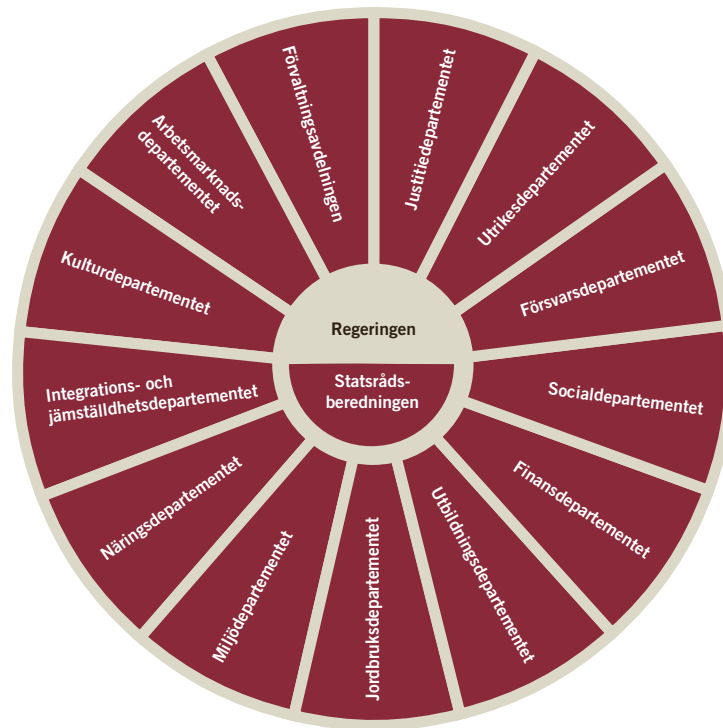
Statsministerns förord	3	Kapitel 5 Regeringskansliets interna utvecklingsarbete	100
Innehåll	4	Statsråd 2007	106
Kapitel 1 Regeringskansliet	6	Appendix: Regeringskansliet i siffror	112
Kapitel 2 Statsrådsberedningens verksamhet	10	Inledning	114
Kapitel 3 Departementens verksamhet	18	Tjänstgörande i kommittéer	115
Justitiedepartementet	19	Kommitté- och tilläggsdirektiv	115
Utrikesdepartementet	26	Förteckning över kommittédirektiv	116
Försvarsdepartementet	33	Statens offentliga utredningar	
Socialdepartementet	37	och departementsserien	120
Finansdepartementet	43	Förteckning över SOU och Ds	121
Utbildningsdepartementet	49	Propositioner och skrivelser	126
Jordbruksdepartementet	54	Förteckning över propositioner och skrivelser	127
Miljödepartementet	57	Lagar och förordningar	132
Näringsdepartementet	64	Budgetprocessen och myndighetsstyrning	133
Integrations- och jämställdhetsdepartementet	71	Budgetprocessen i korthet	133
Kulturdepartementet	76	Statsbudgeten i sammandrag	134
Arbetsmarknadsdepartementet	79	Myndighetsstyrning	136
		Antal myndigheter under regeringen	136
		Regleringsbrev	137
		Utnämningar	138
Kapitel 4 Särskilda projekt och program	84	Förvaltningsärenden	141
Konferens om Irak	86	Totalt antal beslutade regeringsärenden	141
Dialog för en förstärkt gemensam värdegrund	88	Registrerade ärenden	142
Dialog om klimat- och energipolitiken	90	Utrikespolitiska handlingar utanför ärendediariet	142
Skapande skola	92	Ansökningar, dispenser och överklaganden	143
Seminarium om Flexicurity	95	Internationellt arbete	144
Sociala rådet	98	Utlandsmyndigheter	144

Viseringar och pass	145	Särskilda projekt och program	151
Utlandsstationerade	145		
Dagar med utlandstraktamente	145	Internt stöd och utvecklingsarbete	158
Arbetsdagar i internationella organ	146	Tjänstgörande per personalgrupp	158
Arbetsdagar i EU-kommissionens kommittéer och expertgrupper	146	Andel kvinnor/män per personalgrupp	159
Arbetsdagar i rådsarbetsgrupper	146	Medelålder och genomsnittlig anställningstid	159
Arbetsdagar i internationella organisationer utanför EU	147	Tjänstgörande per departement	160
Faktapromemorior	147	Sjukfrånvaro	161
Extern kommunikation	148	Föräldraledighet och vård av barn	162
Interpellationssvar till riksdagen	148	Personalrörlighet	162
Frågesvar till riksdagen	149	Jämställda löner	162
Brevsvar	149	Regeringskansliets utgifter	163
Resdagar i Sverige	150		
Regeringskansliets webbplats	150	Kontakt, besök och informationskällor	164

KAPITEL 1

Regeringskansliet

All offentlig makt i Sverige utgår från folket. Folket väljer riksdagen och partiernas mandat i riksdagen ger underlag för bildandet av regeringen. Till sin hjälp för att genomföra sin politik har regeringen ca. 4 700 tjänstemän och politiskt anställda i Regeringskansliet och dess kommittéer. Myndigheten Regeringskansliet bestod under 2008 av Statsrådsberedningen, 12 departement och Regeringskansliets förvaltningsavdelning.

Regeringskansliets uppdrag är att stödja regeringen i dess uppgift att styra riket och förverkliga sin politik.

Regeringen fattar kollektiva beslut. Det betyder att regeringen, under de regeringssammanträden som äger rum varje vecka, fattar gemensamma beslut i alla regeringsärenden. På så vis ges alla statsråd möjlighet att påverka de beslut som regeringen fattar och regeringen ansvarar tillsammans för samtliga regeringsbeslut.

Regeringskansliets organisation

Regeringskansliet är regeringens stab. Myndigheten leds av statsministern, vilket innebär att statsministern

är såväl regeringschef som chef över myndigheten Regeringskansliet. Många statsråd är både regeringsledamöter och departementschefer. I Statsrådsberedningen finns dessutom en förvaltningschef som ansvarar för Regeringskansliets styrning i förvaltningsfrågor och departementsövergripande administrativa frågor.

Regeringskansliet bestod under 2008 av Statsrådsberedningen, 12 departement och Regeringskansliets förvaltningsavdelning. Till Regeringskansliet hör även utlandsmyndigheterna inom UD, dvs. ambassader, konsulat, representationer och delegationer vid FN, EU, OECD med flera. Utlandsmyndigheterna är direkt underställda UD men är också egna myndigheter.

Kommittéväsendet hör också till Regeringskansliet, även om kommittéerna i flera avseenden är egna myndigheter.

I varje departements ledning finns en till tre ministrar, varav en är departementschef. Varje statsråd har en stab av politiskt tillsatta tjänstemän, till exempel statssekreterare, politiskt sakkunniga och pressekreterare. Totalt uppgår antalet politiskt tillsatta statsråd och tjänstemän i Regeringskansliet till cirka 200, av Regeringskansliets drygt 4 700 medarbetare.

Läs mer om respektive departements ansvarsområde och verksamhet i kapitel 3.

Tjänstemännens uppgifter i Regeringskansliet

Det stora flertalet av Regeringskansliets anställda är inte politiskt tillsatta, utan har kvar sina tjänster vid ett regeringsskifte. Att arbeta inom Regeringskansliet ställer därför höga krav på att kunna analysera ett problem från olika perspektiv, kunna hitta alternativa lösningar och att följa den politiska debatten. Samtidigt måste tjänstemännen kunna framföra sakliga invändningar mot olika förslag.

Tjänstemännens uppgift är att bereda ärenden åt regeringen. Ärendena kan delas in i sju huvudgrupper som förekommer på samtliga departement:

Lagstiftning

Det är tjänstemännens uppgift att bearbeta politiska initiativ, utforma utredningsdirektiv och beslutsunderlag inför beslut om att tillsätta kommittéer. De ska även ta emot betänkanden och remissbehandla dem, bereda

lagrådsremisser, utarbeta propositioner samt bearbeta riksdagens beslut om regeringens lagförslag.

Budgetprocessen och styrningen av de statliga myndigheterna

Regeringskansliets tjänstemän bereder och följer upp budgetförslag, utfärdar de regleringsbrev som styr myndigheterna, analyserar och värderar resultatrapporter, bereder särskilda direktiv för myndighetsverksamhet, medverkar i tillsättning av styrelser och verkschefer samt håller löpande kontakt med myndigheterna.

Förvaltningsärenden

Regeringskansliet är landets högsta förvaltningsmyndighet och tjänstemännen har till uppgift att bereda beslut om till exempel dispensärenden m.m.

Internationell samverkan

Det är Regeringskansliets uppgift att bereda svenska ståndpunkter inför möten i internationella organisationer, företräda Sverige och implementera internationella överenskommelser till svensk politik. Det handlar till exempel om lagstiftning, administrativ praxis och standardisering. Sedan Sveriges inträde i EU har detta arbete inom Regeringskansliet ökat i omfattning.

Extern kommunikation

Regeringskansliet bistår också regeringen när det gäller övrig kommunikation med omvärlden. Tjänstemännen skriver underlag till svar på frågor och interpellationer från riksdagen samt post och e-post från allmänheten. De skriver även underlag till tal åt statsråden, informerar om verksamheten och håller kontakt med näringsliv och organisationer.

Särskilda projekt och program

Med särskilda projekt och program menas verksamhet av förvaltningskaraktär som bedrivs i Regeringskansliet. Det är verksamheter som pågår under begränsad tid och som inte helt passar in i någon annan myndighets uppdrag. Exempel på särskilda projekt och program under 2008 redovisas i kapitel 4.

Myndighetens interna stöd och utvecklingsarbete

Regeringskansliet sköter intern verksamhetsplanering, resultatrapportering, ekonomiadministration, IT, bevakning och säkerhet, arkivering, diarieföring, lokaladministration med mera. Exempel på internt utvecklingsarbete redovisas i kapitel 5.

KAPITEL 2

Statsrådsberedningens verksamhet

I det här kapitlet kan du läsa om Statsrådsberedningens verksamhet under 2008.

STATSRÅDSBEREDNINGEN HAR ORDET

2008 svepte en internationell finansiell kris över världen. Den hade sitt ursprung långt från Sverige, men fick påtagliga efterverkningar även för vår öppna handelsberoende ekonomi.

I en tid av ekonomisk nedgång och finansiell turbulens är det viktigt att människor känner fortsatt trygghet i sin vardag och att företagandet ges goda förutsättningar. Det har understrukt vikten av regeringens politik för att göra det mer lönsamt att arbeta, lättare att anställa samt mer attraktivt att starta och driva företag. Därtill har regeringen sjuösatt ett antal reformer för att höja kvaliteten i välfärden bl.a. inom skola, förskola, äldreomsorg och brottsbekämpning.

För att möta den finansiella oron presenterade regeringen även ett antal åtgärder för att skapa ökad stabilitet i det finansiella systemet. Detta gjordes bland annat genom åtgärder för att säkra företagens betalningsmöjligheter samt i utformningen av en insättningsgaranti för att skydda enskilda medborgares sparkapital. Under senhösten förstärktes också politiken för jobb och omställning.

Det viktiga arbetet för att säkra en hållbar utveckling fortskrider. Under 2008 arbetade regeringen aktivt med EU:s energi- och klimatpaket. I december nåddes slutligen den ambitiösa överenskommelse som kommer att ligga till grund för regeringens fortsatta klimatarbete.

Stora delar av 2008 har även handlat om förberedelser inför det Europaår som väntar. Det kommer att bli en spännande och givande tid för Regeringskansliet och dess medarbetare när Sverige den 1 juli 2009 tar över som ordförandeland i EU.

Statsrådsberedningens verksamhet

Statsrådsberedningen leder och samordnar arbetet i Regeringskansliet och ansvarar för samordning av den svenska EU-politiken. Statsrådsberedningen är indelad i statsministerns kansli, EU-ministerns kansli, samordningskansliet, kansliet för samordning av EU-frågor, förvaltningschefens kansli och rättschefens kansli. I Statsrådsberedningen ingår också Regeringskansliets internrevision, sekretariatet åt Kommissionen för hållbar utveckling och Kansliet för krishantering. Chef för Statsrådsberedningen är statsministern.

I Statsrådsberedningen tjänstgör 177 personer (december 2008) varav de i statsministerns kansli, EU-ministerns kansli samt samordningskansliet är politiskt tillsatta. På de övriga kanslierna tjänstgör opolitiska tjänstemän.

Under 2008 har bland annat följande verksamhet ägt rum:

Nytt kansli för krishantering

Sedan den 31 mars 2008 har Regeringskansliet ett kansli för krishantering. Kansliet för krishantering har som uppgift att ansvara för:

- Omvärldsbevakning och lägesbild
- Krishantering och kriskommunikation
- Analys
- Att vara en central kontaktpunkt i Regeringskansliet

Kansliet bedriver ständig omvärldsbevakning. Kansliet följer dygnet runt händelseutvecklingen både nationellt och internationellt. Kansliet har också en viktig uppgift i att stödja departementen i deras arbete att utveckla sin krishantering och kriskommunikation, ansvara för utbildning och övning samt göra analyser av hot- och riskutvecklingen. Under en kris ska kansliet stödja och samordna Regeringskansliet i hanteringen av krisen. I krishanteringsuppgifterna ingår att larma, ta fram en samlad lägesbild av hur samtliga enskilda händelser tillsammans påverkar samhället och vad som kan föranleda krishantering från regeringen. Kansliets chef ska också, om det är nödvändigt, kunna dra igång krishanteringsarbetet i Regeringskansliet. Efter att krisen har hanterats ska kansliet kunna följa upp och utvärdera det genomförda arbetet.

Nytt krishanteringsråd

I december beslutade regeringen att inrätta ett krishanteringsråd. Regeringskansliet, berörda myndigheter och andra aktörer ska kunna mötas i rådet för att samverka och utbyta information såväl i vardagen som vid allvarliga händelser och kriser. Rådet ska under normala förhållanden sammanträda två gånger per år.

Rådet leds av statsministerns statssekreterare och i rådet ingår rikspolischefen, överbefälhavaren och generaldirektörerna för Affärsverket svenska kraftnät, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Socialstyrelsen och Strålsäkerhetsmyndigheten. I rådet ingår även en landshövding som företräder länsstyrelserna samt företrädare för berörda departement. Även andra ledamöter kan ingå i rådet.

Kommissionen för hållbar utveckling

2006 inrättade regeringen en rådgivande kommission för hållbar utveckling. I Statsrådsberedningen finns ett kansli som ska stötta kommissionens arbete. Kommissionen ska främja ett sektorsövergripande arbete, anlägga ett internationellt perspektiv och se till såväl ekologiska, sociala som ekonomiska aspekter. Klimatförändringarna ska stå i fokus för kommissionens arbete.

Kommissionen har en bred sammansättning med ledamöter från näringsliv, fristående organisationer, forskning och politik. Statsminister Fredrik Reinfeldt är ordförande och miljöminister Andreas Carlgren är vice ordförande.

Kommissionen ska fungera som ett forum för diskussion, analys och dialog. Kommissionen ska arbeta handlingsinriktat med teman som är centrala för att skapa förutsättningar för en hållbar utveckling. Områden där Sverige kan utveckla internationellt konkurrenskraftiga koncept och därmed också bidra till en globalt hållbar utveckling är särskilt intressanta.

En del av kommissionens möten är öppna. Under 2008 genomförde kommissionen sex möten, varav tre utgjordes av öppna seminarier. Kommissionens slutresultat kommer att vara de analyser och diskussioner som förts under mötena. Kommissionens uppdrag gäller till och med Sveriges ordförandeskap i EU hösten 2009.

EU-arbetet

Statsministern har det övergripande ansvaret för Sveriges EU-politik. EU-ministern ansvarar för horisontella EU-frågor, utom utvidgningen, och representerar Sve-

rige i ministerrådet för allmänna frågor. Övriga ministrar ansvarar för sina respektive frågor i EU-arbetet och företräder Sverige vid ministerrådets olika möten.

- *Kansliet för samordning av EU-frågorna*

EU-kansliet är en tjänstemannaorganisation inom Statsrådsberedningen som ansvarar för att samordna Regeringskansliets EU-arbete. EU-kansliet ansvarar för förberedelserna inför möten i Europeiska rådet och Allmänna rådet samt för Coreperinstruktioner. EU-kansliet samordnar också horisontella EU-frågor, såsom Lissabonstrategin, EU:s långtidsbudget, Östersjöstrategin och institutionella frågor såsom Lissabonfördraget. EU-kansliet har ett EU-perspektiv i gemensambere- dning av instruktioner och ståndpunkter. EU-kansliet granskar också regeringens lagrådsremisser och propositioner ur EU-rättslig synvinkel och samordnar genomförande av EU-rätten i svensk lagstiftning.

- *Förberedelse inför Sveriges ordförandeskap i EU 2009*

Sverige kommer att vara ordförande i EU:s minister- råd under andra halvåret 2009. Förberedelserna inför ordförandeskapet pågår intensivt både i Statsrådsbe- redningen och departementen. EU-minister Cecilia Malmström är ansvarig för samordningen av förbere- delsearbetet. På tjänstemannanivå samordnas förbe- redelsearbetet av EU-kansliet. Sedan den 1 september 2008 har EU-kansliet förstärkts med Sekretariatet för kommunikation EU 2009 (KOM-09), som samordnar Regeringskansliets centrala kommunikationsinsatser inför och under Sveriges ordförandeskap i EU.

Vid årsskiftet 2007/2008 inrättades ett särskilt sekre- tariat, Sekretariatet för EU-möten i Sverige 2009 (SES- 09), under förvaltningschefen i Statsrådsberedningen.

Sekretariatet har till ansvar att planera och samordna administration, upphandling och logistik kring mötes- verksamheten i Sverige under Sveriges ordförandeskap.

EU-möten och beslut

Europeiska rådet består av medlemslänternas stats- eller regeringschefer och kommissionens ordförande. Dessa biträds av medlemsstaternas utrikesministrar och när vissa frågor står på dagordningen kan även finansministrarna delta. Europeiska rådet möts 1–2 gånger per ordförandeskap vid vad som brukar kallas för EU:s toppmöten.

Under 2008 hölls fem toppmöten och ett extra, in- formellt, toppmöte.

- *Toppmötet den 13–14 mars*

Vid mötet diskuterades klimat- och energifrågor samt Lissabonstrategin för tillväxt och sysselsättning. Sve- rige företrädde av statsminister Fredrik Reinfeldt, utrikesminister Carl Bildt och finansminister Anders Borg.

Ett huvudbudskap från Europeiska rådet var att EU ska ha en fortsatt ledande roll i det internationella kli- matarbetet och vara en drivkraft i förhandlingarna vid nästa FN-klimatmöte i Poznan, Polen (COP 14).

- *EU:s Lissabonstrategi för tillväxt och sysselsättning*

Europeiska rådet angav riktlinjer för den nya treårspe- rioden 2008–2010 för EU:s Lissabonstrategi för tillväxt och sysselsättning. Medlemslänternas ansträngningar kommer under den nya perioden att fokusera på att ge- nomföra reformer. Europeiska rådet uppmanade dess- utom kommissionen och rådet att inleda tankearbetet

kring Lissabonstrategins förlängning eller eventuella efterföljare efter 2010.

- *Toppmötet den 19–20 juni*

En av huvudfrågorna vid mötet var att diskutera konsekvenserna av att irländarna röstat nej till Lissabonfördraget. Andra punkter på dagordningen var effekterna av de höga olje- och livsmedelspriserna, migration och andra rättsliga frågor samt EU:s grannskapspolitik. Den svenska delegationen leddes av statsminister Fredrik Reinfeldt, utrikesminister Carl Bildt och EU-minister Cecilia Malmström.

- *En europeisk migrationspolitik*

Europeiska rådet noterade bland annat att stora framsteg skett i riktning mot en europeisk migrationspolitik. Europeiska rådet välkomnade kommissionens meddelande ”En gemensam migrationspolitik för Europa: principer, handlingar och verktyg”. Stats- och regeringscheferna uppmanade vidare rådet att öka ansträngningarna att enas om förslagen om arbetskraftsinvandring, om straff mot arbetsgivare som anställer illegala invandrare och om gemensamma rättigheter i EU för tredjelandsmedborgare. Vidare menade Europeiska rådet att Eurojust och Europols roller behöver stärkas i kampen mot gränsöverskridande brottslighet.

- *Effekter av höga mat- och oljepriser*

När det gäller effekterna av de höga olje- och gaspriserna menade Europeiska rådet att man kunde överväga åtgärder för att minska deras effekter för låginkomsttagare, men att åtgärderna behövde vara kortfristiga och riktade. Stats- och regeringscheferna uppmanade det kommande franska EU-ordförandeskapet och

kommissionen att undersöka möjligheten till, och effekterna av, åtgärder syftande till att mildra effekterna av plötsliga olje- och gasprisökningar. Stats- och regeringscheferna betonade att utvecklingen visar behovet av att snart anta klimat- och energipaketet.

- *Östlig dimension av EU:s grannskapspolitik*

Europeiska rådet välkomnade det polsk-svenska förslaget om den östliga dimensionen av EU:s grannskapspolitik. Kommissionen fick i uppdrag att under våren 2009 lägga fram förslag till formerna för ett utvecklat samarbete med EU:s östra grannländer.

- *Toppmötet den 1 september*

Europeiska rådet höll ett extraordinärt möte den 1 september för att diskutera krisen i Georgien. Syftet med mötet var att markera EU:s enighet i frågan. Sverige representerades av statsminister Fredrik Reinfeldt och utrikesminister Carl Bildt.

Europeiska rådet antog slutsatser som understryker EU:s beredskap att utöver den pågående humanitära hjälpen bidra med återuppbyggnadsstöd samt stärka relationen till Georgien, bl.a. med viseringsförenklningar och möjlighet till ett framtida brett frihandelsavtal mellan EU och Georgien. Rådet betonade att militärt våld inte är acceptabelt. Man fördömde Rysslands ensidiga erkännande av Abchazien och Sydossetien och uppmanade andra länder att inte erkänna regionernas självständighetsförklaringar.

- *Toppmötet den 15–16 oktober*

Den ekonomiska och finansiella situationen och energi- och klimatpaketet var huvudfrågorna på dagordningen när Europeiska rådet samlades för toppmöte i

Bryssel den 15–16 oktober. Sverige representerades av statsminister Fredrik Reinfeldt, utrikesminister Carl Bildt, finansminister Anders Borg och EU-minister Cecilia Malmström.

– *Den finansiella och ekonomiska krisen*

Den ekonomiska och finansiella krisen stod i centrum för mötet. Stats- och regeringscheferna bekräftade att EU-länderna gemensamt och samordnat ska hantera krisen. De välkomnade det gemensamma åtgärdsprogram som euroländerna enades om den 12 oktober i syfte att hantera den finansiella oron.

– *Klimat- och energifrågor*

Europeiska rådets slutsatser om klimat- och energipaketet bekräftar målet att nå en överenskommelse i december. Stats- och regeringscheferna ställde sig bakom riktlinjer för det fortsatta arbetet som det franska ordförandeskapet presenterade vid mötet. En överenskommelse är viktig för att EU ska spela en ledande roll i de förhandlingar som ska leda till en internationell klimatöverenskommelse i Köpenhamn i december 2009.

• *Extra, informellt, toppmöte den 7 november*

EU:s stats- och regeringschefer höll ett informellt toppmöte i Bryssel fredagen den 7 november. Statsminister Fredrik Reinfeldt representerade Sverige. Stats- och regeringscheferna enades om ett uttalande som understryker att EU:s enighet varit en nyckelfaktor i EU:s engagerade och samordnade agerande i samband med den finansiella krisen.

Stats- och regeringscheferna enades om att höja taket för EU-lån till drabbade medlemsstater från 12 miljarder euro till 25 miljarder euro. De betonade vi-

dare att det internationella toppmötet den 15 november måste bana väg för en reform av det internationella finansiella systemet. EU måste spela en central roll i tre hänseenden:

- gemensamma principer (bättre reglering och tillsyn; ett internationellt finansiellt system grundat på ansvar och transparens; krisförebyggande riskbedömningar; en central roll för IMF)
- en arbetsmetod för att leverera verkliga resultat (att använda de första 100 dagarna efter den 15 november till att utarbeta åtgärder för att genomföra principerna, och därefter kalla till ett nytt toppmöte)
- en full uppsättning åtgärder, varav en del måste beslutas snarast.

• *Toppmötet den 11–12 december*

Europeiska rådet sammanträdde i Bryssel 11–12 december. Sverige representerades av statsminister Fredrik Reinfeldt, utrikesminister Carl Bildt och EU-minister Cecilia Malmström. Två av huvudpunkterna på mötet var EU:s energi- och klimatpaket, samt frågan om en europeisk återhämtningsplan. Stats- och regeringscheferna diskuterade också Lissabonfördraget.

– *Energi- och klimatpaketet*

Europeiska rådet enades om energi- och klimatpaketet. De mål som antogs vid Europeiska rådets möte i mars 2007 står kvar och EU:s stats- och regeringschefer är nu alltså överens om hur de ska uppnås. EU:s åtagande att minska koldioxidutsläppen med 30 % till år 2020, inom ramen för en global överenskommelse står därmed fast. I avvaktan på en sådan överenskommelse lade Europeiska rådet fast hur EU:s åtagande att minska utsläppen

med 20 %, jämfört med 1990 års nivå, ska genomföras i praktiken. Rådet fortsätter nu förhandlingarna med Europaparlamentet, med målet att nå en förstabehandlingsoverenskommelse om energi- och klimatpaketet före årsskiftet.

– *Den ekonomiska och finansiella krisen*

Europeiska rådet enades om en återhämtningsplan om cirka 1,5 % av EU-ländernas samlade BNP. Stats- och regeringscheferna enades också om att skynda på genomförandet av program finansierade av samman-

hållnings- och strukturfonderna och fonden för landsbygdsutveckling. Vidare ställde de sig bakom Europeiska investeringsbankens beslut att satsa 30 miljarder euro på stöd till små- och medelstora företag, förnybar energi och rena transporter samt inrättandet av en europeisk fond för energi, klimat och infrastruktur. Europeiska rådet gav även EU:s finansministrar i uppdrag att se över möjligheterna för medlemsstaterna att tillämpa reducerade momssatser för vissa arbetsintensiva tjänster.

KAPITEL 3

Departementens verksamhet

I det här kapitlet kan du läsa om departementens verksamhet under 2008.

Justitiedepartementet

Justitiedepartementet har följande ansvarsområden: grundlagarna och lagstiftning inom straffrätt, civilrätt, processrätt m.m., rättsväsendet, migrations- och asylinpolitik, ärenden om nåd i brottmål och vissa andra brottmålsärenden.

Under Justitiedepartementets ansvarsområde finns 142 myndigheter med omkring 45 000 anställda. Dit hör t.ex. Polisen, Åklagarmyndigheten, Sveriges domstolar, Kriminalvården, Migrationsverket, Justitiekanslern, Datainspektionen, Brottsförebyggande rådet och Valmyndigheten. I departementet tjänstgör 371 personer (december 2008).

Under 2008 har bland annat följande verksamhet ägt rum vid departementet:

Grundlagarna, offentlighetsprincipen m.m. Grundlagsutredningens slutbetänkande (SOU 2008:125)

Grundlagsutredningen lämnade sitt slutbetänkande i december, med en rad förslag till förändringar i regeringsformen och annan lagstiftning i syfte att stärka och fördjupa den svenska folkstyrelsen. Några exempel: Spärren för personval till riksdagen ska sänkas till fem procent och valdagen flyttas till den andra söndagen i september. Det kommunala folkinitiativet ska förstärkas och en bestämmelse om kommunala extra val införs.

Förvaltningslagsutredningen (Dir. 2008:155)

Regeringen tillsatte en utredning i april med uppdrag att se över bestämmelserna i förvaltningslagen och lämna ett nytt lagförslag. Tanken är att formulera så pedagogiska och lättillgängliga regler som möjligt, som dessutom ska vara anpassade för en elektronisk förvaltning. Vidare ska utredningen analysera den svenska förvaltningsrätten ur ett internationellt perspektiv. Utredaren ska också bl.a. överväga hur man kan korta för långa handläggningstider hos myndigheterna, samt hur bestämmelserna om omprövning och överklagande kan förbättras för att uppnå en mer rättssäker och effektiv ordning. Uppdraget ska slutredovisas senast i mars 2010.

Översyn av lagen om allmän kameraövervakning (Ju 2008:04)

Regeringen beslutade i februari att ge en särskild utredare i uppdrag att göra en samlad översyn av lagen om allmän kameraövervakning i syfte att modernisera den mot bakgrund bl.a. av den snabba tekniska utvecklingen på området. Utredningen ska redovisa uppdraget senast den 1 oktober 2009.

Bolagsfrågor

Stiftelser – frågor om registrering och tillsyn, m.m. (Prop. 2008/09:84)

I december lämnade regeringen en proposition om att i princip alla stiftelser ska registreras i länsstyrelsernas

stiftelseregister och tilldelas organisationsnummer. Dessutom föreslogs att tillsynen över stiftelser ska koncentreras till färre antal länsstyrelser än tidigare. Stiftelser som bildats av eller tillsammans med staten, kommun eller landsting eller som förvaltas av en statlig myndighet ska inte längre undantas från fullständig tillsyn. Det föreslås också att insamlingsstiftelser under en period om tre år ska använda minst tre fjärdedelar av sina intäkter för stiftelsens ändamål. Riksdagen ska fatta beslut om förslaget 2009.

Familjerätt

Förmyndarskapsrättsliga frågor (Prop. 2007/08:150)

I maj föreslog regeringen ändringar i föräldrabalkens regler om förmyndarskap, med syfte att minska risken för missbruk av barns tillgångar och stärka det allmännas tillsyn. Bl.a. ska användningen av spärrade bankkonton – konton som föräldrarna inte kan disponera utan överförmyndarens tillstånd – utökas. Överförmyndaren ska även ges möjlighet att spärra vissa finansiella tillgångar såsom aktier och fondandelar. Motsvarande ska gälla gode män och förvaltare. Riksdagen har antagit propositionen och lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2009.

Äktenskapsfrågor (Prop. 2008/09:80)

I december lade regeringen fram en proposition med förslag på flera olika lagändringar när det gäller vigselverksamheten. Enligt förslaget ska lagändringarna träda i kraft den 1 maj 2009.

Förmögenhetsrätt och obeståndsrätt

Fastighetsmäklaren och konsumenten (SOU 2008:6)

Ett betänkande överlämnades till regeringen i januari med förslag till en ny fastighetsmäklarlag. Där föreslås bland annat att fastighetsmäklares skyldigheter gentemot köpare och säljare ska preciseras.

Betalningsansvar vid obehöriga transaktioner (Ds 2008:86)

I december föreslog regeringen nya bestämmelser om vilket ansvar för förlust som en kontohavare ska ha vid en obehörig transaktion.

Företagshypotek – en bättre säkerhet för lån till företag (Prop. 2007/08:161)

I juni lämnade regeringen förslag till en reformering av det regelverk som gör det möjligt att använda lös egendom i näringsverksamhet som säkerhet för lån. Syftet är att stärka säkerheten och därmed göra det lättare för företag att låna pengar. Den nya säkerhetsrätten ska benämnas företagshypotek och innebär i allt väsentligt en återgång till de regler om företagshypotek som gällde före år 2004. Riksdagen har antagit propositionen. Lagändringarna träder i kraft den 1 januari 2009.

Vägen tillbaka för överskuldssatta (SOU 2008:82)

Ett betänkande som rör bl.a. överskuldssatta företagare med personligt ansvar för företagets skulder överlämnades till regeringen i september.

Immaterialrätt

Civilrättsliga sanktioner på immaterialrättens område – genomförande av direktiv 2004:48 EG (Prop. 2008/09:67)

I december lade regeringen fram en proposition med förslag till genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter (det s.k. civilrättsliga sanktionsdirektivet; ibland även kallat IPRED). Förslaget innebär bl.a. att domstol under vissa förutsättningar ska kunna besluta att en internetleverantör ska ge rättighetshavaren information om vilken abonnent som haft en viss IP-adress när den använts för att göra intrång via Internet. Bestämmelserna ska ge dem som har skapat t.ex. data-spel, film eller musik bättre möjligheter att skydda sina rättigheter. Riksdagen ska besluta om förslaget 2009.

Officialprövningens omfattning vid registrering av varumärken och firmor m.m. (Ds 2008:28)

I april skickades en promemoria ut på remiss med förslag på ett förenklat förfarande vid registrering av varumärken. Förslaget syftade bl.a. till att förkorta handläggningstiderna vid Patent- och registreringsverket. I promemorian fanns även förslag om att Sverige ska tillträda Singaporekonventionen om varumärkesrätt. Syftet är att göra förfarandet för att registrera varumärken enkelt och globalt enhetligt. Frågorna bereds nu inom Regeringskansliet.

Översyn av vissa frågor om upphovsrätt (Dir. 2008:37)

Regeringen beslutade i april att ge en särskild utredare i uppdrag att se över vissa frågor om upphovsrätt, bl.a. reglerna om upphovsrättens övergång i t.ex. anställ-

ningsförhållanden och vissa frågor om s.k. avtalslicenser. Utredningen ska även se över hela upphovsrättslagen i redaktionellt och språkligt hänseende för att modernisera och göra lagen mer lättillgänglig. Uppdraget ska slutredovisas senast i oktober 2010.

Fastighetsrätt

Införandet av ägarlägenheter (Prop. 2008/09:91)

I november föreslog regeringen nya regler om s.k. ägarlägenheter, som enligt propositionen ska utgöra en ny boendeform vid sidan av nuvarande former för boende i flerbostadshus. Det ska enligt förslaget bli möjligt att inneha enskilda lägenheter i flerbostadshus med äganderätt, s.k. ägarlägenheter. En ägarlägenhet ska utgöra en tredimensionell fastighet avsedd att rymma endast en bostadslägenhet (ägarlägenhetsfastighet). Samtidigt lämnades en annan proposition med förslag om hur ägarlägenheter ska taxeras och beskattas (prop. 2008/09:83). Riksdagen ska fatta beslut under 2009. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 maj 2009.

Rättsväsendet

Mobilisering mot grov organiserad brottslighet

I juli fattade regeringen en rad beslut om förstärkning av insatserna mot den grova organiserade brottsligheten:

- Rikspolisstyrelsen ska, tillsammans med berörda instanser, säkerställa en effektiv, uthållig verksamhet för bekämpning av den grova organiserade brottsligheten.
- Säkerhetspolisen gavs nationellt huvudansvar för att förebygga, kartlägga och motverka den grova orga-

niserade brottslighetens otillåtna påverkan på politer, myndighetsföreträdare och journalister.

- Brottsförebyggande rådet ska leda utvecklingen av en mer effektivt samverkansmodell mellan kommuner, polisen, andra myndigheter, näringslivet och övriga berörda organisationer.

Eurojust

I januari beslutade regeringen att Sverige tillsammans med 13 andra medlemsstater i EU skulle lägga fram ett förslag om förstärkning av EU:s åklagarsamarbete Eurojust. Förhandlingarna under 2008 ledde till ett rådsbeslut om reviderat Eurojustbeslut i december samma år. Syftet med beslutet är att förbättra förutsättningarna för att bekämpa den grova organiserade gränsöverskridande brottsligheten inom EU genom att göra Eurojust mer effektivt.

Sveriges antagande av rambeslut om kampen mot organiserad brottslighet (Prop. 2007/09:144)

I propositionen, som lämnades i april, föreslog regeringen att riksdagen godkänner ett utkast till rambeslut, upprättat inom EU, om kampen mot organiserad brottslighet. Rambeslutet innehåller bestämmelser om vad som ska vara kriminaliserat i fråga om brott som rör deltagande i en kriminell organisation. Vidare reglerar rambeslutet bland annat ansvar och sanktioner för juridiska personer liksom frågor om domstols behörighet.

I propositionen görs en bedömning av vilka lagändringar rambeslutet kan komma att föranleda för svensk del. Några förslag till lagändringar läggs dock inte fram i detta sammanhang.

Ytterligare åtgärder mot ordningsstörningar vid idrottsarrangemang (Prop. 2008/09:78)

I november lämnade regeringen förslag till riksdagen om ändrade regler i lagen om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang och i ordningslagen. Bl.a. ska polismyndigheterna ges möjlighet att anmäla behov av tillträdesförbud och åklagaren ska få besluta om tillfälliga tillträdesförbud i brådskande situationer. Dessutom föreslås t.ex. förbud för obehöriga att ge sig in på eller kasta in föremål på spelplanen på en idrottsarena. Riksdagen ska fatta beslut under 2009. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2009.

Beredskapspolisens nya uppgifter (förordning 2008:1097)

Regeringen beslutade i november om nya regler för beredskapspolisens som innebär att dessa ska kunna sättas in som en förstärkningsresurs för polisen vid fler tillfällen än vad som varit möjligt tidigare. Reglerna träder i kraft den 1 januari 2009.

En modernare rättegång. (Prop. 2007/08:139, Prop. 2004/05:131)

Den 1 november trädde reformen *En modernare rättegång* i kraft, vilket innebär stora förändringar i reglerna som styr rättegången i framför allt tingsrätt och hovrätt. Syftet är att skapa en modernare rättegång som uppfyller kraven på en rättssäker, effektiv och funktionell handläggning av mål och ärenden. Förändringarna innebär att förhör med parter och vittnen ska dokumenteras med video. Mer flexibla regler skapas för att på ett bättre sätt kunna anpassa handläggningen av mål till vad som behövs i de enskilda fallen. Ett större ansvar läggs på parterna när det gäller att driva målet framåt mot ett

avgörande. Hovrättsprocessen blir mer ändamålsenlig. Systemet med prövningstillstånd utvidgas till att avse alla tvistemål och ärenden som överklagas från tingsrätt till hovrätt. Hovrätten ska i större utsträckning än tidigare grunda sin prövning på samma material som legat till grund för tingsrättens avgörande. Därmed tydliggörs att tyngdpunkten i rättskipningen ska ligga i första instans.

Internationellt straffrättsligt samarbete inom EU

Det straffrättsliga samarbetet inom EU utvecklas snabbt. Regeringen har under året överlämnat ett antal propositioner om antagande av nya rambeslut på detta område och riksdagen har lämnat sitt godkännande till detta. Det gäller :

- Två rambeslut som avser internationell straffverkställighet av frihetsberövande påföljder (prop. 2007/08:84) respektive icke frihetsberövande påföljder (prop. 2008/09:19).
- Ett rambeslut som avser en europeisk bevisinhämtningsorder (prop. 2007/08:141) och ett annat om utbyte av uppgifter ur kriminalregister (prop. 2008/09:18).
- Ett rambeslut beträffande verkställighet av utvarodomar, i syfte att skapa en enhetlig hantering för olika samarbetsformer (prop. 2008/09:20).

Sedan rambesluten har antagits av EU:s ministerråd ska de genomföras i svensk rätt.

Kriminalpolitik

Stalkning – ett allvarligt brott (SOU 2008:81)

Stalkningsutredningens betänkande överlämnades i oktober, bl.a. med förslag om kriminalisering av stalkning och möjlighet att övervaka besöksförbud elektroniskt. Utredningen föreslår även ökat skydd för personuppgifter och andra åtgärder för att skydda hotade och förföljda personer.

Underlätta betalning av skadestånd (Dir. 2008:138)

I november tillsatte regeringen en utredning som ska överväga om man bör införa särskilda rutiner för frivillig betalning av skadestånd som dömts ut på grund av brott. Tanken är att underlätta för både målsägande och den som är skadeståndsskyldig.

Dömudas inträde på arbetsmarknaden efter avtjänat straff

Regeringen beslutade i maj om förändringar i flera förordningar för att öka möjligheten för dömda att komma in på arbetsmarknaden efter avtjänat straff. Åtgärderna har tagits fram i samverkan mellan Justitiedepartementet och Arbetsmarknadsdepartementet. Förändringarna innebär att tidigare fängelsedömda kan anställas på nystartsjobb, vilket betyder att arbetsgivarens lönekostnader för dessa personer sänks med cirka 25 procent i minst ett år. Regeländringarna underlättar även för dömda att kvalificera sig för jobbgarantin för unga samt för jobb- och utvecklingsgarantin. Ändringarna i berörda förordningar trädde i kraft den 1 juli 2008.

Rehabilitering av dömda

I september fick Kriminalvården regeringens uppdrag att genomföra en särskild satsning på programverk-

samhet och andra rehabiliterande åtgärder för sexualbrottsdömda män samt män som dömts för våld i nära relationer. Satsningen syftar bl.a. till att öka deltagande i behandlingsprogram och till utveckling av metoder för riskbedömning.

Kriminalvården ska även bedriva försöksverksamhet för kvinnor som befunnit sig i prostitution eller varit utsatta för människohandel. Kvinnorna ska bl.a. erbjudas stöd, rådgivning och rehabiliterande åtgärder samt arbetsmarknadsinriktade insatser.

Straffrätt

Straffet för mord m.m.

Regeringen överlämnade i december ett förslag till Lagrådet om ändringar i straffbestämmelserna om mord och vissa andra brott. Förslaget innebär att tidsbestämda straff i upp till 18 år ska kunna dömas ut för dessa brott, samtidigt som möjligheten att döma till livstids fängelse behålls.

Ökade möjligheter att ingripa mot rattfylleri och sjöfylleri (Prop. 2007/08:53)

I februari lämnade regeringen förslag om åtgärder som syftar till att öka trafiksäkerheten på land och till sjöss. Förslagen innebär att myndigheternas resurser ska kunna utnyttjas mer effektivt i kampen mot trafikonykterheten. Riksdagen har antagit propositionen. Bestämmelserna började gälla den 1 juli 2008.

Förverkande av utbyte av brottslig verksamhet (Prop. 2007/08:68)

Regeringen lämnade en proposition i mars med förslag om nya regler om förverkande av utbyte av brottslig

verksamhet. Syftet är att genomföra artikel 3 i rådets rambeslut (2005/212/RIF) om förverkande av vinning, hjälpmedel och egendom som härrör från brott. Regeringen föreslog ändringar i bl.a. brottsbalken och rättegångsbalken som bl.a. innebär att det i vissa fall blir möjligt att förverka även utbyte från annat brottsligt handlande än det som personen döms för. Riksdagen har antagit propositionen. De nya reglerna började gälla den 1 juli 2008.

Påföljder för psykiskt störda lagöverträdare (Prop. 2007/08:97)

I propositionen, som lämnades i mars, föreslog regeringen en begränsad reform av påföljdsregleringen för allvarligt psykiskt störda lagöverträdare. Det innebär bl.a. att den som begår brott under påverkan av en allvarlig psykisk störning kan dömas till fängelse om det finns synnerliga skäl för det. Syftet med reformen är att öka flexibiliteten vid påföljdsbestämningen och därigenom skapa större utrymme för proportionalitetsbedömningar, i vissa fall samtidigt som den enskildes behov av vård ska beaktas. Riksdagen har antagit propositionen. Lagändringarna trädde i kraft den 1 juli 2008.

Förvaltningsärenden

BIRS, enheten för brottmålsärenden och internationellt rättsligt samarbete

Enheten för brottmålsärenden och internationellt rättsligt samarbete (BIRS) vid Justitiedepartementet är Sveriges centralmyndighet för stora delar av det internationella straff- och civilrättsliga samarbetet. Det innebär att enheten bistår svenska och utländska myndigheter i ärenden om bland annat utlämning, interna-

tionell rättslig hjälp i brottmål, överförande av straffverkställighet, åtalstillstånd och delgivning. Enheten har under 2008 handlagt cirka 3 700 ärenden. Enheten handlägger även de ärenden om internationellt rättsligt samarbete som regeringen ska fatta beslut i.

Nådeenhetens arbete

Justitiedepartementets nådeenhet handlägger omkring 600 ärenden om året där regeringen fattar beslut. Hit hör nådeärenden och ärenden om utvisning på grund av brott. Regeringen får mildra påföljden eller genom nåd befria någon från en brottspåföljd. Enligt utlänningslagen får regeringen helt eller delvis upphäva en allmän domstols beslut om utvisning på grund av brott eller meddela ett tidsbegränsat uppehålls- och arbetstillstånd om regeringen finner att det finns verkställighetshinder eller om det finns särskilda skäl.

Migration och asyl

Nya regler för arbetskraftsinvandring (Prop. 2007/08:147)

Regeringen överlämnade i maj en proposition om nya regler för arbetskraftsinvandring. Förslaget syftar till att skapa effektivare och mer flexibla regler för arbetskraftsinvandring. Det ska bli lättare för arbetsgivare att rekrytera arbetskraft från länder utanför EU/EES och Schweiz. Till de viktigaste förändringarna hör att den myndighetsbaserade arbetsmarknadsprövningen har upphört och att tillståndstiderna för tidsbegränsade arbetstillstånd har förlängts. Dessutom ska gäststuderande under vissa förutsättningar kunna söka arbetstillstånd inifrån landet. Anställningsvillkoren får inte vara sämre än vad som gäller enligt de svenska kollek-

tivavtalen eller vad som är praxis inom yrket eller branschen. De nya reglerna trädde i kraft den 15 december.

Harmonisering av den europeiska migrationspolitiken och migration i yttre förbindelser

Som en del i harmoniseringsarbetet på migrationsområdet antog EU:s stats- och regeringschefer i oktober en europeisk pakt för invandring och asyl. Överenskommelsen berör de viktigaste huvudprinciperna för samarbetet inom migrations- och asylområdet.

I december antog Europeiska rådet direktivet om gemensamma normer och förfaranden för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna.

I oktober deltog Sverige i det andra mötet för det globala forumet för migration och utveckling (GFMD) i Filippinerna. Sverige ingår i en inre krets av länder som finansiellt och på andra sätt stödjer GFMD-processen. Mötet fokuserade på migranternas rättigheter samt på hur kopplingarna mellan migration och utveckling kan stärkas.

Återvändande från Sverige

Återvändandefrågorna har blivit allt mer angelägna i takt med att antalet personer som meddelats ett lagkraftvunnet avvisnings- eller utvisningsbeslut har ökat. Under 2008 har Sverige ingått återtagandeavtal med Irak, Vietnam och Armenien. I september beslutade regeringen om en ny förordning om återetableringsstöd. Det utökade ekonomiska stödet ska underlätta möjligheterna för den enskilde att åter kunna leva och verka i hemlandet.

Utrikesdepartementet

Utrikesdepartementet (UD) har följande ansvarsområden: utrikes- och säkerhetspolitik, global utveckling och bistånd, handelspolitik, hjälp till svenskar i utlandet, folkrätt och mänskliga rättigheter, exportkontroll av krigsmateriel, internationella samarbeten med länder och regioner samt handels-, investerings- och Sverigefrämjande.

Till UD hör 101 utlandsmyndigheter, det vill säga Sveriges ambassader och konsulat i utlandet, som tillsammans med UD utgör utrikesförvaltningen. På ambassaderna ges bl.a. stöd till svenskar i utlandet och man utfärdar viseringar för utländska besökare. Ambassaderna rapporterar om den politiska och ekonomiska utvecklingen och om mänskliga rättigheter i verksamhetslandet, främjar svenska ekonomiska intressen och stimulerar utländska investeringar i Sverige. I länder där Sverige har biståndsverksamhet arbetar ambassaderna för att biståndsinsatserna ska bli så effektiva som möjligt. Under UD:s ansvarsområde finns även elva myndigheter i Sverige. Dit hör till exempel Svenska institutet, Sida, Invest in Sweden Agency och Kommerskollegium.

I departementet tjänstgör 1 322 personer, varav 579 på utlandsmyndigheterna (december 2008).

Under 2008 har bland annat följande verksamhet ägt rum vid departementet:

Inom utrikes- och säkerhetspolitiken arbetar UD:s tjänstemän bland annat med att ta fram beslutsunderlag och analysera information i olika internationella frågor som rör konfliktförebyggande, freds- och säkerhetsfrämjande, krishantering, humanitära frågor och

internationell terrorismbekämpning. De deltar även i internationella förhandlingar och andra möten där de för den svenska regeringens talan.

Det östliga partnerskapet

I maj presenterade Polen och Sverige ett förslag om att förstärka och fördjupa EU:s politik gentemot sex östliga grannländer (Ukraina, Moldavien, Georgien, Vitryssland, Armenien och Azerbajdzjan) i ett östligt partnerskap. Under sommaren och hösten pågick ett förankringsarbete både inom EU och med partnerländerna. Detta resulterade i ett formellt förslag från EU-kommissionen i december om fördjupade relationer med de sex länderna inom områden som EU-anpassning, frihandel, förenklad rörlighet för personer, energisäkerhet m.m. Partnerskapet ska också skapa ett multilateralt samarbete mellan EU och den aktuella regionen.

Krisen i Georgien

Utrikesministern besökte Georgien under femdagarskriget i augusti och verkade då i sin egenskap som ordförande i Europarådets ministerkommitté. UD genomförde en evakuering av de svenskar som befann sig i Georgien. Sverige var djupt engagerat i EU:s och Europarådets hantering av frågan under hela andra halvåret.

Sverige bidrog med ca. 30 observatörer i en civil EU-observatörsmission i Georgien och var därmed en av de största deltagarna. Sverige åtog sig att bidra med ca. 400 miljoner kronor för perioden 2008–2010 vid en stödskon-

ferens för Georgien i oktober. Senare samma månad besökte Georgiens president Saakasjvili Stockholm för överläggningar om bl.a. kriget och dess följder.

Konvention om klusterammunition

Enighet om en ny konvention för att förhindra användningen av klusterammunition uppnåddes då ett hundratal länder deltog vid en konferens i Dublin i maj 2008. Det skedde efter drygt ett års förhandlingar som Sverige understött och aktivt medverkat i. Sverige undertecknade konventionen den 3 december.

EU:s toppmöte mellan EU och Latinamerika

Det femte toppmötet mellan EU och Latinamerika/Karibien (LAC) ägde rum i Lima, Peru, den 16–17 maj. Den svenska delegationen leddes av utrikesminister Carl Bildt. Huvudtema för toppmötet var fattigdomsbekämpning, social sammanhållning samt hållbar utveckling med klimat och energi i fokus. Några resultat från toppmötet var:

- EU och LAC etablerade ett strategiskt regionalt samarbete på klimatområdet; den för EU första strukturerade dialogen inom miljöområdet med en tredjelandsregion.
- EU:s och LAC:s gemensamma internationella ansträngningar på klimatområdet bekräftades.
- Ett konkret resultat från toppmötet var inrättandet av det nya EU-programmet "EUrocLIMA" vars huvudsyfte är att stärka de latinamerikanska ländernas kunskap och medvetenhet om sambandet mellan klimatförändringar och konsekvenser för den sociala och ekonomiska utvecklingen.

- LAC hade inför toppmötet formulerat kompletterande målsättningar till millenniemålen varvid man bland annat åtog sig att senast 2020 förbättra fattiga människors tillgång till mat, boendestandard och utbildning.

Mänskliga rättigheter i svensk utrikespolitik

(Skr. 2007/08:109)

I mars redogjorde regeringen för hur man vill arbeta för de mänskliga rättigheterna i svensk utrikespolitik under mandatperioden. Bl.a. prioriterar regeringen åtgärder som främjar sambandet mellan mänskliga rättigheter, demokrati och utveckling och som stärker de mänskliga rättigheternas betydelse för fred och säkerhet. Skrivelsen beskriver även kort situationen vad gäller mänskliga rättigheter runt om i världen. Den tar också upp den utveckling som skett av normer, instrument och verktyg i arbetet med mänskliga rättigheter inom EU, FN och i andra internationella organ under de senaste åren.

Regeringens skrivelse för Afrika (Skr. 2007/08:67)

I mars presenterade regeringen sitt förslag till en förnyad Afrikapolitik. Den nya politiken tar avstamp i de positiva förändringar som ägt rum på kontinenten och i utvecklingen av Afrikas relationer med omvärlden. Man redogör för de utmaningar och möjligheter som kontinenten står inför i kampen mot fattigdomen och för en hållbar utveckling. Vidare beskrivs det utrikespolitiska ramverk som Sverige agerar inom och de instrument och kanaler som finns för samarbetet med Afrika. Den centrala position som det strategiska partnerskapet mellan EU och Afrika intar lyfts särskilt fram.

Fortsatt arbete för fred och säkerhet

- *Proposition om den internationella säkerhetsstyrkan i Afghanistan (ISAF)*

I propositionen, som överlämnades i november, föreslår regeringen att en svensk väpnad styrka ställs till förfogande för deltagande i den internationella säkerhetsstyrkan i Afghanistan (ISAF). Detta sker under förutsättning att det även fortsättningsvis finns ett giltigt mandat för styrkan enligt beslut av Förenta nationernas säkerhetsråd. Den väpnade svenska styrkan i ISAF beräknas under 2009 uppgå till ca. 500 personer.

- *Fortsatt svenskt deltagande i den internationella Kosovostyrkan*

I propositionen föreslår regeringen att en svensk väpnad styrka, bestående av högst 540 personer, ställs till förfogande för deltagande i Natos fredsfrämjande insats i Kosovo (KFOR) till och med utgången av december månad 2010.

- *Fortsatt svenskt deltagande i Europeiska Unionens militära insats i Tchad och Centralafrikanska Republiken*

I propositionen föreslår regeringen att en svensk väpnad styrka, bestående av högst 390 personer, ska verka inom ramen för EU:s militära insats i Tchad och Centralafrikanska Republiken, som längst t.o.m. den 30 november 2008.

Se även under avsnittet om Försvarsdepartementets verksamhet.

Global utveckling och bistånd

I UD:s verksamhet ingår att ta fram underlag till utformningen av politiken för global utveckling och utvecklingssamarbetet samt reformarbetet för Östeuropa och Centralasien. UD ansvarar också för samordning av biståndsbudgeten och myndighetsstyrning av Sida och Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingssamarbete. I ansvarsområdet ingår också utvecklings- och reformfrågor inom FN, EU och de finansiella institutionerna.

Globala utmaningar – vårt ansvar, Sveriges politik för global utveckling (Skr. 2007/08:89)

I mars redogjorde regeringen för hur Sverige på ett effektivt sätt ska bidra till en rättvis och hållbar global utveckling som innebär att fattiga människor kan dra större nytta av globaliseringen. Enligt skrivelsen ska regeringens utvecklingspolitik inbegripa både effektivt bistånd av hög kvalitet och en samstämmighetspolitik som omfattar samtliga politikområden. Politiken ska bl.a. inriktas på att bistå de fattiga länderna, främja synergier mellan politikområden och tackla globala utmaningar som utgör hinder för rättvis och hållbar utveckling. Såväl biståndet som andra politikområden ska bidra till detta.

Frihet från förtryck (Skr. 2008/09:11)

I september lämnade regeringen en skrivelse med förslag om hur det svenska demokratibiståndets inriktning kan stärkas och förtydligas. Genom att avgränsa och fokusera demokratibiståndet ökar möjligheterna att tydligare identifiera och prioritera strategiska insatser som hävdar demokratins värden i det bi- och multilaterala utvecklingssamarbetet. De politiska och

medborgerliga rättigheternas betydelse för demokratin lyfts särskilt fram, liksom betydelsen av stöd till demokratiska förändringsaktörer som exempelvis det civila samhället. I skrivelsen belyses också ett antal situationer som speglar olika typer av utmaningar för en demokratisk utveckling.

Nationell strategi för svenskt deltagande i internationell freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet (Skr. 2007/08:51)

I mars presenterade regeringen en nationell strategi för svenskt deltagande i internationell freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet. Syftet är att ge en övergripande vägledning för svenskt agerande i internationell freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet. Strategin ska ha ett långsiktigt perspektiv och stödja samlat civilt och militärt agerande i de insatsområden där Sverige deltar.

Läs mer om svenskt deltagande i internationell freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet i avsnittet om Försvarsdepartementets verksamhet.

Samarbetsstrategier för utvecklingsarbetet

Under 2008 har regeringen fattat beslut om nio samarbetsstrategier som ska styra det bilaterala utvecklingsarbetet i Albanien, Bangladesh, Guatemala, Kambodja, Mocambique, Sudan, Ukraina, Västbanken och Gaza samt Zambia. Dessutom har 14 strategier förbättrats i dialog med Sida, med andra relevanta myndigheter och inom Regeringskansliet.

Samarbetsstrategierna ska utgå ifrån samarbetsländernas egna prioriteringar, och utgör regeringens viktigaste instrument för styrningen av utvecklingssam-

arbetet med enskilda länder eller, i vissa fall, regioner. Biståndet genomförs alltmer i samverkan med andra givare och koncentreras till max tre sektorer per land. Syftet är att biståndet ska bli så effektivt och resultatriktat som möjligt. Ansvarig geografisk enhet på UD hanterar förberedelser, samordning och beredning av respektive strategiförslag som Sida utarbetar och granskar bl.a. att strategin blir ett så effektivt styrinstrument som möjligt.

Handelspolitik

Inom handelsområdet arbetar UD med internationell handel och investeringar samt EU:s gemensamma handelspolitiska lagstiftning. UD svarar vidare för den multilaterala handelspolitiken i till exempel Världshandelsorganisationen (WTO). Frågor om internationellt tullsamarbete, tull- och ursprungsregler, handelsrelaterat stöd till u-länder liksom frågor om företags sociala ansvar ligger också inom UD:s ansvarsområde. Sverige strävar även efter att handelspolitiken ska understödja arbetet mot klimatförändringar. Bland annat verkar Sverige för ett framtagande av handels- och utvecklingsvänliga standarder och märkningssystem inom klimatområdet.

EU:s uppförandekod för vapenexport

I december antog EU:s ministerråd EU:s uppförandekod för vapenexport som gemensam ståndpunkt. Uppförandekoden har tillämpats av alla medlemsstater sedan 1998 och uppdaterades även 2004 och 2005. Den nya texten innehåller en rad förtydliganden och i vissa fall skärpningar av tillämpningsbestämmelserna. Uppförandekoden innehåller åtta kriterier som ska beaktas

SVERIGES ORDFÖRANDESKAP I EUROPARÅDET

Mellan maj och november tog Sverige över ordförandeklubban i Europarådets ministerkommitté. UD samordnade ordförandeskapet inom Regeringskansliet.

Den främsta prioriteringen för Europarådet och det svenska ordförandeskapet var att säkerställa att det system som inrättades genom Europakonventionen 1950 fungerar effektivt även i framtiden. Det främsta målet för Sveriges ordförandeskap i ministerkommittén var att främja genomförandet av Europarådets centrala mål; att förverkliga de mänskliga rättigheterna. Genom att fokusera på genomförandet och sträva efter ett så brett samarbete som möjligt mellan Europarådet, dess medlemsstater och andra aktörer ville Sverige främja ytterligare framsteg.

Under Sveriges ordförandehalvår anordnades fyra ministerkonferenser på centrala teman:

- En konferens i juni handlade om genomförandet av Europakonventionen. Diskussionen rörde de nationella åtgärdernas utformning i dag och hur Europarådet och medlemsstaterna kan gå vidare med reformarbetet.

- I september hölls en konferens för barnets rättigheter. Där föreslog Sverige en ny strategi för barnets rättigheter för 2009–2011.

Läs mer om konferensen i Socialdepartementets avsnitt.

- I oktober hölls en konferens om funktionsnedsattas rättigheter i Europa. Syftet var att stödja genomförandet av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning samt Europarådets tioårsstrategi för personer med funktionsnedsättning.

Läs mer om konferensen i Socialdepartementets avsnitt.

- I november hölls en konferens om hur man bedriver framgångsrikt arbete för mänskliga rättigheter på nationell nivå.

Läs mer om konferensen i Integrations- och jämställdhetsdepartementets avsnitt.

i tillståndsprövningen avseende export av krigsmateriel. Kriterierna behandlar bl.a. situationen i mottagarlandet, i mottagarlandets region samt avsändarlandets och mottagarlandets internationella relationer.

Multilaterala förhandlingar i WTO – Doharundan

Under året fortsatte förhandlingarna inom ramen för den s.k. Doharundan, som inleddes i november 2001. I juli försökte man nå en uppgörelse om jordbruk och industrivaror vid ett ministermöte i WTO i Genève. Förhandlingarna bröt samman efter nio dagar, då USA

och Indien inte kunde enas om u-ländernas särskilda skyddsmekanism mot jordbruksimport. Trots stora ansträngningar under hösten lyckades inte WTO:s medlemsländer komma överens om fler möten eller framsteg under året. Sverige har sedan Doharundan inleddes arbetat aktivt för att EU ska visa ledarskap och kompromissvilja. Nya krafttag för att avsluta Doharundan ska tas under 2009.

SVERIGES ORDFÖRANDESKAP I NORDISKA MINISTERRÅDET

Under året var Sverige ordförande i det Nordiska ministerrådet, under namnet *Kraftsamling*. UD var samordnande departement för ordförandeskapet. Fokus låg på samarbetsområden och utmaningar som regeringen ansåg att de nordiska länderna och de självstyrande områdena bäst kan möta gemensamt.

Programmet var tematiskt indelat i fyra avsnitt som rubricerades konkurrenskraft, klimat, kreativitet och koordinering. Det svenska ordförandeskapet verkade även för att satsningar som tidigare ordförandeskap påbörjat drevs vidare. Det gällde t.ex. reformerings- och moderniseringsprocessen inom den nordiska samarbetsstrukturen, inte minst vad gäller Nordiska ministerrådets institutioner och andra organ.

I programmet återfanns också områden av mer tvärsektorieell karaktär, som globaliseringens utmaningar, hållbar utveckling, forskning och innovationer, gränshinderssamarbete för att underlätta människors och företags rörlighet, närområdessamarbete, och frågor som rör barn och unga.

Ett stort antal konferenser arrangerades under året:

- I januari belyste ett seminarium om Norden i EU hur det officiella nordiska samarbetet används som forum för samordning i EU-frågor.
- I april arrangerades Nordiskt Globaliseringsforum vid Riksgränsen, om ett konkurrenskraftigt Norden i en globaliserad värld. Ledande företrädare för näringsliv, forskningsvärlden, medier och enskilda organisationer diskuterade globaliseringens möjligheter och utmaningar tillsammans med de fem statsministerrarna. De nordiska statsministrarna enades också om *Riksgränsendeklarationen*, som ger ramar för gemensamma nordiska insatser inom globalisering, energi och klimat.

I de olika departementens avsnitt beskrivs vilka prioriteringar som gjordes och vissa aktiviteter som genomfördes inom respektive politikområde under Sveriges ordförandeskap i Nordiska ministerrådet.

Strategisk exportkontroll 2007 – krigsmateriel och produkter med dubbla användningsområden (Skr. 2007/08:114)

I mars redogjorde regeringen för den svenska politiken för exportkontroll avseende krigsmateriel och produkter med dubbla användningsområden under år 2007. I skrivelsen redovisas den faktiska exporten av krigsmateriel 2007. Dessutom beskrevs det samarbete som pågår inom EU och andra internationella fora om frågor som rör strategisk exportkontroll av såväl krigsmateriel som produkter med dubbla användningsområden.

Åtgärder för förstärkt exportfinansiering (Prop. 2008/09:86)

I december lade regeringen fram förslag om åtgärder för förstärkt exportfinansiering. Avsikten är att förstärka möjligheterna att erbjuda finansieringslösningar för svenska företag som vill exportera. Anledningen är de stora svårigheter finanskrisen har inneburit för svenska företag att låna pengar. Riksdagen antog propositionen i december och därigenom beviljades AB Svensk Exportkredit en låneram om högst 100 miljarder kronor, samt en kreditgaranti för upplåning om högst 450 mil-

jarder kronor. Samtidigt utökades Exportkreditnämndens ram för exportgaranti till 350 miljarder kronor.

Hjälp till svenskar i utlandet

En viktig uppgift för UD och utlandsmyndigheterna är att hjälpa svenskar som råkat illa ut i utlandet. Det kan handla om att ge råd om hur man får över pengar från Sverige, att kontakta anhöriga i en nödsituation eller ge hjälp till dem som har blivit utsatta för brott.

Passmyndigheter utomlands (Prop. 2007/08:66)

I mars föreslog regeringen en ändring i passlagens bestämmelse om passmyndigheter utomlands. Proposi-

tionen antogs av riksdagen i juli, vilket innebär att alla svenska beskickningar och konsulat inte längre obligatoriskt har uppgiften att vara passmyndighet. Istället avgör regeringen, eller den myndighet regeringen bestämmer, i vilken utsträckning respektive utlandsmyndighet ska fullgöra sina uppgifter som passmyndighet.

Läs om konferens om Irak i kapitel 4, Särskilda projekt och program.

Läs om Utlandsmyndigheter i omvandling i kapitel 5, Regeringskansliets interna utvecklingsprojekt.

Försvarsdepartementet

Försvarsdepartementet har följande ansvarsområden: totalförsvaret, skydd och beredskap mot olyckor, krisberedskap, internationella fredsfrämjande insatser, folkrätt vid beväpnad konflikt samt säkerhetspolitiska underrättelsefrågor.

Under Försvarsdepartementets ansvarsområde finns 13 myndigheter. Dit hör till exempel Försvarsmakten, Totalförsvarets forskningsinstitut, Kustbevakningen och Myndigheten för samhällets beredskap. I departementet tjänstgör 167 personer (december 2008).

Under 2008 har bland annat följande verksamhet ägt rum vid departementet:

Försvarsmakten

Fördjupat nordiskt samarbete

I november tog de nordiska försvarsministrarna beslut som ytterligare fördjupar och breddar det pågående samarbetet mellan de nordiska länderna. I dag finns tre samarbetsstrukturer inom det militära försvarsområdet: NORDCAPS (Nordic Coordinated Arrangement for Military Peace Support), för fredsfrämjande och humanitära insatser, NORDAC (Nordic Armaments Cooperation), för materiel. I november tillkom NORDSUP (Nordic Supportive Defence Structures), som bl.a. handlar om operativa samarbeten och samarbete kring övning och utbildning.

Under 2008 kom de nordiska försvarsministrarna bl.a. överens om att samverka när det gäller kapacitetssuppleering av en av Afrikanska Unionens snabbinsatsbrigader (EASBRIG).

En anpassad försvarsunderrättelseverksamhet (Prop. 2006/07:63)

I juni antog riksdagen regeringens förslag om bl.a. en ny lag om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamheten. Beslutet föregicks av en omfattande offentlig debatt som också fortsatte efter riksdagens beslut. I september kom regeringspartierna överens om vissa förändringar i den beslutade lagstiftningen. Regeringens nya förslag ska lämnas till riksdagen under våren 2009, för att kunna träda i kraft senast den 1 oktober 2009.

Under hösten inrättade regeringen en ny nämndmyndighet, *Signalspaningsnämnden*, som har domstolsliknande struktur. Nämnden ska pröva frågor om tillstånd till inriktning av signalspaning.

Nordic Battlegroup (NBG)

NBG 08 inträdde i sex månaders beredskap den 1 januari 2008. Även om NBG 08 inte användes i skarpt läge under beredskapsperioden fortsatte planeringen för en möjlig insats. Under andra halvan av 2008 har man samlat erfarenheter och de har sedan redovisats, både nationellt och i EU. Parallellt har förberedelsearbetet inför NBG 11 påbörjats.

Förberedelser för insats utanför Somalia

Planering och förberedelser för ett svenskt styrkebidrag till EU:s insats utanför Somalia (EU NAVFOR ATALANTA) har genomförts under året. Förutsatt riksdagens medgivande, avser regeringen att erbjuda

EU den internationella korvettstyrkan (IKS) för en insats under fyra månader.

Materielsamarbete

Internationellt försvarsmaterielsamarbete och exportstöd av försvarsmateriel

Den svenska materielförsörjningen bygger i allt högre grad på ett internationellt försvarsmaterielsamarbete, där Sverige bidrar med spjutspetsteknologi inom vissa områden. För att kunna bibehålla ställningen som en ledande nation inom vissa teknologier krävs förutom internationellt samarbete även en viss export, förutsatt att exporten är i överensstämmelse med svensk exportkontrollpolitik. Försvarsdepartementet har under 2008 genomfört internationellt materielsamarbete med ett 30-tal länder världen över och främjat export av försvarsmateriel.

Krisberedskap

I budgetpropositionen för 2008 bedömde regeringen att den nuvarande ansvarsfördelningen, myndighetsstrukturen och organisatoriska uppdelningen för krisberedskap borde ändras. Under året kom flera olika förslag som rör denna fråga:

- *Stärkt krisberedskap – för säkerhets skull*
(Prop. 2007/08:92)

I mars lämnade regeringen en proposition om att inrätta en ny myndighet, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Samtidigt föreslogs att Krisberedskapsmyndigheten, Statens räddningsverk och Styrelsen för psykologiskt försvar avvecklas. I propositionen förtydligades att innebörden av den s.k.

SVERIGES FREDSBEVARANDE MILITÄRA TRUPPINSATSER UNDER 2008

Sverige hade under året ca. 45 militära observatörer och stabsofficerare i olika insatser. Sverige deltog i december med ca. 700 personer i bl.a. Balkan och Afghanistan.

- Kosovo – KFOR (Kosovo Force)
Det svenska bidraget inom KFOR har minskats i samband med rotation av förbandet. Efter neddragning uppgår den svenska insatsen till ca. 250 personer och baseras även fortsatt på ett mekaniserat skyttekompani. Riksdagen biföll regeringens nya proposition om KFOR, med undantag för att mandatet kommer sträcka sig ett år framåt i tiden, istället för två som regeringen föreslagit.

- Afghanistan – ISAF (International Security Assistance Force)

I slutet på december biföll riksdagen regeringens proposition om ett utökat bidrag till ISAF. I samarbete med övriga berörda departement har arbetet påbörjats med en nationell strategi för Sveriges samlade engagemang i Afghanistan.

Utöver detta bidrog Sverige med:

- ca. 200 personer till EUFOR (European Union Force) TCHAD/CAR, fram till oktober 2008.
- Fram till och med halvårsskiftet 2008 bidrog Sverige med ca. 25 personer till Bosnien och Hercegovina – EUFOR Althea (Althea). Det planerade tillbakadragandet av de resterande svenska förbandsenheterna har genomförts. Sverige deltar inte längre i Althea men fortsätter bidra finansiellt till insatsen genom den EU-gemensamma finansieringsmekanismen ATHENA.

Läs även om skrivelsen *Nationell strategi för svenskt deltagande i internationell freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet*, i avsnittet om Utrikesdepartementets verksamhet.

ansvarsprincipen även innefattar ansvaret att samverka med andra berörda aktörer. Enligt propositionen ska uppföljningen och styrningen av krisberedskapen utvecklas så att regeringen får ett tydligt beslutsunderlag och en samlad bedömning av samhällets förmåga att motstå och hantera kriser.

- *En ny myndighet med ansvar för frågor om samhällets krisberedskap och säkerhet (Dir. 2008:27)*

I mars tillsatte regeringen en utredning med uppdrag att förbereda och genomföra bildandet av den nya myndigheten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). MSB ska ansvara för frågor om samhällets säkerhet när det gäller skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar. Ansvaret gäller före, under och efter en olycka eller en kris. Det övergripande målet är att minska riskerna för och konsekvenserna av olyckor och kriser. MSB ska vara drivande i arbetet med att utveckla den tvärspektoriella dimensionen av verksamheten inom och mellan alla nivåer i samhället och över hela hotskalan. Den nya myndigheten ska etableras den 1 januari 2009.

- *Avvecklingsutredning för SRV, KBM och SPF*

I maj tillsattes en kommitté med ansvar för avvecklingen av Statens räddningsverk (SRV), Krisberedskapsmyndigheten (KBM) och Styrelsen för psykologiskt försvar (SPF). I samband med att den nya Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) bildas, se ovan, lades myndigheterna ned den 31 december 2008. Huvuddelen av den verksamhet som bedrivits vid de tre myndigheterna förs över till den nya myndigheten.

Utredningar

Översyn av den frivilliga försvarsverksamheten (SOU 2008:101)

I februari tillsatte regeringen en utredning om den frivilliga försvarsverksamhetens framtida inriktning och uppgifter inom försvaret och samhällets krisberedskap. Utredningen lämnade sitt betänkande i november, bl.a. med förslag om att myndigheterna i framtiden ska kunna lägga uppdrag på de frivilligorganisationer som bäst svarar mot behoven. Utredningen föreslog också att organisationstödet ska upphöra och att de medel som följer med uppdragen även ska finansiera organisationernas förvaltningskostnader.

Veteransoldatutredningen (SOU 2008:91)

I oktober redovisade Veteransoldatutredningen sitt betänkande *En svensk veteranpolitik* (del 2), med förslag om en samlad svensk veteransoldatpolitisk, dvs. ansvaret för personalen före, under och efter internationella militära insatser.

Totalförsvarsplikten i framtiden (SOU 2008:98)

I oktober lämnades ett delbetänkande i utredningen om totalförsvarsplikten. Utredningen ska bl.a. undersöka vilka författningsändringar som krävs för att möjliggöra frivillig rekrytering och utbildning av personal till försvaret. I delbetänkandet tar utredningen ställning till vissa principiella frågor. Man föreslår bl.a. att soldatförsörjningen görs oberoende av bestämmelserna om tjänstgöringsplikt i lagen om totalförsvarsplikt, att tjänstgöringsplikten inte ska tillämpas när behov saknas samt att totalförsvarsplikten och mönstringen blir könsneutral om totalförsvarsplikten åter ska tillämpas. I juni 2009 ska utredningen lämna sitt slutbetänkande.

Översyn av den offentliga sektorns användning av helikopterresurser (Fö 2007:05, SOU 2008:129)

I december överlämnades slutbetänkandet av den utredning som har sett över den offentliga sektorns användning av helikopterresurser. Man har bl.a. funnit att de olika helikopterverksamheterna är för svagt integrerade med varandra.

Socialdepartementet

Socialdepartementet har följande ansvarsområden: hälso- och sjukvård, folkhälsa, barnets rättigheter, handikappfrågor, äldreomsorg, socialtjänst, sjukförsäkring, pensioner och ekonomiskt familjestöd.

Under Socialdepartementets ansvarsområde finns 14 statliga myndigheter, två statligt ägda bolag samt ett institut. Dit hör till exempel Socialstyrelsen, Försäkringskassan, Apoteket AB, Statens folkhälsoinstitut, Smittskyddsinstitutet, Läkemedelsverket och Barnombudsmannen. I departementet tjänstgör 305 personer (december 2008).

Under 2008 har bland annat följande verksamhet ägt rum vid departementet:

Hälso- och sjukvård

Tandvårdsreform

Den 1 juli trädde en ny tandvårdsreform i kraft och därmed började ett nytt tandvårdsstöd för vuxna gälla. Reformen innehåller en tandvårdscheck – ett allmänt tandvårdsbidrag – till alla vuxna fr.o.m. det år man fyller 20 år. Dessutom har ett skydd mot höga kostnader införts. Statliga referenspriser anger vilken tandvård som staten ger ersättning för. En prisportal på Internet ska göra det enklare för den enskilde att jämföra kostnader mellan olika tandläkare.

I oktober beslutade regeringen också att Tandvårds- och läkemedelsverket (TLV) skulle ta över ansvaret för föreskrifter om ersättningsberättigande tandvårdsåtgärder fr.o.m. den 1 december 2008.

Lagrådsremiss om omreglering av apoteksmarknaden

Under året lämnade regeringen flera förslag rörande omregleringen av apoteksmarknaden. Bl.a. innehöll lagrådsremissen *Omreglering av apoteksmarknaden* i december förslag om hur en omreglering kan genomföras.

Vårdval i primärvården (Prop. 2008/09:74)

I december lämnade regeringen en proposition med förslag om att alla landsting ska bli skyldiga att införa vårdvalssystem som ger allmänheten rätt att välja privat eller offentlig vårdcentral. Alla vårdgivare som uppfyller landstingens krav ska ha rätt att etablera verksamhet i landstingen med offentlig ersättning. Grunderna i ersättningssystemet är att pengarna följer patientens val och att privata och offentliga vårdgivare behandlas lika. Det är upp till varje landsting att besluta om ersättningens närmare utformning. Riksdagen ska fatta beslut om propositionen under 2009.

Ny patientdatalag (Prop. 2007/08:126)

Regeringen lämnade förslag om en ny patientdatalag i mars. Riksdagen godkände förslaget och lagändringarna trädde i kraft den 1 juli 2008. Den nya lagen gör det bl.a. möjligt för vårdpersonal och patient att få en samlad bild av patientens vårdhistorik, oavsett hur många eller vilka vårdgivare patienten har. Patienten får också rätt att ta del av vilka vårdenheter som läst journalen, och kan då bestämma över vilka vårdenheter som får ta del av den samlade journalen. Det ställs tydligare krav

på de säkerhetsåtgärder som vårdgivare ska använda vid elektronisk behandling av personuppgifter.

Psykiatrisatsning 2008

Under året fattade regeringen beslut om flera uppdrag och satsningar inom psykiatriområdet:

- I februari överlämnade regeringen en proposition om en ny vårdform inom den psykiatriska tvångsvården (Prop. 2007/08:70). Med den nya lagen kan bl.a. patienter överföras till vård utanför sjukvårdsinrättning med särskilt föreskrivna villkor. Riksdagen antog förslaget och den nya lagen började gälla den 1 september 2008.
- I december gav regeringen i uppdrag åt Arbetsförmedlingen att tillsammans med Försäkringskassan upphandla rehabilitering och andra typer av stöd-tjänster för personer med nedsatt arbetsförmåga på grund av psykisk funktionsnedsättning. Det ska ske under 2009.
- I december fick Karolinska Institutet i uppdrag att inrätta totalt 30 nya utbildningsplatser på sin psyko-logutbildning.
- Socialstyrelsen fick i uppdrag att fördela medel till landstingen för att öka tillgängligheten till hälso- och sjukvården för barn och unga med psykisk ohälsa. Även Föreningen Nationella Hjälpplinjén får medel för att driva Nationella hjälpplinjén, en telefonjour för personer i psykisk kris.
- Regeringen kom överens med Sveriges kommuner och landsting (SKL) om att SKL ska göra en kartläggning av den psykiatriska heldygnsvården och dess innehåll.

Äldreområdet

Ny lag om valfrihetssystem (Prop. 2008/09:29)

I februari lämnade Frittvalutredningen sitt betänkande med förslag till en ny lag om valfrihetssystem (LOV). Lagen ska fungera som ett frivilligt verktyg för de kommuner och landsting som vill överlåta valet av utförare av vård- och omsorgstjänster till brukaren/invånaren. Lagen kan tillämpas på bl.a. omsorgs- och stödverksamhet för äldre och för personer med funktionsnedsättning, samt på hälso- och sjukvårdstjänster. Regeringen överlämnade ett lagförslag i oktober till riksdagen, som har antagit propositionen. Den nya lagen ska gälla från den 1 januari 2009.

Utredningar

Flera stora utredningar inom äldreområdet lämnade sina utredningsbetänkanden under året:

- *Värdighetsutredningen (SOU 2008:51)*

I maj lämnade Värdighetsutredningen sitt betänkande, med bl.a. förslag till en värdighetsgaranti för vård och omsorg om äldre. Avsikten är att göra det tydligt för alla vad äldreomsorgen ska erbjuda och vad de äldre och deras anhöriga ska kunna förvänta sig av äldreomsorgen.

- *Bo bra hela livet (SOU 2008:113)*

Äldreboendedelegationen överlämnade i december sitt betänkande. Bl.a. föreslås att kommunerna ska ges befogenhet att, utan förgående behovsprövning, tillhandahålla så kallade trygghetsbostäder för äldre.

- *Yrkeskrav i äldreomsorg (SOU 2008:126)*

I december överlämnades betänkandet *I den äldres tjänst*, med förslag om en kompetensreform för att

kvalitetssäkra vård och omsorg för äldre. Bl.a. ska elva nationella yrkeskrav gälla för personal inom äldreomsorgen. Den som motsvarar yrkeskraven ska få ett kompetensbevis och yrkestiteln äldreassistent.

Handikappområdet

Tillträde till FN-konvention

Som en följd av riksdagens godkännande, beslöt regeringen i december att Sverige ska tillträda FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Sverige ansluter sig dessutom till ett frivilligt protokoll till konventionen som innebär att den som upplever sina rättigheter kränkta kan klaga till en övervakningskommitté. Ett ratifikationsinstrument överlämnades till FN i december. Tillträddandet sker efter flera års förhandlingar och förberedelser.

Enkelt avhjälpt – strategi för tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är ett avgörande hinder för att personer med funktionsnedsättning ska kunna delta fullt ut i samhället. I september presenterades en ny strategi för hur målen för tillgänglighet ska nås fram till år 2010. Strategin har tagits fram av regeringen i samverkan med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Strategin fokuserar på att målen i handlingsplanen ska nås fram till år 2010 inom följande områden:

- Enkelt avhjälpta hinder
- Tillgänglig kollektivtrafik
- Tillgänglig statsförvaltning

Översyn av LSS (SOU 2008:77)

I augusti lämnade LSS-kommittén slutbetänkandet, *Möjlighet att leva som andra* (SOU 2008:77), med förslag till en ny lag om stöd och service för vissa personer med funktionsnedsättning (LSS).

Socialtjänstområdet

Strategi för utveckling av missbruks- och beroendevården

Regeringen antog i april en strategi för utveckling av missbruks- och beroendevården med tre övergripande mål: Förbättrad kvalitet, ökad likvärdighet och ökad tillgång till insatser för grupper som har svårt att få sina vårdbehov tillgodosedda.

I april tillsattes utredningen *Översyn av missbruks- och beroendevården* (S2008:04). Utredaren ska bl.a. överväga eventuella behov av förändringar i lagstiftningen och ansvarsfördelningen mellan de båda huvudmännen. Uppdraget ska redovisas i november 2010.

Folkhälsa

En förnyad folkhälsopolitik (Prop. 2007/08:110)

I mars överlämnade regeringen en folkhälsopolitisk proposition med förslag inom elva målområden. Riksdagen har antagit propositionen som under året utmynnade i ett flertal initiativ, bl.a.:

- *Föräldrastödsutredningen* (SOU 2009:131)

Regeringen gav en utredning i uppdrag att ta fram förslag till en långsiktig nationell strategi för en kvalitetshöjande kompetensuppbyggnad och utveckling av

samhällets stöd och hjälp till föräldrar. Utredningen ska lämna sitt betänkande i januari 2009.

- *Tobaksförebyggande arbete*

I september gav regeringen i uppdrag åt Statens folkhälsoinstitut (FHI) att genomföra vissa delar av det nationella tobaksförebyggande arbetet mellan 2008 och 2010.

- *Insatser för förbättrad kost och fysisk aktivitet*

Inom ramen för detta arbete har åtgärder vidtagits för att utveckla arbetet med fysisk aktivitet på recept. Regeringen har dessutom inrättat ett dialogforum för hur samhället kan förbättra kostvanor och fysisk aktivitet.

- *Vaccinationsutredning (Dir. 2008:131)*

I oktober tillsattes en utredning för att se över regleringen av de nationella vaccinationsprogrammen, hanteringen av vacciner inom ramen för läkemedelsförmånsystemet och förhållandet mellan dessa system. Uppdraget ska redovisas i maj 2010.

Barnets rättigheter

Mål och prioriteringar för att främja barnets rättigheter (Skr. 2007/08:111)

I mars överlämnade regeringen en skrivelse om sin politik för barnets rättigheter. Där presenterar man fyra prioriterade områden. Prioriteringarna handlar om att förstärka det strategiska arbetet med att genomföra FN:s barnkonvention, ge bättre stöd till föräldrar, bekämpa våld mot barn och att främja barns psykiska hälsa. För att stärka och utveckla arbetet med att tillämpa barnkonventionen ger regeringen bland annat

ett utökat ansvar för uppföljning och utvärdering till Barnombudsmannen, BO.

Ekonomisk familjepolitik

Proposition om vårdnadsbidrag (Prop. 2007/08:91)

I mars lämnade regeringen ett lagförslag som ger kommunerna möjlighet att införa vårdnadsbidrag. Föräldrar kan söka vårdnadsbidrag för barn som fyllt ett men inte tre år. Riksdagen fattade beslut i maj och de nya bestämmelserna trädde i kraft den 1 juli 2008.

Proposition om jämställdhetsbonus (Prop. 2007/08:93)

Regeringens proposition om jämställdhetsbonus överlämnades i mars. Riksdagen antog förslaget i maj. De nya bestämmelserna trädde i kraft den 1 juli och innebär att den förälder som varit hemma längst med föräldrapenning får skattekreditering om han eller hon arbetar när den andra föräldern tar ut sin föräldrapenning.

Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp

Fortsatt förändring av sjukförsäkringen:

- *Ny myndighet (SOU 2008:10)*

Under året fattades beslut om att inrätta en ny myndighet för att stärka rätts säkerheten och effektiviteten inom socialförsäkringsområdet, samt för att skapa ökad tilltro hos medborgarna. Inspektionen för socialförsäkring, ISF, börjar sin verksamhet den 1 juli 2009.

- *Från sjukersättning till arbete (Prop. 2007/08:124)*

I juni lämnade regeringen förslag till åtgärder som ska underlätta för personer med icke tidsbegränsad sjukersättning att börja arbeta. Riksdagen har antagit propositionen. De nya reglerna träder i kraft den 1 januari 2009 och innebär t.ex. att en person med sjukersättning kan tjäna ett prisbasbelopp per år utan att sjukersättningen minskas.

- *En reformerad sjukskrivningsprocess för ökad återgång i arbete:*

- I mars lämnade regeringen förslag (Prop. 2007/08:136) om att införa en rehabiliteringskedja med fasta tidpunkter för prövning av arbetsförmågan. Riksdagen antog förslaget i juni och de nya reglerna började gälla den 1 juli 2008, med vissa övergångsbestämmelser. De innebär bl.a. att sjukpenning som regel endast betalas ut under ett år.
- Regeringen träffade överenskommelser med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) under året om en rehabiliteringsgaranti och utvecklad företagshälsovård. Enligt överenskommelserna, som började gälla den 1 juli, ska företagshälsovården ges möjlighet att också bedriva sjukvård. Företagshälsovården ska tidigt initiera insatser som underlättar för den sjukskrivne att återgå i arbete. Arbetsgivaren ska i samverkan med de anställda välja om man vill upphandla företagshälsovård med sjukvård. Varje landsting väljer om man vill ansluta sig till modellen.
- En särskild garanti för medicinsk rehabilitering infördes successivt under året, med särskilt fokus på de största diagnosgrupperna, som patienter med

icke specifika rygg- och nackbesvär samt lindrig eller medelsvår psykisk ohälsa.

Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Sänkt skatt för pensionärer (Prop. 2008/09:38)

Regeringen föreslår i propositionen att pensionärer med den lägsta ekonomiska standarden ska få en förbättrad disponibel inkomst genom att den skäliga levnadsnivån inom förmånerna särskilt bostadstillägg för pensionärer och äldreförsörjningsstöd höjs från den 1 januari 2009.

Se även i avsnittet om Finansdepartementets verksamhet.

Ny pensionsmyndighet

I budgetpropositionen för 2009 lämnade regeringen förslag om att inrätta en ny samlad pensionsmyndighet den 1 januari 2010. Enligt förslaget ska den nya myndigheten överta hela administrationen av den allmänna ålderspensionen (inkomstpension, tilläggs-pension, premiepension och garantipension) samt vissa andra pensionsförmåner från Försäkringskassan och Premiepensionsmyndigheten (PPM).

Strategirapport för social trygghet och delaktighet

I september lämnade regeringen Sveriges strategirapport för social trygghet och social delaktighet 2008–2010 till EU-kommissionen. Rapporten beskriver de svenska trygghetssystemen och de insatser som regeringen har genomfört eller planerar att genomföra för att bidra till att uppnå EU:s mål för social trygghet och delaktighet.

Rapporten innehåller:

- Nationell handlingsplan för social delaktighet 2008–2010,
- Nationell strategi för pensioner,
- Nationell strategi för hälso- och sjukvård samt äldreomsorg.

Överenskommelse mellan regeringen, idéburna organisationer och SKL

I december samlades regeringen, idéburna organisationer inom det sociala området och Sveriges Kommuner och Landsting kring en gemensam överenskommelse. Alla inblandade har bundit sig vid vissa långsiktiga principer, åtaganden och åtgärder.

Läs mer om överenskommelsen i avsnittet om Integrations- och jämställdhetsdepartementets verksamhet.

Läs också om Sociala rådet i kapitel 4, Särskilda projekt och program.

SVERIGES ORDFÖRANDESKAP I NORDISKA MINISTERRÅDET 2008

Under året var Sverige ordförande i det Nordiska ministerrådet under namnet *Kraftsamling*.

Socialdepartementet genomförde en rad möten, seminarier och konferenser inom det socialpolitiska området. Det handlade om allt från beredskap för influensapandemi till administration av välfärdsordningar och narkotika- och handikappfrågor.

- I juni hölls ett möte mellan de nordiska social- och hälsoministrarna i Visby, där man bland annat diskuterade det fortsatta arbetet för att undanröja gränshinder. Ministrarna diskuterade även hälsofrämjande arbete i Norden, samarbete inom alkoholområdet och förslag om att göra elektroniska läkemedelsrecept giltiga i hela Norden.

Vid mötet togs flera beslut, bland annat om att ett nordiskt välfärdscenter ska etableras för att sätta fokus på välfärdsområdet. Socialförsäkringsminister Cristina Husmark Pehrsson invigde den nya nordiska socialförsäkringsportalen på Internet och äldre- och folkhälsominister Maria Larsson delade ut årets nordiska folkhälsopris till Danuta Wasserman från Karolinska Institutet för hennes arbete med självmordsprevention och mot psykisk ohälsa.

Läs mer om det svenska ordförandeskapet i Nordiska ministerrådet i avsnittet om Utrikesdepartementets verksamhet.

Finansdepartementet

Finansdepartementet har följande ansvarsområden: den ekonomiska politiken, statens budget, skattepolitiken, finansmarknadsfrågor, boende och byggande, spelfrågor, internationellt ekonomiskt samarbete, statlig förvaltning och kommunal ekonomi och lagstiftning.

Under Finansdepartementets ansvarsområden finns 59 myndigheter. Dit hör till exempel Skatteverket, Finansinspektionen, Statens pensionsverk, Tullverket och länsstyrelserna. I departementet tjänstgör 452 personer (december 2008).

Under 2008 har bland annat följande verksamhet ägt rum vid departementet:

Den ekonomiska politiken

Första rapporten från Finanspolitiska rådet

Finanspolitiska rådets första årliga rapport, Svensk finanspolitik 2008, överlämnades till regeringen i maj. Den ska fungera som ett underlag för bl.a. riksdagens granskning av regeringens politik. Riksdagens finansutskott höll en öppen utfrågning med anledning av rapporten. Finanspolitiska rådet ska årligen följa upp om de grundläggande målen för finanspolitiken uppnås. Rådet ska granska tydligheten i de ekonomiska propositionerna samt kvaliteten i det underlag som regeringen baserar sina bedömningar på. De ska också verka för ökad offentlig diskussion i samhället om den ekonomiska politiken.

Sänkt skatt på förvärvsinkomster (Prop. 2008/09:39)

I oktober föreslog regeringen sänkt skatt på förvärvsinkomster för att ytterligare stimulera arbetsutbudet och få fler i arbete. Skattesänkningen ska ske dels genom att jobbskatteavdraget förstärks och delvis förenklas inom ramen för ett tredje steg, dels genom att den statliga inkomstskatten på beskattningsbara förvärvsinkomster begränsas.

Riksdagen har antagit förslaget och de nya bestämmelserna träder i kraft den 1 januari 2009.

Sänkt skatt för pensionärer (Prop. 2008/09:38)

För att förbättra de ekonomiska villkoren för pensionärer föreslog regeringen i oktober en skattelättnad för personer som har fyllt 65 år vid beskattningsårets ingång. Skattelättnaden ska lämnas genom att grundavdraget höjs vid taxerade förvärvsinkomster upp till cirka 363 000 kronor för beskattningsåret 2009. Höjningen är störst för låga inkomster. Riksdagen har antagit förslaget och de nya bestämmelserna träder i kraft den 1 januari 2009.

Kraftfullare nedsättning av socialavgifter för unga (Prop. 2008/09:7)

I september föreslog regeringen att det samlade uttaget av socialavgifter och allmän löneavgift för personer som vid årets ingång fyllt 18 men inte 25 år skulle sänkas ytterligare och utvidgas till att omfatta fler åldersgrupper. De nya åldersgrupperna är dels personer under 18 år, dels personer som vid årets ingång har fyllt 25 men

inte 26 år. De nya lägre avgifterna föreslås uppgå till hela ålderspensionsavgiften samt en fjärdedel av de övriga avgifterna. Riksdagen har antagit förslaget och de nya bestämmelserna träder i kraft den 1 januari 2009.

Sänkta socialavgifter (Prop. 2008/09:45)

I oktober föreslog regeringen att det sammanlagda uttaget av socialavgifter och allmän löneavgift sänks med en procentenhet. Det sammanlagda uttaget skulle därmed komma att uppgå till 31,42 procent av avgiftsunderlaget för arbetsgivaravgifter och till maximalt 29,71 procent av avgiftsunderlaget för egenavgifter. Utöver detta föreslog regeringen en förändring av avgifternas sammansättning. Riksdagen har antagit förslagen och de nya bestämmelserna träder i kraft den 1 januari 2009.

Sänkt bolagsskatt och sänkt expansionsfondsskatt (Prop. 2008/09:65)

I oktober föreslog regeringen en sänkning av bolagsskatten och expansionsfondsskatten från 28 procent till 26,3 procent. Syftet är att få företag att lokalisera sig, investera och redovisa inkomster i Sverige. Därmed förstärks även den svenska skattebasen. Sänkningen av expansionsfondsskatten utformas så att den även omfattar redan gjorda expansionsfondsavsättningar. Riksdagen har antagit förslaget. Lagändringarna träder i kraft den 1 januari 2009. För bolagsskatten ska äldre bestämmelser fortfarande gälla för beskattningsår som påbörjats före den 1 januari 2009.

Ränteavdragsbegränsningar i företagssektorn (Prop. 2008/09:65)

I oktober lämnade regeringen förslag som ska förhindra skatteupplägg med ränteavdrag inom en int res-

segemenskap, s.k. räntesnurror. De nya reglerna ska begränsa möjligheten till ränteavdrag vid internt finansierade förvärv av delägarrätter från företag inom intressegemenskapen. Två undantag till reglerna gällande avdrag för ränteutgifter föreslogs för att undvika att man försvårar affärsmässigt bedriven verksamhet. Riksdagen har antagit förslaget och de nya bestämmelserna träder i kraft den 1 januari 2009.

Långtidsutredningens huvudbetänkande (SOU 2008:105)

Långtidsutredningen överlämnade sitt huvudbetänkande i november om möjligheterna att främja god tillväxt och levnadsstandard på lång sikt. Enligt bedömningarna i betänkandet förväntas den ekonomiska tillväxten fram till 2030 bli relativt god. Till de faktorer som kan dämpa den långsiktiga tillväxten hör utvecklingen av utbudet av arbetskraft, övergången till ökad produktion av tjänster samt klimatpolitikens utformning. Vidare sägs att en ökad efterfrågan på höjd kvalitet i vården och omsorgen kan bli svår att möta utan ökat inslag av privat finansiering.

Uppdatering av konvergensprogrammet

I budgetpropositionen för 2009 föreslog regeringen en uppdatering av konvergensprogrammet. Enligt stabilitets- och tillväxtpakten ska de av EU:s medlemsländer som deltar i valutaunionen utarbeta stabilitetsprogram. Övriga medlemsstater, däribland Sverige, ska utarbeta konvergensprogram.

Riksdagens finansutskott informerades om konvergensprogrammet i november. I december överlämnade regeringen Sveriges uppdaterade konvergensprogram för 2008 till EU-kommissionen och Rådet.

Finansmarknadspolitik

Under den senare delen av året dominerades arbetet inom Finansdepartementets område av åtgärder till följd av den finansiella krisen samt det försämrade konjunkturläget:

- *Initiativ för att stärka den finansiella sektorn (Prop. 2008/09:1)*

I budgetpropositionen för 2009 presenterade regeringen ett initiativ för att stärka den finansiella sektorns förutsättningar att verka i Sverige. Detta omfattade bl.a. ett nytt samarbetsorgan med branschen, resurstillskott till Finansinspektionen, utvecklad finansiell folkbildning och förstärkt finansiell forskning. Finansinspektionen gavs förbättrade möjligheter att ingripa mot fondbolag som bryter mot regelverk. Bl.a. ska Finansinspektionen kunna utdela varning eller anmärkning kombinerad med en straffavgift.

- *Skapa stabilitet på och återställa förtroendet för det svenska finansiella systemet (Prop. 2008/09:61)*

Regeringen föreslog i oktober en ny lagstiftning för att hantera kreditinstitut vars situation allvarligt hotar stabiliteten i det svenska finansiella systemet. Lagen ger ett brett mandat att lämna stöd i syfte att säkerställa systemstabiliteten i Sverige. Stöd kan ges genom garantier, kapitaltillskott eller på annat sätt. Riksgälden fick ett brett bemyndigande att ingripa om enskilda institut hamnar i allvarigare finansiella problem. Riksdagen har antagit propositionen. Lagändringarna trädde i kraft den 30 oktober 2008.

- *Garantiprogram för banker (SFS 2008:819)*

Med stöd av de nya lagreglerna om stabilitetsstärkande åtgärder beslutade regeringen i oktober om ett nytt garantiprogram till banker m.fl. Programmet vilar på en

överenskommelse inom EU i oktober och syftar till att underlätta bankernas medelfristiga upplåning.

Enligt regeringen uppfyllde överenskommelsen Sveriges principiella utgångspunkter i detta arbete, nämligen:

- att skapa institutioner och möjligheter att hantera en bankkris,
- att få till stånd regler som gör det möjligt att komma till rätta med problemen utan att det ena landets lösning blir det andra landets problem samt
- att varje land ska ta ansvar för sina problem.

- *Värna trygghet för svenska sparare: Utvidgning av insättningsgarantin (Prop. 2008/09:49)*

En utvidgad insättningsgaranti föreslogs av regeringen i oktober. Förslaget antogs av riksdagen. Förändringarna trädde i kraft den 6 oktober och innebär bl.a. en utvidgning av insättningsgarantin för alla slag av insättningar på konton, oavsett om sparandet är bundet eller fritt att ta ut. Regeringen har också möjlighet att garantera insättningar i ett utländskt instituts filial i Sverige, om det finns risk att hemlandets garantiåtagande inte kan infrias fullt ut och detta kan medföra störningar i det svenska finansiella systemet.

- *Staten tar över ägandet i Carnegie*

Regeringen bemyndigade i november Riksgäldskontoret att överta Riksbankens lån och säkerheter i Carnegie. Lånet sades upp i samband med att Finansinspektionen drog in Carnegies tillstånd, varefter Riksgäldskontoret fick kontroll över ägandet i Carnegie.

Genomförande av tredje penningtvättsdirektivet (Prop. 2008/09:70)

I november presenterades regeringens förslag för att motverka ekonomisk brottslighet och terrorismfinansiering. Den nya lagen innebär att fler aktörer omfattas, att kraven på aktörerna höjs och att tillsynen skärps. Beslut ska fattas av riksdagen under 2009. De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 15 mars 2009.

Återinförd flytträtt för pensionsförsäkringar

I februari föreslog regeringen ett återinförande av rätten att flytta sparande i pensionsförsäkringar. Möjligheten att flytta sitt försäkringssparande utan skattekonsekvenser utvidgades till EES, samtidigt som skärpta regler för skattekontroll infördes. Riksdagen har antagit propositionen. Lagändringen trädde i kraft den 1 maj.

Statlig förvaltning

Styra och ställa – förslag till en effektivare statsförvaltning (SOU 2008:118)

I december kom ett slutbetänkande från Förvaltningskommittén; *Styra och ställa – förslag till en effektivare statsförvaltning*. Effektivisering av den statliga förvaltningen ska, enligt kommitténs förslag, bl.a. ske genom att klargöra vad som bör vara det statliga åtagandet i form av myndighetsuppgifter, samt skapa goda förutsättningar för regeringens styrning av den statliga verksamheten.

Reform inom e-förvaltningen

I januari presenterade regeringen en handlingsplan för en modernare e-förvaltning. I augusti infördes

möjligheten till elektronisk fakturahantering i statlig förvaltning. Ekonomistyrningsverket (ESV), som fram till 1 juli 2008 hade uppdraget att leda och samordna införandet, överlämnade sin slutrapport till regeringen i augusti 2008.

Regeringen angav i budgetpropositionen att man avser inrätta en operativ e-delegation under 2009 som bl.a. ska ansvara för att genomföra handlingsplanen för e-förvaltning. E-delegationen ska öka samspelet mellan regeringen, myndigheter, kommuner, landsting och näringsliv samt ansvara för att samordna IT-standardiseringen inom staten. Verket för förvaltningsutveckling (Verva) avvecklades den 31 december.

Stabsutredningens betänkande överlämnades (SOU 2008:22)

I mars överlämnade Stabsutredningen sitt slutbetänkande, *Ett stabsstöd i tiden*. Utredningen har gjort en översyn av Ekonomistyrningsverket, Kammarkollegiet, Statskontoret och Verket för förvaltningsutveckling (Verva). Översynen syftade till att effektivisera stabsorganisationen och dess verksamhet.

Kommunal ekonomi och lagstiftning

Förändringar i den kommunala kompetensen (Prop. 2008/09:21)

I september föreslog regeringen ökade möjligheter för kommuner och landsting att agera inom ett antal nya områden. Enligt propositionen ska detta ske genom en ny lag om vissa kommunala befogenheter och ett antal ändringar i kommunallagen. Bl.a. ska de kompetensutvidgande s.k. smålagarna sammanföras i en gemensam lag. Nya kompetensutvidgande bestämmelser ska föras

in i den gemensamma lagen och ge kommuner och landsting större möjligheter att lämna bidrag till byggande av statlig väg och järnväg, högskoleverksamhet samt att vara med och finansiera projekt inom ramen för EG:s strukturfonder och program.

Utredning om det kommunalekonomiska utjämnings-systemet (Dir. 2008:110)

I september gav regeringen en parlamentarisk kommitté i uppdrag att utvärdera och utreda systemet för kommunalekonomisk utjämning. Kommittén ska bl.a. utreda alternativa metoder för inkomstutjämning för att undersöka om det finns tillväxthämmande faktorer i den nuvarande inkomstutjämningen. Om sådana finns, ska kommittén föreslå hur de kan undanröjas samt hur man kan stärka incitamenten för ekonomisk tillväxt och ökad sysselsättning. Uppdraget ska redovisas senast i april 2011.

EU, allmännyttan och hyrorna (SOU 2008:38)

I april överlämnades betänkandet om EU, allmännyttan och hyrorna, bl.a. med förslag om att avskaffa de kommunala bostadsföretagens hyresnormerande roll och om att ändra hyressättningsreglerna. Enligt betänkandet ska bruksvärdessystemet bestå, men inom dess ramar föreslår utredningen en ändring av bruksvärdesregeln.

Internationellt ekonomiskt samarbete

Nordiska länderna bidrar till IMF-paket för Island och Lettland

IMF:s exekutivstyrelse godkände i november ett finansiellt paket för Island. Inom ramen för detta beslutade

de nordiska länderna att också ge sitt stöd. De nordiska länderna bidrar även, tillsammans med EU och IMF, till ett finansiellt stödpaket för Lettland.

Förändrat nordiskt skatteavtal från 1 januari 2009

I april undertecknade de nordiska länderna ett protokoll om ändring i det nordiska skatteavtalet. Den 12 juni utfärdades lag (2008:653) om ändring i lagen (1996:1512) om dubbelbeskattningsavtal mellan de nordiska länderna, vilken träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Regeringen beslutade i december att det ska ske den 31 december 2008. De nya reglerna ska därmed tillämpas från och med den 1 januari 2009.

Försäljning av företag med statligt ägande

- Staten sålde Beamaktierna och slutförde Vin & Sprit-försäljningen i juli.
- I september slutfördes försäljningen av Vasakronan.
- Regeringen beslutade i januari att säga ja till Borse Dubais bud på OMX.

Läs mer om statligt ägda företag under avsnittet om Näringsdepartementets verksamhet.

Spelfrågor

En framtida spelreglering (SOU 2008:124)

Spelutredningen överlämnade i december sitt betänkande, bl.a. med förslag till en ny uppstramad spelreglering. Utredningen hade i uppdrag att ta fram en långsiktigt hållbar svensk spelreglering som ska förena kravet på en stark och förbättrad social skyddsnivå med behovet av en anpassning till IT-samhällets villkor och

de skyldigheter som följer av EG-rätten. I betänkandet lämnades också förslag på en delvis ny tillståndsmo­dell som skulle innebära att kommersiella intressen ska kunna få tillstånd att anordna vadhållning.

Utbildningsdepartementet

Utbildningsdepartementet har följande ansvarsområden: förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, förskoleklass, grundskola och motsvarande skolformer, gymnasieskola, vuxenutbildning, folkbildning, högre utbildning, forskning samt studiefinansiering.

Under Utbildningsdepartementets ansvarsområde finns 61 myndigheter. Dit hör till exempel Statens skolverk, Högskoleverket, Kungliga biblioteket, Vetenskapsrådet, Centrala studiestödsnämnden och Svenska Unescorådet. I departementet tjänstgör 177 personer (december 2008).

Under 2008 har bland annat följande verksamhet ägt rum vid departementet:

Grund- och gymnasieskola

Läraryftet – en fortbildningssatsning

I januari fick Statskontoret i uppdrag att utvärdera fortbildningssatsningen Läraryftet, regeringens externa fortbildningssatsning för lärare. Syftet med Läraryftet är att stärka lärares ämnesteoritiska och didaktiska kompetens och därigenom främja elevernas målpåfyllelse. Skolverket ansvarar för satsningen som pågår under 2007–2011. Via högskolor och universitet erbjuds lärare bl.a. kurser med utgångspunkt i huvudmännens prioriteringar och önskemål, samt inom områden som visat sig särskilt eftersatta. Slutredovisning av utvärderingen ska ske senast i juni 2010.

En ny betygsskala (Prop. 2008/09:66)

I november överlämnade regeringen en proposition till riksdagen om en ny betygsskala. När betyg sätts inom det offentliga skolväsendet ska en betygsskala med sex steg användas. Betygsstegen ges beteckningarna A, B, C, D, E och F. A–E betecknar godkända resultat, F betecknar icke godkända resultat. I särskolan och i vuxenutbildningen för utvecklingsstörda ska betyg inte sättas på icke godkända resultat och betygssteget F inte användas. Den nya betygsskalan ska enligt förslaget införas i de olika skolformerna samtidigt med att nya kursplaner och nya betygskriterier börjar tillämpas för respektive skolform. Riksdagen ska fatta beslut om förslaget under 2009.

Tydligare mål och kunskapskrav – nya läroplaner för skolan (Prop. 2008/09:87)

Regeringen lämnade en proposition i december om nya läroplaner för skolan. Bl.a. föreslås att varje skolform – grundskolan, den obligatoriska särskolan, specialskolan och sameskolan – ska ha en egen samlad läroplan. Läroplanen ska innehålla skolans värdegrund och uppdrag, övergripande mål och riktlinjer för utbildningen samt kursplaner. En ny kursplanestruktur föreslås också för grundskolan, den obligatoriska särskolan, specialskolan och sameskolan.

Förändrad myndighetsstruktur (Prop. 2007/08:50)

I april antog riksdagen regeringens proposition om en ny myndighetsstruktur på skolområdet. Den nya myn-

dighetsstrukturen omfattar Skolverket, Statens skolinspektion, Specialpedagogiska skolmyndigheten och Sameskolstyrelsen.

Den 1 juli inrättades Specialpedagogiska skolmyndigheten. Samtidigt avvecklades Specialpedagogiska institutet, Specialskolemyndigheten och Socialstyrelsens institut för särskilt utbildningsstöd (Sisus). Deras verksamhet överfördes till den nya myndigheten.

Den 1 oktober inrättades Skolinspektionen, som bl.a. övertar Skolverkets ansvar för tillsyn och kvalitetsgranskning. Samtidigt avvecklades Myndigheten för skolutveckling och Nationellt centrum för flexibelt lärande. En del av deras verksamhet överfördes till Skolverket.

Legitimation och skärpta behörighetsregler (SOU 2008:52)

I maj lämnades ett betänkande med förslag om skärpta behörighetsregler för lärare och ett legitimationssystem för lärare och förskollärare. Vidare föreslås ytterligare kvalifikationssteg som kan leda till särskilda utnämningar. Betänkandet har remissbehandlats.

Utredning om utvärdering och analys inom utbildningsområdet (Dir. 2008:132)

I november tillsatte regeringen en särskild utredare med uppgift att se över nuvarande resurser för utvärdering inom utbildningsområdet. Utredaren ska under våren 2009 lämna de förslag som handlar om policyinriktad utvärdering. Uppdraget ska slutredovisas senast i december 2009.

En reformerad gymnasieskola (SOU 2008:27)

I mars lämnades betänkandet Framtidsvägen – en reformerad gymnasieskola med förslag om 19 nationella

program som ska leda fram till en yrkesexamen eller högskoleförberedande examen. En lärlingsutbildning föreslås som en alternativ väg till yrkesexamen. Betänkandet har remissbehandlats och regeringen avser att lämna en proposition till riksdagen under 2009.

Delegation för jämställdhet i skolan (U 2008:08, Dir. 2008:75)

En jämställdhetsdelegation tillsattes i november som en del i regeringens satsning på jämställdhet i skolan. Delegationens uppdrag är att, utifrån skolans värdegrundsuppdrag, lyfta fram och utveckla kunskap om jämställdhet i skolan. Delegationen ska bl.a. identifiera områden där det behövs ytterligare kunskap om jämställdhet och genus. Delegationen ska även genomföra seminarier och på andra sätt sprida den kunskap som sammanställs, särskilt om metoder som kan bryta traditionella könsmonster och könsroller. Uppdraget ska slutredovisas senast i augusti 2010.

Läs mer om jämställdhetsarbete i skolan i avsnittet om Integrations- och jämställdhetsdepartementets verksamhet.

Universitet och högskolor

Insatser för gästforskare (Prop. 2007/08:74)

I mars lämnade regeringen förslag om hur Sverige ska anta EU:s s.k. gästforskardirektiv. Syftet med direktivet är att underlätta för forskare från länder utanför EU, EES och Schweiz att resa in i, vistas i och röra sig inom unionen i forskningssyfte. På så sätt ska EU locka fler forskare från resten av världen. Riksdagen har antagit förslaget. De nya reglerna trädde i kraft den 1 juli och innebär ett trestegsförfarande:

1. Forskningshuvudmannen måste vara godkänd av Högskoleverket för att kunna ta emot en gästforskare.
2. Forskningshuvudmannen (lärosäte eller forskningsinstitut) och gästforskaren ska ingå ett mottagningsavtal som bl.a. specificerar forskningsprojektet.
3. Mottagningsavtalet utgör en del av gästforskarens ansökan om uppehållstillstånd.

En hållbar lärarutbildning (SOU 2008:109)

Utredningen om en ny lärarutbildning överlämnade sitt betänkande i december. Några av huvudpunkterna är följande:

- Målet är en långsiktigt stabil lärarutbildning av hög kvalitet med fokus på läraryrkets centrala innehåll och djupa ämneskunskaper.
- Två nya examina föreslås ersätta den nuvarande lärarexamen.
- Lärarutbildningen ska garantera att lärare utbildas på vetenskaplig grund och för skolsystemets behov.
- För att garantera hög kvalitet ska universitet och högskolor få ansöka om examensrätt för de föreslagna lärarexamina.

Dessutom lämnas förslag om att all lärarutbildning ska präglas av ett vetenskapligt och kritiskt förhållningsätt, ett historiskt och ett internationellt perspektiv samt att IT ska användas som en utbildningsresurs. Betänkandet bereds inom Regeringskansliet.

Forskningspolitik

Ett lyft för forskning och innovation

(Prop. 2008/09:50)

Regeringen lämnade i oktober en proposition om regeringens syn på forsknings- och innovationspolitikens inriktning under perioden 2009–2012.

I propositionen redogör regeringen för hur man vill öka forskningens kvalitet och konkurrenskraft.

- Delar av anslagen för forskning till lärosätena fördelas utifrån särskilda kvalitetsindikatorer.
- Ökade anslag för breda forskningssatsningar inom särskilda strategiska områden; medicin, teknik och klimat.
- Nya åtgärder för att forskningsresultat tillkomna vid högskolan kommer till nytta bl.a. genom ökad tillgång till offentligt riskkapital och förstärkta resurser till lärosätenas innovationsverksamhet.
- Ökade satsningar på avancerad infrastruktur för forskning av högsta internationella kvalitet.

Mer om hur forsknings- och innovationspropositionen påverkar olika politikområden beskrivs i respektive departements avsnitt.

Vuxenutbildning

Yrkeshögskolan. För yrkeskunnande i förändring

(SOU 2008:29, Prop. 2008/09:68)

Yrkeshögskoleutredningen överlämnade sitt betänkande i mars. I november lämnade regeringen en proposition till riksdagen om yrkeshögskolan, som enligt för-

slaget ska inrättas den 1 juli 2009. Riksdagen behandlar propositionen 2009.

Internationellt samarbete

Unescostrategi

För 2008–2013 har regeringen antagit en Unescostrategi som innebär en tydlig och samordnad politik för hela det svenska engagemanget i Unesco. Strategin innebär att Sverige i sitt arbete inom Unesco ska fortsätta att vara en tydlig röst för demokrati och mänskliga rättigheter. Sverige ska verka för att en global, hållbar och rättvis utveckling ska vara en målsättning i alla Unescos program. Sverige ska även verka för en fortsatt reform av Unesco och för att renodla Unescos roll som normativ organisation. De områden som Sverige särskilt vill satsa på inom Unescos fem olika verksamhetsområden pekar ut: utbildning, forskning, kultur, media och kommunikation.

ICE-konferens "Inclusive education: the way of the future"

För den 48:e gången i ordningen ägde den Unescostödda internationella utbildningskonferensen (ICE) rum i Genève den 25–28 november på temat "Inclusive Education". Konferensen samlade nära 1 500 delegater från 153 länder och 45 olika organisationer.

Sverige bidrog med en nationell rapport till konferensen som beskrev Sveriges utbildningssystem, större genomförda och pågående reformer samt framtida utmaningar. Reformerna som nämndes var bl.a. läroplaner och kursplaner, flera nationella prov samt en ny betygsskala. Skolfrånvaro, situationen för elever med utländsk bakgrund och möjligheter till arbete för per-

soner med funktionshinder lyftes fram som några av utmaningarna.

Utställning om press- och yttrandefrihet på svenskt initiativ

Många journalister och mediefolk runt om i världen dödas, fängslas, kidnappas, misshandlas eller hotas. Den svenska delegationen vid Unesco presenterade i januari ett förslag om en fotoutställning med temat våld mot journalister, som en del i markeringen av 60-årsdagen av undertecknandet av den allmänna deklarationen om mänskliga rättigheter. Den 29 oktober invigdes utställningen i Unesco-byggnaden i Paris. Utställningen har delvis finansierats genom bidrag från Svenska Unescorådet.

Erasmus Mundus

Europaparlamentet och rådet fattade beslut i december om ett förnyat Erasmus Mundus-program. Denna andra fas av programmet gäller under 2009–2013.

Målet är att höja kvaliteten i den högre utbildningen i EU genom att främja samarbete med s.k. tredje land. Fr.o.m. 2009 ska programmet omfatta magister-/masterstudier, forskarstudier samt möjlighet för europeiska studenter att få del av stipendiemedel.

I framtagandet av programmet har Sverige särskilt arbetat för följande:

- Att anpassa krav på gemensamma examina så att också dubbla examina räcker för deltagande.
- Att lärosätenas uttag av eventuella studieavgifter görs med hänsyn till den nationella lagstiftningen.

ORDFÖRANDESKAP I NORDISKA MINISTERRÅDET

Under året var Sverige ordförande i det Nordiska ministerrådet under namnet *Kraftsamling*. Arbetet under ordförandeskapet har framför allt präglats av den globaliseringsatsning som nu görs inom det nordiska samarbetet.

- Inom utbildnings- och forskningsområdet har det s.k. Toppforskningsinitiativet stått i fokus, vilket de nordiska utbildnings- och forskningsministrarna beslutade om vid ministerrådsmötet i Helsingfors i oktober. Initiativet innebär en forskningssatsning om ca. en halv miljard svenska kronor riktad mot åtgärder på teman kring energi, miljö och klimat. För Sveriges del är det fråga om en satsning om ca 18 miljoner kronor per år under fem år.
- En annan viktig fråga under det svenska ordförandeskapet var organiseringen och den långsiktiga verksamheten för språkfrågan i det nordiska samarbetet. Under året har man arbetat med att skapa förutsättningar för att finna en långsiktig lösning, såväl budgetmässig som organisatorisk. Fr.o.m. den 1 januari 2009 inrättas Expertgruppen Nordens Språkråd, som framför allt ska lyfta fram den nordiska språkgemenskapen utifrån ett barn- och ungdomsperspektiv.
- Sverige arrangerade under året ett flertal konferenser om bl.a. forskningsinfrastruktur, pedagogik i förskolan, yrkesutbildning och skillnader i studieresultat mellan könen. En rapport från den senare ska utgöra underlag för en liknande konferens under det svenska ordförandeskapet i EU under hösten 2009.

Läs mer om det svenska ordförandeskapet i Nordiska ministerrådet i avsnittet om Utrikesdepartementets verksamhet.

Jordbruksdepartementet

Jordbruksdepartementet har följande ansvarsområden: djurskydd, djurhälsa och smittskydd, fiske och vattenbruk, högre utbildning och forskning inom de areella näringarna, jakt och viltvård, jordbruk, ekologisk produktion, livsmedelsfrågor, landsbygds- och miljöfrågor inom jordbruket, skogsbruk, produktion av biomassa från jord- och skogsbruk, markfrågor samt same- och rennäringfrågor.

Under Jordbruksdepartementets ansvarsområde finns 10 myndigheter. Dit hör till exempel Jordbruksverket, Fiskeriverket, Livsmedelsverket, Skogsstyrelsen, Sameetinget, Statens veterinärmedicinska anstalt och Sveriges lantbruksuniversitet. I departementet tjänstgör 162 personer (december 2008).

Under 2008 har bland annat följande verksamhet ägt rum vid departementet:

Jord- och skogsbruk

En skogspolitik i takt med tiden (Prop. 2007/08:108)

I mars lämnade regeringen en proposition om skogens roll för klimatet och behovet av en ökad tillväxt i skogen. Regeringen pekar också på vikten av en stark skoglig myndighet. Regeringens avsikt är att grunderna, med jämställda produktions- och miljöintressen, ska ligga fast och att skogsbruket även fortsättningsvis ska präglas av "frihet under ansvar" för skogsägare. Riksdagen har antagit propositionen. Lagändringarna börjar gälla den 1 januari 2009.

Mer jordbrukspengar till miljöåtgärder

I november fattade EU:s jordbruksministrar beslut om hur EU:s jordbrukspolitik ska se ut fram till 2013, den s.k. hälsokontrollen. Sveriges inställning har varit att den gemensamma jordbrukspolitiken bör förenklas och anpassas mer efter marknadens behov. Beslutet innebär bl.a. att pengar i jordbruksbudgeten omfördelas till följande:

- Miljöåtgärder som bidrar till en anpassning till ett förändrat klimat,
- åtgärder för att minska växthusgasutsläppen,
- förbättrad vattenförvaltning,
- bevarad biologiskt mångfald och
- ökad produktion av förnybar energi.

Dessutom kan de omfördelade pengarna användas till insatser för att underlätta en omstrukturering av mjölksektorn. För Sveriges del handlar det om ca. 700 miljoner kronor fram till 2013.

Satsning på forskning om de gröna näringarna (Prop. 2008/09:50)

Forskningspropositionen presenterades i oktober och innehöll stora satsningar på forskning inom de gröna näringarna. Bland annat ökar forskningsanslagen till Sveriges lantbruksuniversitet, SLU. Även forskning som handlar om de gröna näringarna ska stärkas. En särskild satsning ska göras på energikombinat med fo-

kus på andra generationens biodrivmedel, och förnybara material och biobaserade produkter. Även säkerhet och krisberedskap fick ökade forskningsanslag, bl.a. till satsningar kring dricksvatten och antagonistiska angrepp på jordbruk och livsmedelskedjan.

Läs mer om forskningspropositionen i avsnittet om Utbildningsdepartementets verksamhet.

Livsmedel

Sverige – det nya matlandet

Under sommaren presenterade jordbruksminister Eskil Erlandsson sin och regeringens vision om att Sverige ska bli Europas nya matland, med syfte att skapa tillväxt och sysselsättning. Som ett led i detta arbete stärkte regeringen i november satsningarna med 30 miljoner kronor inom ramen för Landsbygdsprogrammet. Dessutom tillfördes ytterligare 18,5 miljoner kronor inom ramen för livsmedelsstrategin, i syfte att stärka sektorns konkurrenskraft. Genom förstärkningarna kan fler företag bidra till att göra verklighet av visionen. Beslutet innebär ökade resurser till satsningar på mat och upplevelser kring mat på landsbygden. Kompetens- och utvecklingsinsatser inom exempelvis småskalig livsmedelsförädling prioriteras av regeringen. Satsningarna görs också i syfte att främja och skapa incitament till en mer innovativ sektor, exempelvis för logistik samt förpackningslösningar. En del av förstärkningarna kommer även att vara direkt kopplade till exportfrämjande insatser. Stödet ska till stor del hanteras av Jordbruksverket och blir möjligt att söka under 2009.

Fiske

Ny lag ska stoppa tjuvfisket (Prop. 2007/08:107)

Tidigare har överträdelser av fiskelagen hanterats av domstol och bara de grövsta överträdelserna har tagits upp. I mars lämnade regeringen ett förslag som innebär att beslut om böter och indragen fiskelicens ska kunna fattas direkt av ansvarig myndighet när en fiskare inte skött rapporteringen eller fiskat över den tilldelade kvoten. Förfarandet kan liknas vid böter eller indraget körkort för en taxichaufför som kör för fort. Avsikten är att ytterligare förbättra fiskebestånden. Riksdagen har antagit propositionen. Den nya lagen trädde i kraft den 1 juli 2008.

Hearing om den gemensamma fiskeripolitikens framtid

I april bjöd jordbruksminister Eskil Erlandsson in berörda aktörer och intressenter till en hearing och diskussion om hur den gemensamma fiskeripolitiken i EU ska utformas för att på bästa sätt nå sina mål. Företrädare på hög nivå från EU och Sverige var inbjudna under en heldag för att diskutera och ge sin syn på den framtida fiskeripolitiken. Avsikten var att inleda en process som syftar till att utforma en tydlig och brett förankrad svensk linje om förbättringar av den gemensamma fiskeripolitiken på både kort och lång sikt.

Nationell förvaltningsplan för den europeiska ålen

Sverige har varit starkt pådrivande för att EU ska besluta om en återhämtning för ålen. I juni enades EU:s jordbruks- och fiskeministrar om en återhämtningsplan för det starkt hotade ålbeståndet. Huvudmålet är att 40 procent av blankålen ska kunna vandra till Sargassohavet för att leka. Varje medlemsland ska upprätta en nationell plan och vidta lämpliga åtgärder. I december

överlämnades Sveriges förslag till återhämtningsplan för ål till EU-kommissionen. Åtgärderna handlar om att minska ålfisket, förbättrade utvandringvägar för ål förbi kraftverk, utsättning av glasål samt bättre kontroll av att fiskeregler efterlevs. Planen ska gälla från den 1 januari 2009.

Djurskydd

Djurskyddskontroll i statlig regi (Prop. 2007/08:63)

Regeringen överlämnade i februari en proposition om djurskyddskontroll i statlig regi. Riksdagen har antagit propositionen, vilket innebär att djurskyddskontrollen flyttas från kommunerna till länsstyrelserna den 1 januari 2009. Djurskyddskontrollen ska till skillnad från tidigare bekostas av allmänna medel och blir därmed avgiftsfri för djurägaren.

Totalförbud mot hund- och kattpäls (Prop. 2008/09:26)

I vissa länder avlivas hundar och katter med grymma metoder för att användas vid produktion av pälsvaror. En proposition lämnades av regeringen i september med förslag till straff för den som säljer eller distribuerar katt- och hundpäls, eller varor som innehåller sådan päls. Syftet är att konsumenterna ska kunna vara säkra på att päls av katt och hund inte förekommer på marknaden. Riksdagen har antagit förslaget. Lagen trädde i kraft den 31 december 2008.

Jakt

Vildsvinsförvaltning

I december fattade regeringen en rad beslut om åtgärder för att förbättra jakten och förvaltningen av vildsvin. Den kraftiga ökningen av antalet vildsvin har bl.a. lett till fler trafikolyckor samt till omfattande skador på tomt- och åkermark. Åtgärderna ska ge ytterligare redskap för intressenter att skapa en klok vildsvinsförvaltning där vildsvin är en värdefull och tillgänglig resurs och skadorna på mark och gröda inte blir oacceptabla. Målet är att säkerställa såväl en hållbar vildsvinsförvaltning som ett lönsamt jordbruk.

Samet och rennäring

Sametinget får ansvar för rennäringens riksintresse

Regeringen beslutade i april att Sametinget ska vara ansvarig myndighet för områden av riksintresse för rennäringen. Bestämmelsen i förordningen om hus-hållning med mark- och vattenområden ändrades så att tidigare ansvariga Jordbruksverket ersattes med Sametinget. Syftet är att ta ytterligare ett steg mot att samla ansvar och kompetens i rennäringens frågor hos Sametinget.

Miljödepartementet

Miljödepartementet har följande ansvarsområden: klimat, vatten och hav, naturvård och biologisk mångfald, hållbar utveckling, hållbar samhällsplanering och boendemiljö, internationellt miljösamarbete, kemikalier och kretslopp, kärnsäkerhet och strålskydd, miljölagstiftning, miljöteknik och miljöforskning.

Under Miljödepartementets ansvarsområde finns 16 myndigheter och 14 statliga bolag/institutioner. Dit hör till exempel Naturvårdsverket, Boverket, Lantmäteriet, Kemikalieinspektionen och SMHI. I departementet tjänstgör 191 personer (december 2008).

Under 2008 har bland annat följande verksamhet ägt rum vid departementet:

Klimat

Klimat och energipaketet

I januari presenterade Europeiska kommissionen sitt förslag till klimat- och energipaket, med riktlinjer för hur mycket varje EU-medlemsland måste minska sina utsläpp fram till år 2020 för att EU ska nå sina klimatmål. Förslaget förhandlades sedan under året. Sverige verkade bl.a. för att öka flexibiliteten och kostnadseffektiviteten i paketet samt för att EU tidigt skulle sätta en ambitiös tidtabell för att hinna fatta beslut innan klimatmötet i Köpenhamn 2009. I december deltog Sverige i EU:s toppmöte i Bryssel, då Europeiska rådet enades om energi- och klimatpaketet. Överenskommelsen bekräftades av Europaparlamentet senare i december.

Minskade utsläpp från bilar

Kommissionens förslag om förordning om CO₂-utsläpp från bilar, som har starka kopplingar till klimat- och energipaketet, förhandlades inom EU under året. Bl.a. handlade det om fördelningen av utsläpp mellan stora och små bilar och om straffavgifter för biltillverkare som inte följer reglerna. Sverige ansåg det viktigt både ur miljö- och konkurrenssynpunkt att koldioxidkraven omfattar både stora och små bilar. När det gäller straffavgifter förordade Sverige en lägre avgift i början och att den successivt höjs med start år 2012. Sverige har även verkat för en rabatt för alternativbränslebilar samt drivit på för att regelverket antas så snabbt som möjligt.

Satsningar på klimatet:

- *Klimat och energisatsningar i budgeten (Prop. 2008/09:1)*

Satsningarna på klimat och energi i regeringens budgetproposition för 2009 fokuserar på kostnadseffektiva åtgärder för att uppnå Sveriges mål i EU:s energi- och klimatpaket. Klimat och hav prioriteras, men medel anslås även för den framtida förvaltningen av rovdjur, tillämpningen av strandskyddet och regelförenklingar. Några exempel på områden där det görs satsningar är:

- Kommersialisering och spridning av ny energiteknik,
- Klimatinvesteringar i andra länder,
- Snabbare planprocesser för ny, hållbar elproduktion,

- Förlängda insatser för energieffektivisering,
- Anpassning av Sverige till effekterna av ett varmare klimat.
- *Klimatberedningens förslag till svensk klimatpolitik (SOU 2008:24)*

I februari lämnade Klimatberedningen förslag till mål på lång sikt och en omfattande handlingsplan fram till 2020 med följande åtgärdsområden:

- Förstärkning av tvärsektorieella åtgärder och styrmedel.
- En EU-gemensam sänkning av utsläppstaket för den handlande sektorn,
- Reduktioner av utsläpp för den icke-handlande sektorn,
- Internationella insatser.

Sverige föreslås sätta ett nationellt mål för vårt bidrag i en global och övergripande klimatöverenskommelse. De långsiktiga målen är inriktade på att utsläppen av växthusgaser i Sverige år 2050 bör vara minst 75–90 procent lägre än år 1990 och vid seklets slut nära noll.

- *Klimatambassadör utsedd*
- I september tillsatte regeringen en klimatambassadör vid Miljödepartementet. Klimatambassadören är en helt ny befattning med syfte är att stärka Sveriges internationella arbete i klimatfrågor.

- *Satsning på svensk klimatforskning (Prop. 2008/09:50)*

I forsknings- och innovationspropositionen som lades fram i oktober föreslås klimatrelaterad forskning få en kraftig nivåhöjning fram till år 2012.

Läs mer om propositionen i avsnittet om Utbildningsdepartementet.

Tillstånd för vindkraft vid Stora Middelgrund

I maj gav regeringen tillstånd för en gruppstation för vindkraft vid Stora Middelgrund i Kattegatt. Gruppstationen beräknas årligen kunna producera 3 TWh el. Det är dubbelt så mycket som landets totala produktion av el från vindkraft under 2007. Bolaget som sökt tillståndet måste samråda med bl.a. Naturvårdsverket och länsstyrelsen om placeringen av varje enskilt vindkraftverk och byggnadsarbetena får börja först efter länsstyrelsens godkännande. Bolaget ska även undersöka anläggningens påverkan på bottenfaunan, marina däggdjur, fågelliv samt fiskebestånd och fiske.

Internationellt miljösamarbete

FN:s klimatmöte i Poznan

I december deltog företrädare för världens länder i FN:s klimatförhandlingar i Poznan. Det övergripande målet var att skapa förutsättningar för vidare förhandlingar under 2009 och ett nytt internationellt klimatavtal i Köpenhamn 2009. Miljöminister Andreas Carlgren ledde den ministergrupp som tillsattes för att lösa frågan om strukturen för den anpassningsfond som FN skapade vid klimatmötet i Bali. Fonden ska ge utvecklingsländerna ekonomiska medel för att möta svåra

klimatförändringar. Enligt Andreas Carlgren lyckades gruppen öppna för viktiga insatser som kommer att möjliggöra bättre skydd för de allra svagaste länderna mot de värsta klimatkonsekvenserna.

Dialog med nyckelländerna i klimatförhandlingarna

Under året utvecklades Sveriges miljösamarbete med några av nyckelländerna i de globala klimatförhandlingarna. Miljöminister Andreas Carlgren besökte bl.a. USA, Kina, Indien och Argentina, vilket gav möjligheter att knyta kontakter inför Sveriges ordförandeskap i EU 2009, då en global överenskommelse ska tecknas om klimatet.

- I Argentina deltog Andreas Carlgren tillsammans med ett 20-tal andra miljöministrar i den fortsatta s.k. Grönlandsdialogen, om det kommande globala klimatavtalet.
- I Indien diskuterades ett samförståndsavtal på miljöområdet med Indien. Den medföljande miljöteknikdelegationen knöt många kontakter och stärkte näringslivssamarbetet.
- En näringslivsdelegation med flera miljöteknikföretag följde även med när statsministern, miljöministern och handelsministern besökte Kina och Japan i april. Klimat och hållbart samhällsbyggande var huvudfrågorna för resan.
- Miljöministern besökte även Brasilien där han diskuterade klimatförhandlingarna och svenskt-brasilianskt samarbete med företrädare för både miljö-, planerings-, och utrikesministeriet.

FN:s partsmöte om biologisk mångfald

I maj hölls FN:s partsmöte om biologisk mångfald i Bonn. Miljöministrarna diskuterade bl.a. kopplingen mellan biologisk mångfald och klimat, samt biobränsle. I frågor som relaterar till biodrivmedel och biologisk mångfald fick miljöminister Andreas Carlgren i uppdrag att tillsammans med den brasilianske ambassadören, försöka lösa förhandlingsmotsättningarna. Till slut kunde kontaktgruppen med stöd av de tillsatta moderatorerna lämna ett förslag till beslutstext som antogs. Den övergripande innebörden är att parterna eftersträvar att produktion och användning av biodrivmedel sker på ett hållbart sätt med avseende på biologisk mångfald.

Hållbar samhällsplanering och boendemiljö

Delegationen för hållbara städer tillsatt

I september initierade regeringen en satsning för att få fram nationella exempel på hållbara städer och stimulera utveckling av attraktiva stadsmiljöer med minskad klimat- och miljöpåverkan. En ny delegation för hållbara städer har fått i uppdrag att skapa en nationell plattform för samarbete. Delegationen ska bl.a. bidra till kunskapsutveckling, stödja befintliga initiativ och samla och sprida information om goda exempel. Arbetet ska ske i samarbete med näringsliv, kommuner, myndigheter, forskningsinstitutioner och andra parter. Delegationen har också fått i uppdrag att hantera stödet för hållbar statsutveckling som riksdagen beslutat om för 2009–2010. Delegationen ska lämna årliga rapporter, samt en slutrapport i juni 2011.

Bygg helt enkelt (SOU 2008:68)

I juli överlämnade Byggprocessutredningen sitt betänkande, om möjligheterna att förenkla och förtydliga de regler som styr den fysiska planeringen och vissa byggrelaterade frågor. Utredningen undersökte även möjligheten att i viss utsträckning begränsa tillämpningsområdet för lagen om byggförsäkring m.m.

Kemikalier och kretslopp

Bly i ammunition

I december kom regeringen överens med Svenska Jägarförbundet och den samlade skytterörelsen om åtaganden för att minska användningen av bly i ammunition. Överenskommelsen handlar om en övergång till blyfri ammunition, miljöåtgärder vid skjutbanor och information till jägare och skyttar. Resultatet ska följas upp 2010.

Producentansvar införs för batterier

I oktober fattade regeringen beslut om att införa producentansvar för alla typer av batterier. Därigenom genomförs EU:s batteridirektiv i Sverige. Genom beslutet ställs också högre krav på insamling och återvinning av batterier. De nya bestämmelserna träder i kraft den 1 januari 2009 och innebär att producenten ges ansvar för insamling, borttransport, behandling och återvinning av batterier. Dessutom har producenten skyldighet att informera slutanvändaren om att sortera ut batterier från annat avfall och var uttjänta batterier kan lämnas.

Reach

- *Svenska kemikaliebestämmelser anpassas till Reach (Prop. 2007/08:80)*

Regeringen överlämnade en proposition om kemikalierregistrering i mars, med förslag till ändringar i de svenska kemikaliebestämmelserna när EU:s nya kemikalielagstiftning Reach börjar tillämpas. Vissa nationella bestämmelser ska tas bort och andra ändras för att undvika dubbelreglering och för att undvika att svenska bestämmelser strider mot Reach. Dessutom föreslås bl.a. nya tillsynsbestämmelser och straffbestämmelser för att överträdelser av bestämmelser i Reach ska kunna sanktioneras. Riksdagen har godkänt propositionen och de nya bestämmelserna började gälla den 1 juni 2008.

- *Reachutredningens slutbetänkande (SOU 2008:73)*
- Reachutredningens slutbetänkande överlämnades i juni med förslag till en organisation för effektiv tillsyn över hur Reach och övrig kemikalielagstiftning följs. Kemikalietillsynen ska integreras mer med övrig miljötillsyn och med arbetsmiljötillsynen. Inriktningen på tillsynen ska bidra till att nå miljökvalitetsmålet *Giftfri miljö* samtidigt som samhällets resurser utnyttjas effektivt. Tillsynen ska också ges ökade resurser. Bl.a. ska Kemikalieinspektionen, enligt förslaget, ges bredare tillsynsansvar. Kemikalietillsynen och övrig miljötillsyn vid länsstyrelser och kommuner ska också integreras bättre och få tydligare ansvar.

Kärnsäkerhet och strålskydd

Sammanlagd myndighet för strålskydd och kärnsäkerhet

Den 1 juli 2008 inrättades den nya Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM), en förvaltningsmyndighet med samlat nationellt ansvar inom områdena strålskydd och kärnsäkerhet. Myndigheten har tagit över verksamheterna vid avvecklade Kärnkraftinspektionen och Strålskyddsinstitutet och har därmed det samlade nationella ansvaret för strålskydd och kärnsäkerhet.

Den nya Strålsäkerhetsmyndigheten ska arbeta pådrivande och förebyggande för att skydda människor och miljö från oönskade effekter av strålning, nu och i framtiden. Uppdraget omfattar både privatpersoner och yrkesverksamma.

Utredning om lagstiftningen inom strålskydd och kärnteknik

Regeringen utsåg en särskild utredare i december, med uppgift att se över lagstiftningen inom strålskydds- och kärnteknikområdet. Regeringens avsikt är att modernisera regelverket och skapa en sammanhållen lagstiftning för strålsäkerhet. Utredaren ska redovisa uppdraget i december 2009.

Miljölagstiftning

Miljöprocessutredningen

Miljöprocessutredningen har överlämnat flera delbetänkanden:

- *En ny instansordning för mål enligt plan- och bygglagen (SOU 2007:111)*

I januari överlämnade Miljöprocessutredningen sitt första delbetänkande. Utredningen föreslår författ-

nings- och organisationsförändringar med anledning av att överprövningen av kommunernas och länsstyrelsernas beslut enligt plan- och bygglagen ska ske vid miljödomstolarna. De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 2009.

- *Prövning av vindkraft (SOU 2008:86)*

Miljöprocessutredningen överlämnade i oktober sitt delbetänkande med förslag till regelförenklingar för prövning av vindkraft. Utredningen föreslår en rad förenklingar, bl.a. om att slopa kraven på bygglov och detaljplan enligt plan- och bygglagen för tillståndspliktiga vindkraftsanläggningar. Förslagen ska medföra kortare handläggningstid samt minskade kostnader för företag och myndigheter. I praktiken påverkas inte kommunernas inflytande över markanvändningen. Enligt utredningen förenklas processen främst på så sätt att vindkraftsetableringar i områden som är av riksintresse för vindkraftsproduktion kommer att prövas endast enligt miljöbalken.

Miljökvalitetsmålen

Det svenska miljömålssystemet ses över

I juli tillsatte regeringen en särskild utredare för att se över miljömålssystemet. Bl.a. ska man analysera hur miljömålssystemet kan utvecklas för att hantera aspekter som naturens långsamma återhämtningsförmåga, beroendet av framgångsrikt miljöarbete inom EU samt internationella miljökonventioner. Utredaren ska också analysera näringslivets roll i miljömålsarbetet och lämna förslag till hur näringslivet kan involveras mer i miljömålsarbetet. Arbetet ska bedrivas i nära samverkan med miljömålsarbetets aktörer såsom miljömåls-

och sektorsmyndigheter, regionala och lokala aktörer samt näringsliv och miljöorganisationer. Uppdraget ska slutredovisas senast i september 2009.

Naturvård och biologisk mångfald

Ett utvecklat strandskydd (Ds 2008:21)

I mars presenterade Miljödepartementet förslag till utvecklade strandskyddsregler. Enligt förslaget ska vissa lättnader införas i strandskyddet i områden för landsbygdsutveckling där tillgången till orörda stränder är god och exploateringstrycket lågt. Samtidigt ska strandskyddet enligt förslaget stärkas där stränderna redan har exploaterats i hög grad. Utpekande av områden för landsbygdsutveckling föreslås ske i översiktsplaneringen enligt plan- och bygglagen. Genom översiktsplaneringen garanteras möjlighet till insyn och påverkan från alla berörda intressenter.

Rovdjur

- *Ny organisation för regional rovdjursförvaltning*

I oktober fick Naturvårdsverket regeringens uppdrag att utarbeta förslag till hur ökat regionalt ansvar och lokal delaktighet i förvaltningen av rovdjur bör organiseras. I uppdraget ingår att utforma ett förslag till en ny förordning för förvaltningen av de stora rovdjuren. Dessutom ska man analysera om genomförande av ändrad förvaltning bör ske fullt ut, i etapper artvis eller som försöksprojekt inom något eller några län. Nuvarande inventeringsmetoder och databaser ska också analyseras för att ta reda på om de är de mest ändamålsenliga för en ökad regionalisering. Uppdraget ska redovisas i februari 2009.

- *Uppdrag om förvaltningen av varg och järv samt åtgärder för att stärka vargstammens genetiska situation.*

Regeringen gav i december Naturvårdsverket två nya uppdrag om förvaltningen av rovdjur. Bakgrunden var att man hade uppnått etappmålen för antalet årliga föryngringar av varg och järv enligt gällande rovdjurspolitik. Det ena uppdraget rör utökade möjligheter till begränsad och strikt kontrollerad jakt på varg och järv, vilket hittills enbart varit möjligt att i fråga om s.k. skydds jakt efter beslut av Naturvårdsverket. Det andra uppdraget handlar om att föreslå åtgärder som stärker vargstammens genetiska situation.

Vatten och hav

Kraftig satsning på hav

- I budgetpropositionen för 2009 prioriterades klimat och hav. Bl.a. initierade en satsning på havsmiljön i Östersjön och Västerhavet. Det särskilda anslaget för havsmiljö tillförs 655 miljoner kronor under perioden 2009–2011. Därmed satsar regeringen totalt en dryg miljard för en kraftfull havspolitisk agenda under mandatperioden.
- I april inrättade regeringen ett *havsmiljöinstitut* för att öka kraften i den svenska forskningen om hav och havsmiljö. Verksamheten ska bedrivas i samarbete mellan universiteten i Göteborg, Stockholm och Umeå samt Högskolan i Kalmar.
- *Havsmiljöutredningen* överlämnade i maj sitt betänkande med förslag om hur det svenska havsmiljöarbetet kan förbättras nationellt och i samverkan med andra länder. Östersjön föreslås som ett pilotområde för mellanstatligt samarbete för att för-

bättra havsmiljön, ett helt nytt planeringssystem för svenska vatten med havsplaner och zonerings samt lösningar på ett antal akuta miljöproblem.

- I juli föreslog regeringen nio områden i Sverige till EU:s nätverk av värdefulla naturområden, Natura 2000, vilket ska bidra till EU:s bevarande av biologisk mångfald. Bl.a. gäller det Markallen i Norrbottens län, Norra Midsjöbanken i Kalmar län och Stora Middelgrund i Hallands län.

- I en proposition (Prop. 2008/09:98), som lämnades i december, föreslår regeringen att Kosterhavet blir nationalpark och Skuleskogens nationalpark utvidgas.

Läs också om Dialogen om den framtida klimat- och energipolitiken i kapitel 4, Särskilda projekt och program.

ORDFÖRANDESKAP I NORDISKA MINISTERRÅDET

Under året var Sverige ordförande i det Nordiska ministerrådet, under namnet *Kraftsamling*, vilket innebar en rad aktiviteter och arrangemang med miljöanknytning till miljö.

- I januari initierade Nordiska ministerrådet den s.k. COP 15-gruppen, vars primära uppgift är att förbereda och medverka till genomförandet av utredningar och möten som ska bidra till ett gott resultat vid klimatmötet i Köpenhamn i december 2009.
- I april möttes de klimatansvariga ministrarna från hela Norden och Polen i Köpenhamn för att diskutera arbetet fram till klimatmötet i Köpenhamn 2009.
- I september träffades de nordiska miljöministrarna och beslutade om ett samarbete för att utveckla en tydligare nordisk samordning av planering, förvaltning och skötsel av haven. Ministrarna var eniga om att påskynda arbetet med genomförandet av HELCOM:s aktionsplan för Östersjön. En särskild utmaning blir att se hur havsmiljöfrågorna kan integreras bättre i EU:s jordbruks-, fiske- och regionalpolitik.

Miljöministrarna antog på samma möte också ett förslag till ett nytt nordiskt miljöhandlingsprogram för åren 2009–2012, där särskild uppmärksamhet ägnas internationella frågor där de nordiska länderna genom samverkan kan driva sina intressen med stor tyngd. Följande teman ingår i programmet: Klimat och luft, hav och kustzoner, biologisk mångfald och ekosystemtjänster samt hållbar konsumtion och produktion, inklusive kemikalier.

Under året reviderades den nordiska strategin för hållbar utveckling och antogs av samarbetsministrarna. I den fastställs mål och insatser för 2009–2012, bl.a. för klimat och förnybar energi, hållbar produktion och konsumtion. Det senare inkluderar livskraftiga ekosystem som bas för en hållbar tillväxt, den nordiska välfärdsstaten som verktyg för hållbar utveckling samt utbildning, forskning, medborgarnas delaktighet och lokala hållbarhetsstrategier. Indikatorer har fastställts för att följa upp strategin liksom rapporteringsrutiner för sektorernas arbete med hållbar utveckling.

Näringsdepartementet

Näringsdepartementet har följande ansvarsområden: företagande, regional tillväxt, behovsmotiverad forskning, kommunikationer/IT, transporter och infrastruktur, energi, statligt ägande, konkurrenskraft samt väl fungerande marknader.

Under Näringsdepartementets ansvarsområde finns 29 myndigheter varav fyra affärsverk och en domstol. Dit hör till exempel Nutek, Konkurrensverket, Bolagsverket, Vägverket, Banverket, Post- och telestyrelsen och Patent- och registreringsverket. I departementet tjänstgör 324 personer (december 2008).

Under 2008 har bland annat följande verksamhet ägt rum vid departementet:

Företagande och innovationer

Se även insatser med anledning av finansoro, varsel m.m.

Regelförenkling: handlingsplan och regelråd (Dir. 2008:57)

I april överlämnade regeringen en skrivelse till riksdagen som gav en lägesbild av det regelförenklingsarbete som regeringen bedriver. I skrivelsen presenteras bl.a. en handlingsplan med ca 600 förenklingsåtgärder från tolv departement och 53 myndigheter. I maj beslutade regeringen att tillsätta det nya *Regelrådet* som ska bistå regeringen och myndigheterna i arbetet med bättre regler för företagen. *Regelrådet* ska t.ex. granska om utformningen av förslag till nya och ändrade regler uppnår sitt syfte på ett enkelt sätt till en låg administrativ

kostnad för företagen. *Regelrådet* ska även påpeka om förslag i konsekvensutredningen har brister och/eller orsakar företagen administrativa kostnader som inte är motiverade med hänsyn till syftet med den föreslagna regleringen.

Främjande av kvinnors företagande

Regeringen satsar 100 miljoner kronor per år under 2007–2009 för att främja kvinnors företagande samt öka kunskapen och forskningen på området. Under 2008 fortsatte arbetet med Nuteks program *Främja kvinnors företagande* och Vinnovas satsning *Forskning om kvinnors företagande*.

I mars lanserades ett nationellt nätverk för ambassadörer för kvinnors företagande, då näringsminister Maud Olofsson presenterade 880 ambassadörer för kvinnors företagande. Ambassadörerna kommer från hela landet och ska inspirera och dela med sig av sina erfarenheter som företagare. Under året skedde även ett internt arbete på Regeringskansliet för att analysera skillnader mellan kvinnors och mäns val att bli egenföretagare.

Översyn av trygghetssystemen för företagare (SOU 2008:89)

I oktober överlämnades ett betänkande om trygghetssystemen för företagare. Förslagen i utredningen handlar bl.a. om hur man kan främja likabehandling, förutsägbarhet, valfrihet och ökad trygghet vid framförallt nystart av företag. Konkret rör förslagen allt från a-kas-

seregler till sjuklön och tillfällig föräldrapenning. Utredningen har också kartlagt hur mycket företagarna betalar in till trygghetssystemen och hur mycket de får ut.

Företagande för personer med utländsk bakgrund

I juni startade Verket för näringslivsutveckling, Nutek, ett program för företagare med utländsk bakgrund.

Regeringen har avsatt totalt 60 miljoner kronor till programmet som pågår under 2008–2010 och som innehåller följande:

- Kunskap och attityder inom det finansiella systemet,
- Nätverk och mötesplatser som stöd för utveckling,
- Bättre rådgivning till företagare med utländsk bakgrund,
- Kunskap om företagande bland personer med utländsk bakgrund.

Offentliga och privata aktörer över hela landet ska kunna söka medel för medfinansiering av verksamhet som syftar till att ge företagen bättre förutsättningar att växa, både nationellt och internationellt.

Ny konkurrenslag (Prop. 2007/08:135)

I mars överlämnade regeringen ett förslag till riksdagen om ny konkurrenslag. Syftet med den nya lagen är att motverka kartellöverträdelser och göra det enklare att följa lagen. Enligt förslaget ska det bli möjligt att meddela näringsförbud för allvarliga kartellsamarbeten. Verkställande direktör eller styrelseledamot kan få näringsförbud. Den som avslöjar en kartell för Kon-

kurrensverket eller hjälper verket att utreda en överträdelse kan slippa näringsförbud.

Dessutom föreslås en tydligare metod för att räkna fram konkurrensskadeavgiften. Syftet är att avskräckande avgifter ska kunna utdömas för allvarliga överträdelser av konkurrenslagen.

Riksdagen har antagit propositionen. Lagändringarna trädde i kraft den 1 november 2008.

Översyn av konkurrenssituationen i Sverige

Regeringen gav i augusti Konkurrensverket i uppdrag att göra en stor översyn över konkurrenssituationen i Sverige samt ge konkreta och rangordnade förslag på hur konkurrensen ska förbättras. Både befintliga och nya förslag till konkurrensfrämjande reformer ska behandlas i översynen som slutredovisas i mars 2009.

Ett lyft för forskning och innovation

(Prop. 2008/09:50)

I regeringens forsknings- och innovationsproposition för 2009 sker en ökning av anslagen med fem miljarder kronor under åren 2009–2012. I propositionen finns särskilda satsningar på forskningsområden av strategisk betydelse för det svenska samhället och näringslivet, t.ex. förslag om ökad kommersialisering av forskningsresultat.

Läs mer om forsknings- och innovationspropositionen i avsnittet om Utbildningsdepartementets verksamhet.

Insatser med anledning av finansoro, varsel m.m.:

- *Regionala samordnare med anledning av varsel om uppsägningar och nedläggningar*

Med anledning av årets många varsel om uppsägningar och nedläggning av verksamheter gav regeringen under hösten ett samordningsuppdrag till ett antal landshövdingar och ordföranden i Regionstyrelsen respektive Regionförbundsstyrelsen. Detta bl.a. med avsikten att främja samverkan mellan aktörer som Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, kommuner, företag, fackliga och ideella organisationer.

Samordnarna ska sträva efter att identifiera gemensamma initiativ över länsgränserna och behov av särskilda insatser i vissa branscher eller industrier. För att underlätta dialogen mellan regeringen och de lokala och regionala samordnarna inrättades en nationell samordningsfunktion med i första hand statssekreterare från Arbetsmarknads-, Social-, Finans-, Utbildnings- och Näringsdepartementen.

- *Proposition om förstärkning av Almi och SEK för att trygga små och stora företags behov av krediter (prop. 2008/09:73)*

För att trygga både små och stora företags behov av krediter lämnade regeringen i november förslag om att tillföra tre miljarder kronor till Svensk Exportkredit (SEK) och två miljarder till Almi Företagspartner. Syftet är att underlätta för exportindustrin att genomföra viktiga investeringar. Dessutom vill regeringen förbättra finansieringssituationen för nya, små och medelstora företag genom att möjliggöra ökad utlåning från Almi. Riksdagen har antagit propositionen.

- *Nytt bolag med verksamhet avseende forskning och utveckling och annan verksamhet inom fordonsklustret m.m. (Prop. 2008/09:95)*

Riksdagen antog i december regeringens proposition om ett stödpaket för fordonsindustrin. Förslaget innebär att upp till 20 miljarder kronor ska kunna ställas ut i statliga lånegarantier till företag i fordonsindustrin för lån i Europeiska investeringsbanken, EIB, för omställning till grön teknologi. Dessutom ska bl.a. statliga undsättningslån på upp till fem miljarder kunna ges mot fullgoda säkerheter till företag inom fordonsindustrin som är i ekonomisk kris. Regeringen ska redovisa den närmare utformningen av åtgärderna våren 2009.

Hållbar näringspolitik

Främjande av svensk miljöteknik

Under året genomförde regeringen en rad åtgärder för att främja svensk miljöteknik. Under statsministerns besök i Kina i april ingicks ett antal överenskommelser avseende miljö- och energiteknik samt hållbar stadsutveckling. En särskild samordnare utsågs för samarbetet med Kina.

I april inrättades en ny delegation för miljöteknik, Swentec, Sveriges Miljöteknikråd, i syfte att effektivisera den statliga strukturen för att stärka de svenska miljöteknikföretagen. Delegationen ska utarbeta underlag för regeringens insatser inom miljöteknikområdet och på olika sätt stödja miljötekniksektorn.

I juni fick Invest in Sweden Agency (ISA) i uppdrag att genomföra en satsning på investeringsfrämjande inom miljöteknikområdet under 2008–2010.

Energipolitik

Energieffektiviseringsutredningens slutbetänkande (SOU 2008:110)

Kraftigt ökade stöd till energieffektivisering i byggnader, höjd skatt för bilar med hög bränsleförbrukning och skarpare byggregler – det var några av förslagen i Energieffektiviseringsutredningens slutbetänkande som överlämnades i november. Enligt EG-direktivet om energieffektivisering (2006/32/EG) ska medlemsstaterna effektivisera energianvändningen med minst nio procent till år 2016. Det klarar Sverige, men utredningen anser att det skulle vara lönsamt både för samhället och för medborgarna att gå längre.

Ny fjärrvärmelag (Prop. 2007/08:60)

I februari lämnade regeringen förslag om en ny fjärrvärmelag. Den föreslagna lagen innehöll bl.a. bestämmelser om tydligare prisinformation och redovisning av drifts- och affärsförhållanden samt bestämmelser om avtalsvillkor, skydd mot avbrott, förhandlingsskyldighet och medling. Riksdagen har antagit förslaget. Lagen trädde i kraft den 1 juli 2008.

Företag med statligt ägande

Minskat statligt ägande och omstrukturering av företag med statligt ägande

Inom Regeringskansliet förvaltas 52 företag med statligt ägande, varav 38 ägs helt av staten och 14 ägs tillsammans med andra. Tre företag är börsnoterade. Staten ska vara en aktiv och professionell ägare, vilket bl.a. innebär att företagen ska avyttras när det inte längre finns skäl till fortsatt ägande. Samtidigt kan nya företag uppstå genom att annan affärsmässig verksamhet

som bedrivs i myndighetsform bolagiseras. Regeringens övergripande mål för förvaltningen är att skapa värde och i förekommande fall se till att uttryckta samhällsintressen infrias.

Händelser under året:

- Regeringen beslutade i januari att acceptera Borse Dubais bud på samtliga aktier i OMX.
- Posten AB och Post Danmark annonserade den 1 april ett samgående. Överenskommelsen innebär att de båda bolagen går samman i en koncern som ägs gemensamt av svenska staten, danska staten och de anställda. Motivet bakom det föreslagna samgåendet är att med förstärkt konkurrenskraft i en gemensam koncern bättre kunna möta den allt hårdare konkurrensen. I och med riksdagens beslut den 19 juni 2008 om propositionen *Samgående mellan Posten AB och Post Danmark A/S* (prop. 2007/08:143) godkändes samgåendet och regeringen bemyndigades att minska statens ägarandel i Posten AB.
- Regeringen beslutade den 30 mars att sälja Vin & Sprit för 55 miljarder kronor. Köparen är franska Pernod Ricard som är ett av världens ledande alkoholdryckesföretag. Försäljningen slutfördes i juli.
- Regeringen beslutade den 3 juli att sälja Vasakronan till AP Fastigheter. I september slutfördes försäljningen av Vasakronan. Det totala värdet uppgick till 41,1 miljarder kronor.

Nya riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare i företag med statligt ägande

I juli fattade regeringen beslut om nya riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare i fö-

retag med statligt ägande. Utgångspunkten för de nya riktlinjerna är de regler som gäller för börsnoterade företag. Ersättningar till ledande befattningshavare ska vara konkurrenskraftiga (men inte löneledande), rimliga, ändamålsenliga, takbestämda och transparent redovisade. Det generella motståndet till incitamentsprogram och rörlig lön ska tas bort.

IT, elektronisk kommunikation och post

Proposition om funktionell separation för bättre bredbandskonkurrens (Prop. 2007/08:73)

I mars föreslog regeringen förslag till ett nytt regleringsverktyg i lagen om elektronisk kommunikation (LEK). Post- och telestyrelsen (PTS) ska ges ytterligare möjligheter att ingripa för att öka konkurrensen på bredbandsmarknaden, genom beslut om så kallad funktionell separation. Detta innebär att verksamheten som förvaltar, driver och tillhandahåller det s.k. kopparaccessnätet skiljs från övrig verksamhet, så att alla aktörer ges tillgång till kopparaccessnätet på lika villkor. Ett sådant beslut kan t.ex. fattas om den dominerande operatören har ett omotiverat övertag gentemot andra operatörer på marknaden. Riksdagen har godtagit propositionen. De nya bestämmelserna trädde i kraft den 1 juli 2008.

Stöd till utbyggnad av IT-infrastruktur

Regeringen fattade beslut i februari om regler för stöd till samtidig anläggning av kanalisation för IT-infrastruktur vid utbyggnad eller ombyggnad av annan infrastruktur. Stöd får ges till projekt där en utbyggnad av IT-infrastruktur inte bedöms komma till stånd på marknadsmässiga grunder före utgången av år 2012.

Stödet får utgöra högst femtio procent av de extra kostnader som uppstår för att lägga ned kanalisationen. Ansökningar om stöd kommer att kunna göras vid länsstyrelsen i det län där projektet ska genomföras. Det nya regelverket trädde i kraft den 1 april 2008.

EU-överenskommelser om elektronisk kommunikation

I november tog EU ett andra steg mot prisreglering av gränsöverskridande SMS, MMS och datatrafik. Telekomministermötet beslutade då om en allmän riktlinje att utöka giltigheten av den s.k. roamingförordningen. Sverige har särskilt förordat ett pristak på grossistpriser för s.k. dataroaming, något som har orsakat prischock för många svenskar när de använt sina trådlösa nät i utlandet.

Billigare och mer varierat utbud av telefonitjänster

I november kom EU:s telekomministrar överens om ett reviderat regelverk för elektroniska kommunikationer. Huvudsyftet är att uppnå ökad konkurrens och harmonisering inom området elektronisk kommunikation. I förhandlingarna har Sverige drivit en linje mot en starkare avreglering och harmonisering eftersom regeringen tror att Europa behöver ett gemensamt synsätt för hur man bl.a. hanterar radiofrekvensanvändningen och möjligheterna för fler operatörer att komma in på marknaden. Förhandlingarna mellan rådet, parlamentet och kommissionen förväntas leda till en överenskommelse under 2009.

Bredbandsutredningens slutbetänkande (SOU 2008:40)

I april överlämnades slutbetänkandet *Bredband till hela landet* till regeringen. Uppdraget har handlat om

att utreda fortsatta statliga åtgärder för att främja bredbandsutbyggnad i små orter och på landsbygd, samt föreslå eventuella stödinsatser och finansiering av dem. I uppdraget har också ingått att utvärdera nuvarande bredbandsstöd. Bl.a. föreslås att planeringen av bredband ska samordnas med kommunernas planering enligt plan- och bygglagen, på samma sätt som t.ex. el och vatten. Ett ekonomiskt stöd till bredbandsnät under åren 2009-2013 ska stimulera utbyggnad. Betänkandet remissbehandlades under året.

Frekvensutredningens slutbetänkande (SOU 2008:72)

I juli kom Frekvensutredningen med ett slutbetänkande med förslag till nya, tydligare spelregler på området för radiofrekvenser och trådlös kommunikation. Enligt utredaren bör målsättningen vara att hela Sveriges befolkning ska ha möjlighet att använda trådlöst bredband i hemmet och på arbetsplatsen senast 2013. Försvaret, som förfogar över en mycket stor del av de användbara radiofrekvenserna, bör enligt förslaget börja betala för sin användning för att ge incitament till ett mer effektivt utnyttjande. Vidare bör försäljning och uthyrning av radiofrekvenstillstånd alltid tillåtas, så länge inte konkurrensskäl talar emot.

Transporter och infrastruktur

Närtidssatsningen och infrastrukturpropositionen (Prop. 2008/09:35)

I september överlämnade regeringen propositionen *Framtidens resor och transporter – infrastruktur för hållbar tillväxt*; ett led i den långsiktiga planeringsprocessen för åtgärder i transportinfrastrukturen för 2010-2021. Under perioden ska den statliga planeringsramen

uppgå till 417 miljarder kronor. Investeringar föreslås bl.a. i statliga vägar och järnvägar. Dessutom ges förslag bl.a. om medfinansiering till stora och strategiska åtgärder i farleder och slussar, driftsbidrag till icke statliga flygplatser samt räntor och amorteringar för investeringar som finansieras med lån. Riksdagen har antagit propositionen.

Direktiv för åtgärdsplanering

I december fick länen i uppdrag av regeringen att upprätta förslag till transportslagsövergripande länsplan för regional transportinfrastruktur för perioden 2010-2021. Länen ska samråda med varandra samt med trafikverken i arbetet. Planeringsuppdraget ska genomföras under 2009 och har två delar. Dels åtgärder som ger underlag till en transportslagsövergripande, nationell plan (utförs av trafikverken) och dels åtgärder som leder till transportslagsövergripande länsplaner för regional transportinfrastruktur (utförs av länen). Uppdraget ska redovisas till regeringen senast i november 2009.

Bolagisering av delar av Vägverket och Banverket (Prop. 2008/09:23, Dir. 2008:99)

I augusti påbörjade regeringen förberedelserna för ett överförande av verksamheten vid Vägverket Produktion samt Banverket Projektering och Vägverket Konsult, till två statligt helägda bolag. Två särskilda utredare gavs i uppdrag att förbereda överförandet. Regeringen lämnade i september en proposition med förslag om bolagiseringen till riksdagen. Propositionen är antagen. Bolagiseringarna ska genomföras tidigast den 1 januari 2009.

Bildandet av Transportstyrelsen (Prop. 2008/09:31)

I april lämnade regeringen ett förslag om att inrätta en ny myndighet, Transportstyrelsen. Den nya myndigheten ska överta verksamheten vid Luftfartsstyrelsen och Järnvägsstyrelsen i sin helhet, delar av Sjöfartsverket (Sjöfartsinspektionen, Sjöfartsregistret och kustfartstillsåndsfrågor) och Vägverket. Även viss verksamhet vid Banverket, Boverket och Tullverket ska föras över

till den nya myndigheten. Riksdagen har antagit förslaget. Transportstyrelsen ska inrättas den 1 januari 2009. Den 1 januari 2010 tas även länsstyrelsernas uppgifter inom körkorts- och yrkestrafikområdet över.

Läs också om Dialogen om den framtida klimat- och energipolitiken i kapitel 4, Särskilda projekt och program.

Integrations- och jämställdhetsdepartementet

Integrations- och jämställdhetsdepartementet har följande ansvarsområden: demokratifrågor, diskrimineringsfrågor, folkrörelsefrågor, integration, jämställdhet, konsumentfrågor, medborgarskap, mänskliga rättigheter, nationella minoriteter, ungdomspolitik och urban utveckling.

Under Integrations- och jämställdhetsdepartementet ansvarsområde finns 12 myndigheter. Dit hör bl.a. Konsumentverket, Handikappombudsmannen, Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning, Ombudsmannen mot etnisk diskriminering, Jämställdhetsombudsmannen samt Ungdomsstyrelsen.

(De fyra ombudsmännen avvecklas den 1 januari 2009 och samtidigt inrättas en ny myndighet, Diskrimineringsombudsmannen). I departementet tjänstgör 133 personer (december 2008).

Under 2008 har bland annat följande verksamhet ägt rum vid departementet:

Demokratipolitik

Dialogmässa om en förstärkt gemensam värdegrund

I november hölls en Dialogmässa i Nynäshamn, söder om Stockholm. Dvs. en mötesplats för föreningar som arbetar med dialog om demokrati, jämställdhet och mänskliga rättigheter i Sverige. Mässan ingick i det arbete regeringen inledde under året för att stärka människors relation till frågor om demokrati och mänskliga rättigheter genom dialog. Under mässan invigde demokratiminister Nyamko Sabuni den nya webbplatsen www.dialogvardegrund.nu, som förvaltas av Ungdoms-

styrelsen. Webbplatsen riktar sig i första hand till organisationer i Sverige som arbetar med dialog om demokrati och mänskliga rättigheter.

Läs mer om Dialog värdegrund i kapitel 4, Särskilda projekt och program.

Diskrimineringsfrågor

Ny diskrimineringslag och ny myndighet; Diskrimineringsombudsmannen

I mars lämnade regeringen till riksdagen propositionen *Ett starkare skydd mot diskriminering* (prop. 2007/08:95) med förslag till en ny diskrimineringslag. Den nya lagen ersätter jämställdhetslagen och sex andra civilrättsliga lagar, vilket bl.a. medför att skyddet mot diskriminering i stort sett blir likartat för de olika diskrimineringsgrunderna samtidigt som två nya diskrimineringsgrunder tillkommer; ålder och könsöverskridande identitet eller uttryck. Dessutom vidgas diskrimineringsförbudets omfattning till att omfatta fler samhällsområden än i dag.

Riksdagen har antagit propositionen och den nya lagen träder i kraft den 1 januari 2009. Samtidigt avvecklas de fyra diskrimineringsombudsmännen och en ny myndighet, Diskrimineringsombudsmannen, inrättas som ska utöva tillsyn över att lagen följs.

Unga HBT-personers hälsa

Flera rapporter har pekat på att homosexuella och bisexuella ungdomar samt unga transpersoner mår sämre än såväl vuxna HBT-personer som heterosexuella ungdomar. I december gav regeringen därför Ungdomsstyrelsen i uppdrag att genomföra en fördjupad analys av unga HBT-personers hälsosituation. Analysen ska inriktas på den upplevda fysiska och psykiska hälsan samt upplevelse av diskriminering i olika former. Analysen ska också beskriva vilka faktorer som stärker unga HBT-personers hälsa. Med utgångspunkt i analysen ska Ungdomsstyrelsen lämna förslag till främjande åtgärder. Uppdraget ska redovisas senast i januari 2010.

Mänskliga rättigheter

Konferens om mänskliga rättigheter

Den internationella konferensen "Rights Work!" ägde rum i november, inom ramen för Sveriges ordförandeskap i Europarådets ministerkommitté. Konferensen handlade om hur man kan arbeta systematiskt för mänskliga rättigheter och samlade 180 delegater från 57 länder. Exempel på frågor och erfarenhetsutbyte som togs upp under konferensen är bl.a. vilka indikatorer som ska användas, hur man ska uppnå och mäta sina mål samt nationella handlingsplaner för mänskliga rättigheter. Konferensen arrangerades i nära samarbete med Europarådets kommissionär för mänskliga rättigheter.

Folkrörelsepolitik

Överenskommelse: Nya möjligheter för ideella sektorn

I oktober samlades regeringen, idéburna organisationer inom det sociala området och Sveriges Kommuner

och Landsting (SKL) kring en gemensam överenskommelse med långsiktiga principer, åtaganden och åtgärder. Bl.a. ska regeringen arbeta för den ideella sektorns möjligheter att konkurrera på lika villkor när det gäller samhällstjänster inom det sociala området. Överenskommelsen utgör plattformen och verktyget för en gemensam uppföljning som syftar till stärkandet av den ideella sektorn. Målet är att stärka de idéburna organisationernas oberoende roll som opinionsbildare, samt stödja framväxten av en större mångfald av utförare och leverantörer inom hälso- och sjukvården och omsorgen.

Integrationspolitik

Egenmakt mot utanförskap – regeringens strategi för integration (Skr. 2008/09:24)

I september redogjorde regeringen för vilken inriktning integrationspolitiken bör ha, samt vilka strategiska områden och frågeställningar som politiken bör fokusera på under resten av mandatperioden. Insatser för att förverkliga inriktningarna redovisades också. Fokus ligger på ökat utbud och efterfrågan på arbetskraft, kvalitet och likvärdighet i skolan samt bättre villkor för företagare. Bedömningarna grundas på en redovisning av nuläget för integration på olika områden, genomgång av forskning och utvärderingar samt bedömningar om utvecklingar under de kommande åren som påverkar förutsättningarna för politiken.

Satsningar på förbättrad integration

Under året har flera åtgärder för att förbättra integrationen vidtagits. En av dem är att Arbetsförmedlingen fick i uppdrag att genomföra en försöksverksamhet med

etableringssamtal för nyanlända invandrare. Genom kvalificerad rådgivning och stöd för nyanlända som fått uppehållstillstånd kan de tidigt få veta var i landet just deras kompetens efterfrågas. Syftet är att påskynda inträdet på arbetsmarknaden.

Lokala utvecklingsavtal för minskat utanförskap

Regeringen erbjöd i september 21 kommuner att teckna lokala utvecklingsavtal för perioden 2008–2010. Avtalen, som bygger på förordningen om urbant utvecklingsarbete, berör sammanlagt 38 stadsdelar. Regeringen fortsätter dialogen om urbant utvecklingsarbete med de kommuner som nu kan teckna lokala utvecklingsavtal. I fokus står bl.a. lokal samverkan mellan myndigheter, kommuner och aktörer från den privata och ideella sektorn. Lokala partnerskap ska bildas för att minska utanförskapet i stadsdelarna. I maj fick polismyndigheterna, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen i uppdrag att ingå i arbetet med partnerskapen. Uppdraget gäller till och med 2010.

Jämställdhetspolitik

Regeringen bekämpar prostitution och människohandel (Skr. 2007/2008:167)

I juli överlämnade regeringen till riksdagen en handlingsplan för att bekämpa prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Totalt ska 36 olika åtgärder genomföras under perioden 2008–2010.

Handlingsplanen fokuserar på den enskilda individens behov och består av fem insatsområden: ökat skydd och stöd till utsatta, stärkt förebyggande arbete, stärkt kvalitet och effektivitet i rättsväsendet, utveckling av insatser riktade till våldsutövare, ökad nationell

och internationell samverkan och ökade kunskaper. En samlad uppföljning av handlingsplanen ska göras 2011.

Jämställdhet i skolan

Regeringen beslutade i juni om en rad åtgärder för att främja jämställdheten i skolan. I satsningen ingår bl.a. följande:

- En jämställdhetsdelegation för skolan tillsattes i november. Den ska bl.a. analysera könsskillnaderna i utbildningsresultat och utvärdera metoder för att bryta traditionella könsroller.
- Lärare och annan skolpersonal fortbildas om bl.a. könsroller och hederstraditioner.
- Högskoleverket ska analysera varför så få män utbildas till lärare och föreslå åtgärder.

Läs mer om Delegationen för jämställdhet i skolan i avsnittet om Utbildningsdepartementets verksamhet.

Seminarium i FN om insatser för att motverka mäns våld mot kvinnor

I februari arrangerade Sverige, tillsammans med övriga nordiska länder, ett seminarium i FN i New York om insatser för att motverka mäns våld mot kvinnor. Jämställdhetsminister Nyamko Sabuni talade vid mötet om regeringens handlingsplan för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, om hedersrelaterat våld och förtryck samt om våld i samkönade relationer. Sabuni informerade också om regeringens planer på att upprätta en ny handlingsplan för att bekämpa prostitution och människohandel för sexuella ändamål (se ovan).

Trygga stadsmiljöer

I oktober gav regeringen Boverket och länsstyrelserna i uppdrag att stärka tryggheten i stads- och tätortsmiljöer ur ett jämställdhetsperspektiv. Boverket ska på nationell nivå leda, samordna och i samverkan med länsstyrelserna stödja ett konkret utvecklingsarbete med att stärka tryggheten i stads- och tätortsmiljöer ur ett jämställdhetsperspektiv. Aktörer som behöver involveras är bland andra kommunen och fastighetsägare respektive fastighetsförvaltare.

Uppdraget sträcker sig fram till 2010 och är en del av regeringens handlingsplan för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer (Skr. 2007/08:39).

Konsumentpolitik

Ny marknadsföringslag (Prop. 2007/08:115)

I mars lämnade regeringen förslag till ny marknadsföringslag. Den nya lagen innehåller fler uttryckliga förbud. Bl.a. införs ett förbud mot otillåtna lockerbjudanden och ett förbud mot aggressiv marknadsföring, t.ex. påträngande och oönskad telefonförsäljning. Lagen omfattar även näringsidkarens agerande efter ett köp. Därmed blir det förbjudet för näringsidkare att efter ett köp t.ex. lämna felaktig information om den lagstadgade reklamationsfristen. Riksdagen har antagit förslaget. Den nya lagen trädde i kraft den 1 juli 2008.

Nya möjligheter att kontrollera sina telekostnader (Prop. 2007/08:86)

Regeringen lämnade en proposition i mars med förslag till vissa ändringar i lagen om elektronisk kommunikation. Syftet är att förbättra abonnenternas möjligheter

att kontrollera sina telefonkostnader och att kunna skydda sig mot obehöriga eller andra oönskade uppringningar. I dag är teleoperatörer inte skyldiga att erbjuda konsumenterna en kreditgräns för sitt abonnemang. Regeringens förslag innebär att alla operatörer måste erbjuda möjlighet att lägga in en övre spärr för hur hög en telefonräkning får bli samt möjligheten att spärra vissa telefonnummer. Riksdagen har antagit förslaget och bestämmelserna trädde i kraft den 1 juli 2008.

Nytt direktiv om leksakers säkerhet

Den 18 december gav Europaparlamentet, efter intensiva förhandlingar, sitt stöd för ett förslag till nytt direktiv om leksakers säkerhet. Det nya direktivet innebär en skärpning av säkerhetsreglerna för leksaker, bl.a. när det gäller kemikalier och kvävningsrisker, och ger bättre förutsättningar för en effektiv marknadskontroll av leksaker i medlemsstaterna. Sverige var mycket pådrivande i förhandlingarna, och fick gehör för ett stort antal förslag som stärker barns säkerhet.

Nationella minoriteter

Den framtida minoritetspolitiken

Med sikte på en proposition om den framtida minoritetspolitiken har Regeringskansliet under 2008 fortsatt beredningen av de förslag som tidigare lämnats av Utredningen om finska och sydsamiska språken i två betänkanden (SOU 2005:40 och SOU 2006:19). Beredningsunderlaget har bl.a. kompletterats med ytterligare förslag som redovisades i departementspromemorian *Nationella minoritetsspråk vid domstolar och myndigheter – Ett alternativ* (Ds 2008:26) samt underlag från bl.a. Institutet för språk och folkminnen och Sametinget.

Ökat jämställdhetsarbete bland nationella minoriteter

Fyra myndigheter har fått i uppdrag av regeringen att genomföra en särskild jämställdhetsatsning riktad till nationella minoriteter under perioden 2008–2010. Bl.a. ska organisationer som företräder nationella minoriteter kunna ansöka om medel till jämställdhetsprojekt. Det ska särskilt gälla projekt som är inriktade på strategiska jämställdhets- och minoritetsfrågor. Inom ramen för denna satsning gav regeringen i februari 2008 Sametinget i uppdrag att stärka samiska kvinnors ställning i det politiska beslutsfattandet och främja deras deltagande i den demokratiska processen. Uppdraget ska stödja Sametingets jämställdhetsarbete, vars mål är att den beslutande församlingen ska ha en jämn könsfördelning efter valet 2013. I uppdraget ingår att fördela medel till de politiska partierna som stöd för deras jämställdhetsarbete och att arrangera seminarier för att höja kunskapsnivån och öka medvetenheten.

Ungdomspolitik

Nytt ungdomspolitiskt råd skapat

I december bjöd integrations- och jämställdhetsminister Nyamko Sabuni in till ett nytt ungdomspolitiskt råd. Inbjudna var representanter för ungdomsorganisationer, liksom nätverk och verksamheter som på olika sätt arbetar med ungdomar. Även representanter för myndigheter, kommuner, och forskarsamhället kommer att delta. Rådet ska träffas några gånger per år för att diskutera aktuella ungdomspolitiska frågor. Ett övergripande tema kommer att vara att främja ungas inflytande och aktiva deltagande i samhällslivet.

Läs mer om Dialog värdegrund i kapitel 4, Särskilda projekt och program.

Kulturdepartementet

Kulturdepartementet har följande ansvarsområden: kultur och kulturskapares villkor, kulturarv och trossamfund samt medier, film och idrott.

Under Kulturdepartementets ansvarsområden finns en mängd myndigheter, bolag och stiftelser. Dit hör till exempel Statens kulturråd, Riksarkivet, Riksantikvarieämbetet, Moderna museet, Forum för levande historia, Granskningsnämnden för radio och TV, Dramaten, Operan och Stiftelsen Skansen. I departementet tjänstgör 111 personer (december 2008).

Under 2008 har bland annat följande verksamhet ägt rum vid departementet:

Kulturpolitik

Bättre villkor för den nyskapande kulturen (Prop. 2008/09:1)

I budgetpropositionen för 2009 föreslår regeringen en rad satsningar för att skapa förbättrade villkor för nyskapande kultur. En ökning med drygt fyra miljoner kronor ska bl.a. stärka den individuella visningsersättningen samt ersättningen till författare och översättare av talböcker. Regeringen har även godkänt ett nytt avtal för utställningsersättning. Scenkonstområdet förstärks med närmare 60 miljoner kronor.

Satsning på kulturella och kreativa näringar

Tre seminarier, s.k. dialogmöten, genomfördes under året med näringsminister Maud Olofsson och kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth som värdar. Delta-

garna kom från både kultursektorn och näringslivet. Vid seminarierna diskuterades bl.a. behovet av ökad samverkan för att främja entreprenörskap, företagande och tillväxt inom kultursfären.

I budgetpropositionen för 2009 prioriterades fortsatt samarbete mellan kulturpolitik, regional tillväxtpolitik och näringspolitik.

Förbättrade planeringsförutsättningar för kulturen

I april föreslog regeringen i sin tilläggsbudget för 2008 att Statens kulturråd skulle ges ett s.k. bemyndigande för att kunna fatta beslut om bidrag innan medlen i praktiken fanns tillgängliga hos myndigheten. Därmed kunde Statens kulturråd redan under året fatta beslut om bidrag för år 2009 på upp till 80 miljoner kronor till fria teater-, dans- och musikgrupper. Konstnärsnämnden gavs också ett bemyndigande, på 155 miljoner kronor, som garanti för de fleråriga stipendierna till konstnärer.

Utredning av pensionssystemet för scenkonstnärer (Dir. 2008:34)

I april tillsatte regeringen en utredning som ska se över tjänstepensionssystemet för anställda vid vissa statsunderstödda teater-, dans- och musikinstitutioner, som länsteatrar, länsmusiken samt Operan och Dramaten. Syftet med översynen är att anpassa systemet till de speciella förhållanden som råder inom området samt att arbetsgivarnas kostnader för pensionsförmånerna ska vara förutsägbara. Utredningen ska vara klar senast i mars 2009.

Resurstillskott till konst- och kulturforskning (Prop. 2008/09:50)

I oktober lämnades propositionen *Ett lyft för forskning och innovation* till riksdagen bl.a. med förslag om satsning på forskning och utveckling inom konst- och kulturområdet.

Läs mer om forsknings- och innovationspropositionen i avsnittet om Utbildningsdepartementets verksamhet.

Kulturarv för framtiden – regeringen satsar på museisektorn (Prop. 2008/09:1)

I budgetpropositionen för 2009 föreslår regeringen att museisektorn ska tillföras 40 miljoner kronor från och med 2009, med målsättning att skapa tydliga och långsiktiga villkor för museerna att vårda och visa kulturarvet. Satsningen innebär att anslagen till museerna hittills under mandatperioden ökat med mer än 100 miljoner kronor.

Mediepolitik

Framtida inriktning för taltidningsverksamheten

Regeringen beslutade i januari att ge Taltidningsnämnden i uppdrag att analysera behovet av taltidningar med utgångspunkt i en kartläggning av målgruppen. Myndigheten fick dessutom i uppdrag, att i samarbete med Talboks- och punktskriftsbiblioteket, identifiera möjligheterna för ökad samverkan mellan myndigheterna. Uppdragen redovisades i november genom rapporterna *Framtida inriktning för taltidningsverksamheten i Sverige* och *Samverkan för ökad tillgänglighet*.

Översyn av granskningslagen (Dir 2008:62)

I maj tillsatte regeringen en utredning för att se över granskningslagen och skyddet av barn och unga mot skadligt medieinnehåll och skadlig mediepåverkan. Översynen ska inriktas på att anpassa nuvarande lagstiftning och insatser inom området till utvecklingen av nya medier och nya medievanor. Utredningen ska redovisas i maj 2009.

Utredning om den framtida filmpolitiken (Dir. 2008:88)

I juni tillsatte regeringen en ny filmutredning som ska lämna förslag till hur framtida filmpolitiska insatser ska utformas och finansieras. Bl.a. ska man belysa branschens ägar- och konkurrensförhållanden, konsumtionsmönster och teknikutveckling. I uppdraget ingår att analysera om nuvarande insatser skapar bästa möjliga förutsättningar för ekonomiskt och konstnärligt risktagande och om de på bästa sätt gynnar kvalitet och mångfald i filmutbudet. Uppdraget ska redovisas senast i september 2009.

Översyn av vidareändningsplikten i kabelnät

Regeringen gav i september Radio- och TV-verket i uppdrag att se över reglerna om vidareändningsplikt i kabelnät. Reglerna innebär en skyldighet för kabel-TV-operatörer att vidareända SVT:s program i sina nät. Det finns även ett EU-krav på återkommande översyn av regelverket. Radio- och TV-verket redovisade uppdraget i december 2008.

NORDISKA ORDFÖRANDESKAPET

Under året var Sverige ordförande i Nordiska ministerrådet under namnet *Kraftsamling*.

Inom kulturområdet handlade aktiviteterna framför allt om barns och ungas kreativitet samt om globaliseringsfrågor.

- Barns- och ungas kreativitet togs upp under två konferenser. I Stockholm hölls i maj en konferens om kultur i skolan under rubriken: *Nordiska vägar mot en skapande skola*. I november ägde *Digital turist för en dag* rum i Göteborg. Konferensen handlade om barns och ungas mediekonsumtion och medievanor och tog upp positiva effekter för kreativt skapande, internationella kontakter och nya identitetsskapande uttrycksformer. Man berörde även problem med ökad sårbarhet och utsatthet i det nya medielandskapet.
- En strategi för det kreativa Norden antogs under året, i syfte att göra nordisk konst och kultur synligare på den globala scenen och för att öka samarbete och dialog mellan Norden och övriga världen. En ny rapport om samexistens och kulturell

komplexitet följdes upp med en internationell konferens på samma tema: *How Soon is Now? The Politics of Interculture*.

- Kultur- och näringssektorerna inledde ett samarbete för att profilera Norden som en toppregion inom kreativa näringar. Detta var också ett av målen för det förslag till kulturpartnerskap inom ramen för den Nordliga dimensionen som ministerrådet tog fram under 2008. De nordiska kulturministrarna kom också överens med sina baltiska kollegor om ett gemensamt nordisk-baltiskt utbytesprogram för konstnärer.
- Den tvärssektoriella konferensen *Ny energi i gamla landskap* inbjöd i september till samtal om klimat, förnyelsebar energi, kulturlandskapet och konst. Där betonades vikten av samverkan mellan olika samhällsområden för att få fram nya idéer och arbets-sätt.
- På idrottsområdet antogs en deklaration om de nordiska regeringarnas samarbete i idrottsfrågor.

Idrott

Ökat stöd till svensk idrott

Regeringen beslutade i maj om riktlinjer för hur Riksidrottsförbundet ska kunna disponera bidraget om totalt 1 394 miljoner till idrotten från AB Svenska Spel. Beslutet innebär bl.a. att statens stöd till de lokala idrottsföreningarnas barn- och ungdomsverksamhet (det s.k. LOK-stödet) fortsätter att vara starkt. Dessutom går 500 miljoner kronor till *Idrottslyftet*, reger-

ingens satsning för att få barn och ungdomar att börja idrotta och få fler att idrotta längre upp i åldrarna.

Läs mer om det nordiska ordförandeskapet i avsnittet om Utrikesdepartementets verksamhet.

Läs också om Skapande skola i kapitel 4, Särskilda projekt och program.

Arbetsmarknadsdepartementet

Arbetsmarknadsdepartementet har följande ansvarsområden: arbetslivspolitik med frågor som bl.a. rör arbetsrätt, arbetstid, arbetsorganisation och arbetsmiljö samt arbetsmarknadspolitik som t.ex. arbetsförmedling, arbetsmarknadspolitiska program och arbetslöshetsersättning.

Under Arbetsmarknadsdepartementets ansvarsområde finns tio myndigheter varav en domstol. Dit hör till exempel Arbetsförmedlingen, Arbetsdomstolen, Arbetsmiljöverket, Medlingsinstitutet och Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering. I departementet tjänstgör 97 personer (december 2008).

Under 2008 har bland annat följande verksamhet ägt rum vid departementet:

Arbetsmarknadspolitik

Arbetsförmedlingen – en ny myndighet

Den 1 januari inrättades Arbetsförmedlingen som en nationellt sammanhållen myndighet. Den nya myndigheten ersätter Arbetsmarknadsverket (AMV), som bestod av Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS) och 20 länsarbetsnämnder. Syftet med inrättandet av Arbetsförmedlingen var att uppnå högre effektivitet, enhetlighet och rättssäkerhet i verksamheten. Regeringen ville även uppnå ökad prioritering av och effektivitet i kontrollfunktionen för arbetslöshetsförsäkringen, bättre upphandling av externa tjänster samt en funktion för analys, uppföljning och utvärdering.

FORTSATT ARBETE MED FÖRÄNDRAD ARBETSLÖSHETSFÖRSÄKRING

Arbetet med Arbetslöshetsförsäkringen resulterade bl.a. i två propositioner och en departementskrivelse under året:

- *En effektivare arbetslöshetsförsäkring (Prop. 2007/08:118).*

Regeringen föreslog bl.a. i propositionen att den förhöjda finansieringsavgiften som arbetslöshetskassorna betalar till staten ersätts med en månatlig arbetslöshetsavgift. Dessutom föreslogs att reglerna för arbetslöshetskassornas uttag av medlemsavgifter också ska gälla arbetslöshetsavgiften. En ny sekretessregel ska införas och karensvillkoret utökas till sju dagar. Riksdagen har antagit propositionen och ändringarna trädde i kraft i juli.

- *Ränta vid återkrav inom arbetslöshetsförsäkringen (Prop. 2008/09:3)*

Den som inte återbetalar ett återkrävt belopp i rätt tid, ska debiteras dröjsmålsränta enligt räntelagen. Riksdagen har antagit förslaget. Ändringarna träder i kraft den 2 mars 2009.

- *Förbättrade och förenklade villkor i arbetslöshetsförsäkringen (Ds 2008:77)*

Förslag bl.a. om förändring av inträdesvillkoret så att kravet på viss arbetad tid helt tas bort. Det innebär att den som är föräldraledig, sjuk, eller arbetslös kan bli medlem i en a-kassa. Ändringarna föreslås träda i kraft i juli 2009.

Obligatorisk a-kassa (SOU 2008:54, SOU 2008:83)

Den s.k. Obligatorieutredningen lämnade delbetänkandet *Obligatorisk arbetslöshetsförsäkring* i maj, och slutbetänkandet *Avgifter inom arbetslöshetsförsäkringen* i september. Bl.a. presenteras en kartläggning av de medlemsgrupper som har deltidsarbete eller är förhindrade att arbeta på grund av sjukdom, föräldraskap eller studier. Utredningen belyser också för- och nackdelar med olika betalningsformer.

Försöksverksamhet med särskilda arbetsmarknads- politiska insatser för nyanlända invandrare

En ny försöksverksamhet pågick under 2008 med syfte att underlätta ett snabbare inträde på arbetsmarknaden för nyanlända invandrare. Tanken var att tidigt ta till vara nyanländas yrkeskunna, arbetslivserfarenheter och utbildning. Arbetsförmedlingen har under försöket haft ett utökat ansvar för planering och genomförande av insatserna som erbjudits nyanlända under introduktionsperioden. Försöket har bedrivits i nära samarbete med kommuner i Stockholm, Skåne län samt Kronobergs län. Försöksverksamheten utvärderas av Stockholms universitets Linnécentrum för integrationsstudier (SULCIS) vid Institutet för social forskning. En delrapport ska lämnas i januari 2009 och slutrapporten presenteras senast i juni 2009.

Försöksverksamhet med alternativa insatser för långtidssjukskrivna

Under året inleddes en försöksverksamhet för att pröva om kompletterande aktörer till Arbetsförmedlingen snabbare och effektivare kan ge långtidssjukskrivna stöd för att återfå arbetsförmågan och få arbete. Privata företag, ideella organisationer, sociala företag och

andra aktörer får möjlighet att erbjuda sina tjänster. Regeringen har poängterat vikten av att sociala företag ingår i försöket, som ska fortsätta under 2009. Arbetsförmedlingen upphandlar de kompletterande aktörernas tjänster, medan Försäkringskassan ansvarar för urvalet av deltagare. Försöksverksamheten, som sker i Stockholm, Göteborg, Dalarna och Västerbotten, utvärderas av Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering (IFAU).

Arbetslivspolitik

Arbetsmiljön och utanförskapet (Ds 2008:16)

Promemorian *Arbetsmiljön och utanförskapet – en tanke- ram för den framtida arbetsmiljöpolitiken* presenterades i februari. Arbetslivets utveckling och arbetsmiljösituationen beskrivs ur ett svenskt och europeiskt perspektiv. Lagstiftning och andra styrmedel redovisas, liksom ekonomiska aspekter. I promemorian slås fast att det bör gå att skapa förutsättningar för en arbetsmiljö som förebygger utslagning från arbetslivet till följd av ohälsa och olycksfall och att detta troligen kan kombineras med verksamhetsutveckling, tillväxt och ökad sysselsättning.

Genomförande av det nya maskindirektivet, m.m.

(Prop. 2007/08:65)

Regeringen lämnade i mars förslag om att det bl.a. ska bli möjligt för Arbetsmiljöverket att under vissa förutsättningar införa förbud mot, begränsning av eller villkor för att släppa ut tekniska anordningar och farliga ämnen på marknaden. Riksdagen har antagit propositionen. Ändringarna trädde i kraft i juni.

Bättre genomförande av EG:s byggplatsdirektiv (Prop. 2008/09:5)

I september lämnade regeringen en proposition om nya regler för att motverka olycksfall och skapa bättre arbetsmiljö vid byggnads- och anläggningsarbete. Riksdagen har antagit propositionen. Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2009.

Enklare semesterregler (SOU 2008:95)

Betänkandet om enklare semesterregler överlämnades i november och innehöll bl.a. förslag om en ny metod för att bestämma semesterlönen för arbetstagare med fast lön, den s.k. sammalöneregeln. Den innebär att arbetstagaren får sin ordinarie månads- eller veckolön samt ett semestertillägg under semestern. I betänkandet föreslås också andra förenklingar. Vidare läggs förslag som innebär att lagen anpassas till EG:s arbetstidsdirektiv.

Förslag till åtgärder med anledning av Lavaldomen (SOU 2008:123)

I december överlämnade Lavalutredningen sitt betänkande till regeringen med förslag som innebär att den svenska modellen i huvudsak kan bevaras även i utstationeringssituationer. Systemet med stridsåtgärder begränsas så att det överensstämmer med EG-rätten. Förutsebarheten för utländska tjänsteutövare ökar. Utredningen föreslår att arbetsmarknadens parter även i framtiden ges en aktiv roll vid regleringen av arbets- och anställningsvillkor för arbetstagare som utstationeras till Sverige. Arbetsmiljöverket föreslås få en mer aktiv roll i förhållande till utländska tjänsteutövare.

Nya/ändrade EU-direktiv

- *Nytt direktiv om arbetstagare som hyrs ut av bemanningsföretag (det s.k. bemanningsdirektivet)*
Europaparlamentet godkände under hösten rådets gemensamma ståndpunkt beträffande bemanningsdirektivet. Därmed antogs detta direktiv, som ska vara genomfört i medlemsländerna inom tre år.
- *Fortsatt arbete med arbetstidsdirektivet*
Förslaget till ändringar i arbetstidsdirektivet har diskuterats i flera år. Vid rådsmötet i juni nådde rådet en överenskommelse om vilka ändringar man anser bör göras i direktivet. Europaparlamentet förkastade emellertid denna överenskommelse, vilket innebär att förslaget går till ett s.k. förlikningsförfarande där de båda institutionerna måste bli överens för att förslaget ska antas.

SVERIGES ORDFÖRANDESKAP I NORDISKA MINISTERRÅDET

Under året var Sverige ordförande i det Nordiska ministerrådet under namnet *Kraftsamling*.

Inom det arbetsmarknadspolitiska området genomfördes ett flertal möten, seminarier och konferenser.

- I maj anordnades ett nordiskt seminarium med erfarenhetsutbyte kring effektiv samverkan mellan arbetsmarknads- och välfärdsförvaltningar.
- Under hösten hade Sverige bl.a. huvudansvar för en nordisk konferens kring strategier för att möta den demografiska utmaningen. Konferensen hölls i oktober och fokuserade främst på Norden, nordiska förhållanden och strategier. Utmaningarna belystes även ur ett EU-perspektiv, då EU-kommissionär Vladimir Spidla deltog i konferensen. Konferensen avslutades med en paneldiskussion på temat: *Behöver vi rusta oss för den demografiska förändringen?*, där bl.a. generaldirektören för Arbetsförmedlingen deltog.

Läs också om seminarium om Flexicurity i kapitel 4, Särskilda projekt och program.

KAPITEL 4

Särskilda projekt och program

Särskilda projekt och program

Med särskilda projekt och program menas verksamhet av förvaltningskaraktär som bedrivs i Regeringskansliet. De bekostas med medel från Regeringskansliets förvaltningsanslag eller från något annat anslag till regeringens eller Regeringskansliets disposition. Det kan till exempel vara när:

- regeringen fördelar projektmedel,
- verksamheten utgör en plattform för debatt och opinionsbildning,
- verksamheten bygger på samverkan med andra delar av statsförvaltningen eller med andra intressenter i samhället,
- projekten är avsedda att pågå under en begränsad tid.

Regeringskansliets riktlinjer anger att särskilda projekt och program bara ska bedrivas i Regeringskansliet när särskilda behov eller förutsättningar föreligger. Det

kan till exempel vara att verksamheten inte faller naturligt inom någon annan myndighets ansvarsområde. De särskilda projekten och programmen kan också gripa över flera samhällssektorer och kräva återkommande ställningstaganden från regeringen eller ett enskilt statsråd, som är svåra att göra i ett skriftligt uppdrag. Ofta är de ett viktigt komplement till annan verksamhet hos regeringen.

I detta kapitel berättar vi om några av de särskilda projekt och program som bedrivits i Regeringskansliet under året:

- *Konferens om Irak*
- *Dialog för en förstärkt gemensam värdegrund*
- *Dialog om klimat- och energipolitiken*
- *Skapande skola*
- *Seminarium om Flexicurity*
- *Sociala rådet*

Konferens om Irak

Under ett par dagar i maj 2008 stod Sverige i världens fokus i och med en stor internationell konferens om Irak. På plats i Stockholm fanns över 100 delegationer med omkring 600 personer, vilket ställde höga krav på logistik och säkerhet.

Tomas Rosander, ambassadör vid Utrikesdepartementet, ansvarade bland annat för presskontakterna under Irakkonferensen, vars fokus låg på återuppbyggnaden av Irak, demokratifrågor och mänskliga rättigheter.

– Svensk diplomati präglas av en tydlig inriktning på dialog och bred samverkan. Sverige är också känt för sitt långvariga engagemang när det gäller bistånd och återuppbyggnad och naturligtvis för sitt starka stöd för FN, förklarar Tomas Rosander. Detta fanns säkert med som en viktig del av bilden när FN:s generalsekreterare frågade om Sverige var villigt att åta sig värdskapet för konferensen. Vi kunde också leverera den organisatoriska kompetens som krävs för att med mycket kort varsel klara av ett så stort arrangemang, en av de största internationella konferenserna som någonsin har genomförts i Sverige.

Konferensen leddes av FN:s generalsekreterare Ban Ki-moon och Iraks premiärminister Nuri al-Maliki. Bland deltagarna fanns bland annat USA:s dåvarande utrikesminister Condoleezza Rice, flera irakiska ministrar och EU:s Javier Solana. En av utmaningarna var att, trots mycket höga säkerhetskrav, skapa en atmosfär av öppenhet och tillgänglighet.

– Vi ville i möjligaste mån underlätta för de hund-

ratals journalisterna från hela världen att komma nära förhandlingen och få en så god bild av substansen som möjligt. Tillgänglighet var ett nyckelord, lika väl som säkerhet, säger Tomas Rosander. Att döma av de positiva reaktionerna från journalister och deltagare lyckades vi hitta en rimlig lösning.

Ett stort antal personer inom UD och övriga Regeringskansliet arbetade med förberedelserna inför konferensen, liksom under själva mötet och det efterföljande bilaterala Irakbesöket.

– Förberedelsestiden var unikt kort, det handlade om veckor från beslut till verkställande, berättar Tomas Rosander. Personal från UD och övriga Regeringskansliet fick i all hast frigöras från sina ordinarie uppgifter.

För Tomas Rosander gällde det bland annat att se till att cirka 350 journalister från hela världen, alla med olika lämningsstider, fick dygnet-runt-service gällande allt ifrån kaffe och smörgåsar till satellittider.

Positiv respons

Under konferensen diskuterades den humanitära situationen och den bristande respekten för de mänskliga rättigheterna i Irak, särskilt för kvinnor och minoriteter. Stöd gavs till den irakiska regeringens förslag att fokusera på mänskliga rättigheter, social utveckling, återuppbyggnad och åtgärder för att komma åt korrup­tion. EU meddelade sin avsikt att fördjupa samarbetet med Irak.

– När vi ser tillbaka tror jag att vi har skäl att vara

ganska nöjda, säger Tomas Rosander. Den här typen av konferens syftar ju inte minst till ömsesidigt förtroendebyggande; att i en konstruktiv balans ge både stöd och ställa krav. Vi har fått mycket positiva reaktioner från både deltagare och medier. Både FN och Irak var nöjda med Sveriges värdskap och med utfallet av konferensen. Mycket som kunde ha gått fel, blev rätt.

Irakkonferensen avslutades den 29 maj.

– I det lilla perspektivet är det ljusaste minnet nog trots allt professionalismen och det fantastiska engagemanget bland alla i Regeringskansliet som på något sätt var inblandade i konferensen, säger Tomas Rosander. Allt var möjligt, ingen tidsram för snäv. Det var många som arbetade nästan dygnet runt för att få allt att gå ihop.

FAKTA OM KONFERENSEN OM IRAK

Den 29 maj 2008 stod Sverige värd för en internationell konferens om Irak. Konferensen hölls på utrikesministernivå, och samlade 83 länder och tolv internationella organisationer. Totalt deltog ca. 600 delegater. Syftet med konferensen var att genomföra en första översyn av den så kallade Internationella paktens med Irak (*International Compact with Iraq, ICI*). ICI är ett ramverk för irakisk samhällsutveckling och politiska reformer som stöds av det internationella samfundet. Konferensen bidrog till att stärka det internationella engagemanget för Irak och understryka de ansträngningar som har gjorts, och som behövs framöver, för att Irak ska utvecklas på ett positivt sätt. Sveriges värdskap var ett uttryck för det svenska engagemanget för politiska framsteg och en rättvis och hållbar utveckling i Irak.

Dialog för en förstärkt gemensam värdegrund

Under året inleddes regeringens satsning på dialog för en förstärkt gemensam värdegrund. Stormöte med eldsjäl, idérum och en verktygslåda på webben har varit viktiga beståndsdelar i arbetet.

Kristina Hållén, departementssekreterare på Integrations- och jämställdhetsdepartementet, har lett projektet.

– Vi visste att det var en svår utmaning. Hur skapas dialog? Hur når vi människor som inte normalt deltar aktivt i politiskt arbete eller i det offentliga samtalet?

Tanken med projektet var att skapa förutsättningar för en dialog om demokrati och mänskliga rättigheter där alla kunde delta. I ett första steg riktade man in sig på att stödja och stärka organisationer som redan arbetar med dialog om demokrati och mänskliga rättigheter, liksom organisationer som vill påbörja ett dialogarbete. En viktig del i detta arbete var att involvera mindre föreningar som ofta har förankring i grupper i samhället som annars är svåra att nå.

– Vår roll var att skapa förutsättningar för dem som redan är aktiva att kunna göra sitt jobb ännu bättre, säger Kristina Hållén.

Satsningen initierades av integrations- och jämställdhetsminister Nyamko Sabuni och hade hög prioritet på departementet. Eftersom frågorna berör många olika områden bildades en arbetsgrupp med representanter för ett stort antal sakenheter för att vidga perspektiven under uppbyggnadsfasen.

– Arbetsgruppens idéer och synpunkter fyllde en viktig funktion när vi utformade projektet, säger

Kristina Hållén. Från och med genomförandefasen har däremot en mindre grupp på departementets demokrati-enhet drivit arbetet, men vi fortsätter att samarbeta med berörda enheter.

Användbara dialogverktyg

Kristina Hållén använde sina egna erfarenheter från föreningslivet när hon planerade insatserna.

– Jag utgick ifrån vad som efterfrågades av personer och organisationer i mitt kontaktnät. Jag såg att det behövdes forum där föreningar som jobbar med de här frågorna kunde mötas. När man vill komma vidare med sitt dialogarbete finns inget bättre sätt än att ta del av andras erfarenheter och metoder. Dessutom behövs ekonomiska förutsättningar. Både Allmänna arvsfonden och Svenska ESF-rådet har utformat särskilda satsningar för att kunna stödja projekt som stärker demokrati och mänskliga rättigheter.

I november arrangerade projektet en Dialogmässa i Nynäshamn, söder om Stockholm. Aktiva från ett 100-tal organisationer möttes under två dagar för att lära av varandra, dela erfarenheter och skapa nya nätverk.

– Min roll inför Dialogmässan var att utveckla och bära idén med Dialogmässan; fundera på vilka som skulle bjudas in och vad vi ville ha ut av mässan, säger Kristina Hållén. Vi försökte arbeta så behovsstyrt som möjligt och det blev otroligt givande och roligt. En vanlig kommentar var att man var imponerad av att regeringen inte samlar organisationer för att tala om

hur de ska göra, utan för att skapa verkliga möten.

På Dialogmässan lanserades också den nya webbplatsen www.dialogvardegrund.nu, som bl. a. erbjuder verktyg för kommunikation och en metodbank. Både webbplatsen och Dialogmässan ska fungera som katalysatorer för förändring och samverkan.

Kristina Hållén tycker att regeringen har arbetat på ett ovanligt och nyskapande sätt i projektet.

– Istället för att arrangera en konferens där regeringen presenterar sina lösningar på vissa problem har man skapat möjlighet för föreningar att finna och utveckla lösningar tillsammans.

FAKTA OM DIALOG FÖR EN FÖRSTÄRKT VÄRDEGRUND

Regeringens satsning på en dialog för en förstärkt värdegrund inleddes under 2008, med fokus på att stödja samhällsaktörer som redan arbetar med frågor kring demokrati och mänskliga rättigheter. Satsningen initierades av integrations- och jämställdhetsminister Nyamko Sabuni, för att bl.a. öka kunskapen om och respekten för demokrati och de mänskliga rättigheterna i Sverige. Satsningen kommer att pågå i första hand till år 2011. Under året lanserades bl.a. webbplatsen www.dialogvardegrund.nu, en plattform för föreningar som arbetar med dialog om demokrati, jämställdhet och mänskliga rättigheter. Webbplatsens förvaltas av Ungdomsstyrelsen och innehåller bl.a. ett nationellt aktivitetskalendarium samt en idé- och metodbank. Webbplatsen fick snabbt över 130 registrerade användare, från etablerade aktörer till mindre föreningar. Ministern har under året också knutit till sig ett idérum, en rådgivningsgrupp med personer som engagerat sig i värdegrundsfrågor.

Dialog om klimat- och energipolitiken

I april 2008 samlade näringsminister Maud Olofsson och miljöminister Andreas Carlgren drygt 300 inbjudna aktörer för att inleda en dialog om klimat- och energipolitiken.

Närings- och Miljödepartementen stod gemensamt för det praktiska genomförandet. Departementssekreterare **Elin Kronqvist** var en av dem som arbetade med dialogen.

Upptaktsmötet i april följdes av en serie dialogmöten med representanter från bland annat näringslivet och ideella organisationer. Idén var att bredda intresset och engagemanget för utformningen av den framtida klimat- och energipolitiken. Idén kom från den politiska ledningen på Närings- och Miljödepartementen och genomfördes gemensamt av de båda departementen.

– Det var intressant med ett så nära samarbete med ett annat departement, säger Elin Kronqvist, som då arbetade på Miljödepartementets miljökvalitetsenhet med den kommande klimat- och energipropositionen.

– Samarbetet fungerade mycket bra. Det gav mig ett nytt perspektiv på arbetet inom Regeringskansliet och hur ett projekt växer fram.

Bred arbetsgrupp

Ett par månader innan upptaktsmötet inledde Elin Kronqvist och hennes medarbetare förberedelserna. En arbetsgrupp bildades med politiskt sakkunniga, informatörer och representanter för sakenheterna på respektive departement.

– Vi hade olika roller, förklarar Elin Kronqvist. De

politiskt sakkunniga kom med förslag och stod för den politiska förankringen. Informationsenheterna ansvarade för utformning av inbjudningar, informationsmaterial och för organisationen kring upptaktsmötet. Jag och mina kollegor från sakenheterna fick ansvar för att ta fram förslag på vilka som skulle bjudas in till upptaktsmötet och de efterföljande dialogmötena. Senare delade vi också upp huvudansvaret för det praktiska genomförandet mellan oss.

Uppmärksammat avstamp

Upptaktsmötet i april blev ett bra avstamp som fick bred uppmärksamhet.

– Mötet inleddes av de ansvariga ministrarna och därefter presenterades klimat- och energipaketet samt Klimatberedningens betänkande. Upptakten följdes av en serie dialogmöten, där företag och organisationer fick möjlighet att lämna synpunkter i diskussion med den politiska ledningen och varandra, berättar Elin Kronqvist.

Avsikten var att deltagarna skulle representera så stora delar av samhället som möjligt, eftersom klimat- och energipolitiken berör alla.

– Deltagarna kunde komma med konstruktiva förslag till hur de själva kan bidra till att de föreslagna målen på både EU-nivå och nationell nivå nås. Det var ett intressant grepp att uppmana deltagarna att bidra med egna konkreta lösningar. På så vis tvingades deltagarna att lämna sina käpphästar kring hur en viss sektor drabbas av olika åtgärder hemma och istället

bidra till en konstruktiv diskussion i positiv anda. Det var ett bra komplement till mer traditionell remissbehandling. Utöver de organiserade mötena tog vi på Regeringskansliet även emot synpunkter och förslag via webben.

Mötena skilde sig en del från varandra, beroende på tema och deltagare.

– Till exempel var mötet om ideella organisationer mer fokuserat på övergripande frågor och målnivåer, medan de övriga var mer specifika kring vissa förslag och frågeställningar, säger Elin Kronqvist. Men alla de dialoger som jag deltog i präglades av en positiv anda och av inställningen att högt satta mål går att nå.

FAKTA OM

DIALOG OM KIMAT- OCH ENERGIPOLITIKEN

Som ett led i ambitionen att få till stånd en bred dialog i klimat- och energiarbetet arrangerade regeringen under våren 2008 en rad dialogmöten med företrädare för näringslivet och det civila samhället. Ett stort upptaktsmöte hölls i april och följdes av fyra dialogmöten med olika teman; ideella organisationer, energieffektivisering, transporter och förnybar energi. Regeringskansliet tog även emot synpunkter och förslag via sin webbplats.

Syftet med upptaktsmötet och dialogträffarna var att diskutera hur samtliga aktörer gemensamt kan bidra till en långsiktig strategi för klimat- och energipolitiken. Utgångspunkten för dialogen var klimat- och energipaketet som Europeiska kommissionen lämnade i början av 2008, samt Klimatberedningens slutbetänkande.

Skapande skola

Under året visade landets kommuner och skolor stort intresse för att få del av regeringens nya satsning *Skapande skola*, som ska ge barn och ungdomar bättre tillgång till kultur och eget skapande samt bidra till att kunskapsmålen uppnås.

Skapande Skola ger kommuner och friskolor möjlighet att ansöka om medel till inköp av professionell kulturverksamhet för att stärka samverkan mellan skolan och kulturlivet långsiktigt. **Ulrika Lindblad**, departementssekreterare på Kulturdepartementet, har arbetat med satsningen från starten.

– Utifrån politiska beställningar tar jag som handläggare fram underlag i olika frågor som därefter förankras hos enheten och den politiska ledningen, förklarar hon.

Skapande skola växte fram utifrån viljan att ge alla barn i Sverige tillgång till kultur av hög kvalitet.

– Enligt barnkonventionen har alla barn rätt till kultur, men i verkligheten är det stora variationer i barn och ungdomars tillgång till exempelvis teater, film, konst och litteratur och att själva få vara delaktiga och skapa, säger Ulrika Lindblad. Det kan ha en mängd olika orsaker. Det kan handla om var i Sverige man bor och vad skolorna erbjuder. Familjen spelar också stor roll.

För denna kultursatsning valdes skolan som utgångspunkt.

– Skolan är ju en plats som når alla unga, säger Ulrika Lindblad. Man satsar ofta mycket på kulturaktiviteter

för de yngre barnen, men för de äldre är kulturutbudet sämre. Därför ville regeringen inledningsvis satsa på elever i årskurs 7–9.

Alla kan ha glädje av att släppa in kulturen i skolan, menar Ulrika Lindblad.

– Från lärarhåll har vi hört att många blir inspirerade och lär sig mycket av att se hur konstnärerna arbetar med eleverna och i klassrummen.

Stort intresse

På bara ett år har *Skapande Skola* lyckats nå 75 procent av landets högstadiel elever.

– De kommuner som inte har sökt har kontaktats av Statens kulturråd, som hanterar stödet. De ville ta reda på varför vissa kommuner inte hade ansökt om stöd och försökte sedan coacha och uppmuntra dem. Det är viktigt att så många som möjligt nås och ambitionen är att satsningen tids nog ska omfatta alla elever i grundskolan.

För att få del av bidraget krävs att skolans huvudman, oftast kommunen, har tagit fram en handlingsplan som beskriver hur man långsiktigt och integrerat vill arbeta med kulturen i skolan.

– Pengarna kan ses som moroten för att höja nivån på det kulturarbete som skolorna redan bedriver. Handlingsplanen är snarast piskan, som ställer krav på att skolförvaltningar tar sig an ett medvetet och genomtänkt kulturarbete i skolan. Kommunerna och skolorna avgör själva hur arbetet ska utformas.

– Det blir en väldig bredd vilket är spännande, säger Ulrika Lindblad. En del kommuner och skolor har byggt upp ett samarbete med de regionala kulturkonsulenterna och det har fungerat mycket tillfredsställande. De har bra överblick och vet vad som kan fungera i skolan, och varför.

En viktig uppgift är att hitta en struktur för samarbetet med olika kulturutövare på professionell nivå.

– Det kan vara allt från Riksteatern till fria teatergrupper, konstnärer, författare, stenhuggare, serietecknare och musiker, förklarar Ulrika Lindblad. Men det kan vara en utmaning att hitta rätt kulturutövare att samarbeta med. Alla konstnärer är inte intresserade av att jobba i skolan, men många vill och erfarenheterna växer.

Inspirerande besök

I november inledde kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth en besöksturné runt om i Sverige, för att få en samlad bild av hur *Skapande skola* har tagits emot och genomförts. Ulrika Lindblad är med under besöken, tillsammans med departementets pressekreterare, en politiskt sakkunnig och en representant för Kulturrådet.

– Vi träffar bland annat elever, rektorer, lärare, konstnärer och skolledare. I november besökte vi till exempel Skärholmen utanför Stockholm. De elever vi mötte var enormt entusiastiska och kompetenta. De var verkligen på hugget och ska tillsammans med drama- och danspedagoger från Stadsteatern i Skärholmen arbeta fram en föreställning om hur det är att vara ung i Skärholmen idag. Att vara ute i skolorna och lyssna är otroligt lärorikt.

FAKTA OM SKAPANDE SKOLA

Satsningen *Skapande skola* omfattar såväl offentliga som fristående skolor. Målet är att genom en ökad samverkan med kulturlivet, långsiktigt integrera kulturella och konstnärliga uttryck i skolans arbete och öka ungas eget skapande, vilket kan bidra till att nå kunskapsmålen i högre grad. En viktig utgångspunkt är att barn och unga ska ha inflytande över de verksamheter som ingår.

Från och med 2008 finns 55 miljoner kronor årligen avsatta som stimulansbidrag till verksamhet inriktad på elever i skolår 7–9. Statens kulturråd fördelar bidraget. Regeringens ambition är att satsningen successivt ska omfatta alla elever i grundskolan.

Variationen i hur medlen kan användas kan vara stor men ska utgå ifrån lokala förutsättningar och behov. T.ex. kan dansare eller författare inbjudas för att arbeta med lärare och elever och läns museet eller konsthallen kan bli ett förlängt klassrum. Medel kan även användas till att samordna inköp av produktioner inom t.ex. teater, dans eller musik. Satsningen ska utvärderas löpande.

Seminarium om Flexicurity

I början av juni 2008 bjöd arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin in en EU-delegation till samtal om flexicurity ur ett svensk perspektiv. Bakom kulisserna höll departementssekreteraren **Thomas Göransson** i trådarna.

Under våren beslutade regeringen att bjuda in den europeiska delegation som undersöker hur olika länder i EU arbetar med det så kallade flexicuritybegreppet. Begreppet *flexicurity* är en sammansättning av engelskans "flexibility" och "security" och används för att beskriva strävan efter att tillgodose både arbetstagarnas och arbetsgivarnas behov av flexibilitet och trygghet på en arbetsmarknad med högt omställningstryck. Departementssekreterare Thomas Göransson fick uppdraget att samordna och planera besöket.

– Huvudsyftet var att arbetsmarknadsministern skulle få tillfälle att berätta om Sveriges arbete och svara på delegationens frågor, berättar Thomas Göransson.

Delegationens besök var en del i EU:s arbete med att studera hur vissa utvalda medlemsländer arbetade med att förbättra balansen mellan trygghet och flexibilitet på arbetsmarknaden.

– Det handlar om balansen mellan trygghet och flexibilitet i arbetslivet, förklarar Thomas Göransson. Till exempel ska människor kunna byta jobb under trygga former och få ökat tillträde till arbetsmarknaden, samtidigt som företagens konkurrenskraft bevaras och stärks. I dag kan man inte rikta in sig på att få ett jobb och räkna med att stanna där hela livet fram

till pensionen. Därför försöker man inom EU hitta gemensamma strategier för att möta till exempel globaliseringen, ökad teknologisk utveckling och ändrade sociala verkligheter.

Det stora jobbet för Thomas Göransson och hans kollegor på Arbetsmarknadsdepartementet var att sätta planerna på ett seminarium i verket och få allt att flyta smidigt.

– Vi diskuterade förslag på talare och programinnehåll med den politiska ledningen tills de var nöjda med upplägget, berättar Thomas Göransson. Sedan gällde det att få tag i moderator och alla som skulle bjudas in. Där fick vi förstås god draghjälp från den politiska ledningen. Det europeiska och internationella sekretariatet på departementet hjälpte till med beställning av tolkservice och protokollära frågor. Kommunikationssektariatet hjälpte till att utforma och trycka upp inbjudningar och program, men också med allt praktiskt i lokalerna, från bordsvatten till blomsterarrangemang.

En heldag med *flexicurity*

Delegationen, som kom till Sverige i juni, bestod av representanter för det franska och slovenska ordförandeskapet, EU-kommissionen och den europeiska arbetsmarknadens parter. Arrangemanget inleddes med ett morgonseminarium med arbetsmarknadsministern och chefstjänstemän på Regeringskansliet. Där diskuterade man genomförda arbetsmarknadsreformer i Sverige utifrån ett flexicurityperspektiv.

– Morgonmötet följdes av en arbetslunch där delegationen fick träffa ordförandena från den svenska arbetsmarknadens parter. De tog bland annat upp de svenska omställningsavtalen som viktiga instrument i genomförandet av *flexicurity*, säger Thomas Göransson.

På eftermiddagen hölls en stor öppen konferens med en paneldebatt med representanter från Svenskt Näringsliv, SACO och Stockholms Universitet.

– Seminariet sändes i TV och ministerns pressekreterare hjälpte till att bjuda in journalister som hade särskilt intresse för frågorna, berättar Thomas Göransson. Det blev en väldigt intressant dag.

Efter genomförandet skrev Thomas Göransson och hans kollegor en kort rapport till kommissionen. Han tycker att arrangemanget blev mycket lyckat.

– Det är alltid stressigt att få ihop så många olika delar och högt placerade personer med kort varsel. Det var viktigt att dagen verkligen gav något för såväl ministern som delegationen och övriga deltagare. Det krävde mycket arbete men resultatet blev bra och alla verkade nöjda.

FAKTA OM SEMINARIUM OM FLEXICURITY

I juni 2008 arrangerade Arbetsmarknadsdepartementet ett heldagsseminarium om *flexicurity*. Syftet var framför allt att diskutera hur man kan minska utanförskapet genom att skapa en svensk arbetsmarknad som i ännu högre utsträckning kännetecknas av en balans mellan trygghet och flexibilitet.

Seminariet om *flexicurity* var ett av fem seminarier som anordnas inom EU och inom ramen för EU-kommissionens lanserade "Uppdrag för Flexicurity". En delegation bestående av representanter för det franska och slovenska ordförandeskapet, EU-kommissionen och de europeiska arbetsmarknadernas parter närvarade vid seminariet i Sverige.

EU-kommissionen har fastställt vägar och gemensamma principer för att åstadkomma ökad *flexicurity* i samarbete med medlemsländerna men också med universitet och högskolor, arbetsmarknadens parter och internationella organisationer. Bl.a. ska de åtgärder som främjas inom ramen för den europeiska sysselsättningsstrategin (t.ex. livslångt lärande, bättre stöd till arbetssökande, lika möjligheter för alla och jämställdhet mellan kvinnor och män) bidra till ökad *flexicurity*.

Sociala rådet

Under året började det Sociala rådet sitt arbete, en kommitté som ska agera som rådgivare till regeringen i hälso- och sjukvårdsfrågor och i sociala frågor. Som departementssekreterare på Socialdepartementet arbetade **Lotta Liljelund** bland annat med urvalet av ledamöter och utformningen av kommitténs uppdrag.

– Genom att tillsätta Sociala rådet ville regeringen få en tydligare koppling till forskningen och ha möjlighet att föra direkta dialoger med forskare, säger Lotta Liljelund. En viktig tanke var att komma bort från ”stuprören”. I stället ville vi samla personer som har helhetsperspek-

tiv och kan föra en rak dialog med ministrarna. Det är ett led i att säkra den kunskapsbaserade politiken.

Sociala rådet ska titta på en rad frågor som kräver en särskilt grundlig genomgång innan beslut kan tas av regeringen. I Sverige finns i dag en hög andel sjukskrivna och arbetslösa samtidigt som medellivslängden blir allt högre. Det har medfört ett ökat tryck på såväl sjukvård som äldreomsorg och socialförsäkringssystem. Att som Sociala Rådet arbeta i kommittéform är ett sätt att ta till vara den kunskap i en viss fråga som finns på olika håll i samhället. Sociala rådets ledamöter representerar en rad olika områden och kan ge en bred bild av den

forskning som är aktuell och relevant för utformningen av välfärdspolitiken.

Selektivt urval

Rådets ledamöter valdes ut bland välmeriterade forskare inom de medicinska och sociala områdena. Lotta Liljelund berättar att många namn bollades när urvalet gjordes. Som forskningsamordnare hade hon ganska bra överblick över vilka som var aktuella.

– Urvalet skedde i dialog med de politiska staberna. Vi sökte högt meriterade personer, minst docenter. Det var också viktigt att få en regional spridning och jämn könsfördelning. Men det var svårt. Den sneda könsfördelningen är ett generellt problem i den akademiska världen som vi tyvärr inte kan råda över.

I dag består rådet av två kvinnliga och fyra manliga ledamöter, vars kompetenser speglar rådets ansvarsområden, med viss betoning på socialförsäkringsfrågor.

– Från akademiskt håll har initiativet varit mycket uppskattat, säger Lotta Liljelund.

Utformningen av arbetet har rådsmedlemmarna gjort själva. En stor del av våren 2008 ägnades åt att upprätta arbetsrutiner, med praktiskt stöd från Lotta Liljelund och hennes kollegor på Socialdepartementet. Under hösten 2008 kom rådet igång på allvar; till exempel med att arrangera kunskapsseminarier och en stor konferens. Rådet fick även ett eget sekretariat. Möte med ministrarna sker en gång varje termin.

Spännande samtal

Rådet har haft regelbundna möten med ansvariga statsråd och tjänstemän i Regeringskansliet. När Lotta Liljelund

är med vid rådets möten är hennes uppgift t.ex. att ta minnesanteckningar och vara en koppling mellan rådet och departementet. Varken hon eller andra tjänstemän deltar i den tematiska diskussionen men Lotta Liljelund tycker att det har varit mycket lärorikt att lyssna.

– Det är jättespännande att se hur det fungerar när den akademiska och den politiska världen möts, säger Lotta Liljelund. Forskarna är främst där för att bidra med sin kunskap och kompetens – inte för att tycka. Hade vi velat det hade vi valt sex debattörer i stället.

FAKTA OM SOCIALA RÅDET

Sociala rådets uppdrag sträcker sig från och med den 1 januari 2008 till och med den 31 december 2010. Rådet är en kommitté med uppgift att belysa relevanta forskningsrön inom det sociala området. Rådet ska agera som rådgivare till regeringen i hälso- och sjukvårdsfrågor och i sociala frågor, samt förse regeringen med relevant kunskap för utformningen av välfärdspolitiken inom Socialdepartementets områden. Två personer på Socialdepartementet fungerar som kontaktpersoner och stöd i administrativa frågor. Från den 1 februari 2009 har rådet ett sekretariat med en heltidsanställd sekreterare. Rådet består av sex ledamöter. Ordförande är Kristina Alexanderson, professor i socialförsäkring vid Karolinska institutet. Dessutom är generaldirektörerna för Försäkringskassan och Socialstyrelsen adjungerade.

Rådet finansieras med tre miljoner kronor årligen under perioden 2008–2010. Under 2008 genomförde rådet ett antal träffar med Socialdepartementets statsråd och tjänstemän.

Rådet arrangerade under året fyra seminarier och en konferens. Varje år ska rådet lämna en rapport till regeringen om sin verksamhet. Rådets uppdrag ska slutredovisas i december 2010.

KAPITEL 5

Regeringskansliets interna utvecklingsarbete

I det här kapitlet beskrivs Regeringskansliets interna utvecklingsarbete under 2008.

Regeringskansliets interna utvecklingsarbete

Förvaltningsavdelningen är Regeringskansliets gemensamma resurs och ansvarar för drift och utveckling av det departementsövergripande förvaltningsstödet.

Förvaltningsstöd är aktiviteter och åtgärder som stödjer verksamheten så att den kan ge ett effektivt stöd till regeringen i dess uppgift att styra riket och förverkliga sin politik. Förvaltningsstödet utgörs framförallt av den dagliga driften. Utvecklingen fokuseras främst på insatser som långsiktigt syftar till att skapa ett enhetligt förvaltningsstöd och att effektivisera driften. Förvaltningsavdelningen ger även visst administrativt stöd till kommittéväsendet, liksom till utlandsmyndigheterna.

Viktiga delar i utvecklingen av verksamhetsstödet är att skapa ökad enhetlighet i och samordning av gemensamma processer i samverkan med departementen. Prioriterade områden under 2008 har dessutom varit ett enhetligt och gemensamt personalarbete inklusive kompetensförsörjning, infrastruktur för gemensamt verksamhets- och informationsstöd samt långsiktig lokalförsörjning. Utvecklingsarbete bedrivs också fortlöpande vad gäller Regeringskansliets säkerhetsorganisation, säkerhetsskydd och myndighetens egen beredskap.

I Förvaltningsavdelningen tjänstgör 708 personer (december 2008). Förvaltningschefen i Statsrådsberedningen är chef för Förvaltningsavdelningen.

Förändringar i administrationen

- *Nytt arbetssätt med e-diarium*

Den modernisering av UD:s och utlandsmyndigheternas hantering av handlingar som inleddes år 2006 slutfördes under 2008. Under året har ett nytt e-diarium, RKDia webb 2, införts inom utrikesförvaltningen. Det innebär ett nytt arbetssätt för registrering och arkivering med stöd av ett gemensamt sökbart e-diarium för hela utrikesförvaltningen.

- *Elektronisk fakturering i hela Regeringskansliet*

Under våren 2008 anslöts UD som sista departement till systemet med elektronisk fakturahantering i Regeringskansliet. Samtidigt anslöts Regeringskansliet till en fakturaväxel som tar emot leverantörsfakturor elektroniskt i s.k. Svefakturaformat och sänder dem till myndigheten.

- *Införande av nytt löneadministrativt stöd till utlandsmyndigheterna slutfört*

Det nya lönesystemet har successivt driftsatts till samtliga utlandsmyndigheter under 2008. Det är ett nyutvecklat och anpassat lönesystem för hantering av lokalanställdas löner vid utlandsmyndigheterna. De 200–300 administratörer som hanterar systemet har i samband med införandet fått utbildning.

- *Egenrapportering i Regeringskansliet*

Införande av egenrapportering av tid och frånvaro m.m. i Regeringskansliet och för utsända vid utlandsmyndigheterna påbörjades under 2008. Egenrappor-

tering innebär att tid- och flexregistrering, ansökan om ledigheter, sjukanmälan och registrering av rese-räkningar m.m. görs elektroniskt via en webblänk till lönesystemet. Genom införande av egenrapportering ges förutsättningar för enkla, säkra och enhetliga rutiner för hela Regeringskansliet.

- *Utlandsmyndigheter i omvandling*

UD ser löpande över sin utlandsorganisation utifrån förändringar i omvärlden och ändrade krav på bevakning och service. Detta är en ständig utveckling som innebär att Sverige fortlöpande öppnar nya eller stänger befintliga ambassader och konsulat. UD måste också anpassa utlandsorganisationen till sin budget. UD har under året avvecklat ambassaderna i Botswana, Nicaragua, Filippinerna, Laos och Namibia, liksom generalkonsulaten i Gdansk (Polen), Phuket (Thailand) och Hamburg (Tyskland). UD har också öppnat ambassader i Afghanistan, Sudan och Vitryssland. Dessutom är Natodelegationen nu en egen myndighet.

- *Nytt avtal om utlandstjänstgöring, UVA*

Den 1 januari 2008 trädde det nya avtalet om utlandstjänstgöring (UVA) i kraft. Bakgrunden till det nya avtalet är att skattelagstiftningen för utlandsstationerade ändrades från och med den 1 januari 2007. Avtalet gäller medarbetare i Regeringskansliet och Sida som under minst sex månader är utlandsstationerade med placering vid utlandsmyndighet.

- *Ny process kring arbetet med den ekonomiska vårpropositionen*

Den ekonomiska vårproposition ska från och med 2008 tydligare än tidigare år fokusera på riktlinjerna och ut-

maningarna för den ekonomiska politiken på längre sikt. Detaljerade förslag om nya reformer ska endast finnas i höstens budgetproposition. Med förändringarna hoppas regeringen kunna effektivisera budgetarbetet.

Den traditionella finansplanen utgår och ersätts av dels ett inledande kapitel som sammanfattar riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken, dels ett kapitel med förslag till riktlinjer för de närmaste åren. Syftet med förändringarna är att skapa bättre förutsättningar för ett samlat ställningstagande till fördelningen av resurser i budgetpropositionen som kommer på hösten. Förändringarna ger även möjlighet till en effektivare och mer kvalitativ budgetprocess i Regeringskansliet samtidigt som mer tid då kan ägnas åt uppföljning och långsiktigt arbete inom olika politikområden under våren.

Centralposthuset och andra omflyttningar i Regeringskansliet

Regeringskvarteren ska renoveras, ett kvarter i taget fram till 2018. Därför behövs mer kontorsutrymme. I juni flyttade Näringsdepartementet, Arbetsmarknadsdepartementet samt ett antal enheter från Förvaltningsavdelningen in i det senaste tillskottet av hus i regeringskvarteren, det gamla Centralposthuset mitt i centrala Stockholm. Centralposthusprojektet avslutades 2008 efter fyra års arbete. Totalt arbetar nu drygt 800 av Regeringskansliets personal i Centralposthuset.

Under 2008 har flera andra större omflyttningar gjorts. Ytterligare drygt 600 personer har bytt lokaler i regeringskvarteren till följd av ombyggnationer och omorganisationer.

Medarbetare 08

En medarbetarundersökning genomfördes i oktober. *Medarbetare 08* utvärderar medarbetarnas upplevelse av arbetsmiljö och Regeringskansliet som arbetsgivare samt bidrar till utveckling av arbetsmiljö, medarbetarskap och ledarskap. Medarbetarundersökningen riktade sig till anställda inom myndigheten Regeringskansliet i Stockholm och hade fokus på frågor hämtade ur Regeringskansliets medarbetarpolicy.

Resultaten visade högst betyg i frågor om chefernas respekt för medarbetarnas synpunkter och kunnande. Arbetsformerna för samarbete mellan departementen tillhörde de områden som fick sämre betyg.

Utvecklat IT-stöd

- *Ny IT-miljö i Regeringskansliet*

Under år 2008 började första etappen av införandet av en ny IT-miljö i Regeringskansliet. Förändringen har inneburit att:

- Ett nytt *operativsystem* och en *ny infrastruktur* med två skilda nät har införts,
- ett *dokumenthanteringsprogram* har införts, vilket bland annat ger stöd för informationsklassificering. Det innebär bättre kategoriserad information vilket i sin tur betyder bättre sökmöjligheter. Den nya IT-miljön, med stärkt säkerhet, lägger en grund för en ökad mobil åtkomst med nya mobila lösningar och en möjlighet att enklare kunna hålla ordning på och samverka kring dokument,
- inloggning till IT-systemet sker med så kallade *smarta kort*. Kortet har chip (digitala certifikat) och

används även för passage till delar av regeringskvarteren (på sikt till samtliga lokaler).

Säkerhet, beredskap och krishantering

Under 2008 har åtgärder vidtagits för att öka Regeringskansliets förmåga att hantera kriser. Under året har myndigheten prioriterat övning och utbildning i syfte att stärka och utveckla myndighetens egen krishanteringsförmåga. Bl.a. genomfördes följande övningar:

- *Samverkansövning 2008 – SAMÖ*

SAMÖ08 planerades av dåvarande Krisberedskapsmyndigheten tillsammans med ett antal myndigheter. Händelserna i scenariot innebar allvarliga konsekvenser i stora delar av samhället med stora störningar, främst inom det finansiella systemet. Syftet med Regeringskansliets deltagande var att utveckla förmågan att hantera en omfattande IT-attack mot Sveriges finansiella system.

- *Sydvind*

Den 14–15 oktober deltog Regeringskansliet i kärnenergiövningen "Sydvind", vilken leddes av Länsstyrelsen i Skåne län. Syftet med Regeringskansliets deltagande var att utveckla rutiner för att ta emot och hämta in lägesinformation från deltagande myndigheter samt att internt inom Regeringskansliet förmedla denna information.

- *Övning Gabriella*

Den 2 och 3 oktober ordnades en gemensam krishanteringsövning för Finlands och Sveriges regeringar. Syftet var att öva krishanteringsinsatser och samarbete mellan Finland och Sverige.

- *EU-övning – övning CCAEX08*

Den 23–24 september övades EU:s kriskoordineringsarrangemang (CCA) i Bryssel och i Stockholm, bland andra huvudstäder. Kansliet för krishantering är Sveriges kontaktpunkt för CCA.

- *Inrättande av ett kansli för krishantering i Regeringskansliet*

Sedan den 31 mars 2008 har Regeringskansliet ett kansli för krishantering. Kansliet är organisatoriskt placerat i Statsrådsberedningen. Genom en omvärldsbevakning som pågår dygnet runt ansvarar kansliet för att larma regeringen i ett tidigt skede när en kris uppstår som kan ha påverkan på Sverige, svenska medborgare eller svenskt närområde.

Läs mer om Kansliet för krishantering i kapitel 2 om Statsrådsberedningens verksamhet.

Läs även om nya riktlinjer för Regeringskansliets krishantering, nedan.

Miljöledningsarbetet i RK

Miljöledningssystem är ett verktyg för att systematisera miljöarbetet genom bl.a. miljöpolicy, miljömål och handlingsprogram.

Arbetet med den direkt miljöpåverkande verksamheten

Under 2008 har flera insatser genomförts inom ramen för miljöledningsarbetet. Bl.a. sker utökad källsortering av avfall. Nya rutiner för att ta hand om gamla och uttjänata möbler har också tagits fram. För att göra videokonferens till ett alternativ till att resa har ett

flertal nya videokonferensutrustningar införskaffats. Ett flertal informationsinsatser för att minska el- och pappersförbrukningen har också genomförts.

Från den 1 januari 2008 klimatkompenserar Regeringskansliet för samtliga flygresor som görs i tjänsten. Detta inkluderar även resor med det s.k. statsflyget (regeringsplanet). Energimyndigheten hjälper Regeringskansliet med att klimatkompensera flygresorna baserat på Regeringskansliets totala årsvolym för flygresor. Klimatkompensationen sker alltså centralt och inte genom att enskilda resenärer eller departement själva klimatkompenserar för sina flygresor i tjänsten.

Miljöpåverkan i beslutsprocessen

Miljön påverkas även genom de beslut som fattas inom myndigheten. Hur väl miljökonsekvenser kartlagts och bedömts i beslutsprocessen kan få stor betydelse för beslutets miljöpåverkan. I juni togs beslut om mål och handlingsplan för miljöledning i Regeringskansliets beslutsprocesser m.m. Enligt handlingsprogrammet ska bl.a. samtliga förslag till propositioner, skrivelser, lagrådsremisser och förordningar av betydelse för miljön innehålla en bedömning av vilken miljöpåverkan förslaget får om det genomförs. Kommittédirektiv och myndighetsuppdrag ska innehålla en begäran om miljöbedömning om förslaget kan antas påverka miljön. Information och utbildning om miljöledning ska förbättras i Regeringskansliet.

Förberedelsearbetet i Regeringskansliet inför Sveriges ordförandeskap i EU 2009

Sverige kommer att vara ordförande i EU:s ministerråd under andra halvåret 2009. Förberedelserna inför

ordförandeskapet pågick under året både i Statsrådsberedningen och i departementen. EU-minister Cecilia Malmström är ansvarig för samordningen av förberedelsearbetet. På tjänstemannanivå samordnas förberedelsearbetet av SB/EU-kansliet.

Vid årsskiftet 2007/2008 inrättades ett särskilt sekretariat, Sekretariatet för EU-möten i Sverige 2009 (SES-09), under förvaltningschefen i Statsrådsberedningen med ansvar för att planera och samordna administration, upphandling och logistik kring mötesverksamheten i Sverige under ordförandeskapet. Även ett sekretariat för kommunikation EU 2009 (KOM-09) startade sin verksamhet under 2008. De har i uppdrag att samordna informationsinsatserna inför och under ordförandeskapet.

Under 2008 har personal till de båda sekretariaten rekryterats. Det har även rekryterats viss personal till övriga delar av Regeringskansliet, som en förstärkning inför ordförandeskapet. Inför ordförandeskapet har det även skett kompetensutveckling, i huvudsak i form av utbildningar för tjänstemän i Regeringskansliet och berörda myndigheter.

Sverige som ordförandeland ansvarar även för hantering av eventuella kriser och katastrofer som uppstår under ordförandeskapsperioden. Kansliet för krishantering påbörjade under året arbetet med att samordna förberedelserna avseende krishantering inför EU-ordförandeskapet.

Läs mer om förberedelserna inför Sveriges ordförandeskap i EU i kapitel 2, om Statsrådsberedningens verksamhet.

Nya riktlinjer

- *Riktlinjer för sponsring av Regeringskansliet*

Den 26 mars beslutades om nya riktlinjer för sponsring av Regeringskansliet. Riktlinjerna gäller från och med den 1 april 2008.

- *Riktlinjer om Regeringskansliets krishantering:*
 - *Riktlinjer för Regeringskansliets krishanteringsförmåga*
Bestämmelser om Regeringskansliets krisberedskap finns i förordningen (1996:1515) med instruktionen för Regeringskansliet (senast ändrad och omtryckt 2008:66). Riktlinjerna innebär bl.a. att den cheftjänsteman för krishantering som finns i Statsrådsberedningen ansvarar för utveckling, samordning och uppföljning av krishanteringen i Regeringskansliet samt nödvändiga förberedelser. Riktlinjerna föreskriver bland annat att det vid varje departement ska upprättas en krishanteringsplan. En tjänsteman i beredskap, som alltid är nåbar och kan ta emot och vidarebefordra larm, bör finnas vid varje departement. Departementen bör också ha en krisledningsgrupp, ett stabsstöd och samverkanspersonal.
 - *Riktlinjer för Regeringskansliets utbildning och övning i krishantering*
Enligt riktlinjerna ska Kansliet för krishantering samordna utbildningar och övningar i krishantering inom Regeringskansliet när det rör fler än ett departement.

Statsråd 2008

FREDRIK REINFELDT

(Moderata Samlingspartiet)
Född den 4 augusti 1965
i Stockholm.
Civilekonom, Stockholms
universitet. Riksdagsledamot
sedan 1991. Partiordförande
i Moderata Samlingspartiet
sedan 2002.
Statsminister sedan 2006.

LENA ADELSONN LILJERÖTH

(Moderata Samlingspartiet)
Född den 24 november 1955
i Stockholm.
Journalistutbildning vid
Journalisthögskolan i Stock-
holm. Journalist, fullmäktige
Stockholms stad, ordförande i
Fryshuset, riksdagsledamot.
Kulturminister sedan 2006.

BEATRICE ASK

(Moderata Samlingspartiet)
Född den 20 april 1956
i Sveg.
Högskolestudier, Uppsala
universitet. Borgarråd,
Skolminister i Utbildnings-
departementet 1991–1994,
riksdagsledamot.
Justitieminister sedan 2006.

CARL BILDT

(Moderata Samlingspartiet)
Född den 15 juli 1949
i Halmstad.
Högskolestudier, Stockholms
universitet. Statssekreterare,
riksdagsledamot, partiledare
för Moderata samlingspartiet,
statsminister 1991–1994, FN:s
generalsekreterares särskilda
sändebud på Balkan.
Utrikesminister sedan 2006.

TOBIAS BILLSTRÖM

(Moderata Samlingspartiet)
Född den 27 december 1973
i Malmö.
Fil. mag. vid Lunds universitet
och Master of Philosophy in
Historical Studies, University
of Cambridge. Kommunal-
politiker, riksdagsledamot.
Migrationsminister i Justitie-
departementet sedan 2006.

JAN BJÖRKLUND

(Folkpartiet Liberalerna)
Född 18 april 1962 i Skene,
Västergötland.
Officersexamen. Yrkesofficer,
kommunalpolitiker, borgarråd,
partiledare i Folkpartiet
Liberalerna sedan 2007.
Skolminister i Utbildnings-
departementet 2006–2007.
Utbildningsminister sedan
2007.

EWA BJÖRLING

(Moderata Samlingspartiet)
Född den 3 maj 1961 i Ekerö.
Leg tandläkare, Med dr Sci,
docent vid Karolinska
institutet, riksdagsledamot.
Handelsminister i Utrikes-
departementet sedan 2007.

ANDERS BORG

(Moderata Samlingspartiet)
Född den 11 januari 1968
i Stockholm.
Nationalekonom, Uppsala
universitet. Politiskt sakkunnig,
chefekonom Moderata
riksdagskansliet, rådgivare
Riksbanken.
Finansminister sedan 2006.

ANDREAS CARLGREN

(Centerpartiet)
Född den 8 juli 1958 i Västra
Ryd.
Lärostudier vid Stockholms
universitet. Lärare, kommunal-
råd, riksdagsledamot, General-
direktör för Integrationsverket.
Miljöminister sedan 2006.

GUNILLA CARLSSON

(Moderata Samlingspartiet)
Född den 11 maj 1963 i Höör.
Högskolestudier vid Linköpings
universitet. Revisor, ekonomi-
chef, kommunalpolitiker,
ledamot i Europaparlamentet,
riksdagsledamot.
Biståndsminister i Utrikes-
departementet sedan 2006.

ESKIL ERLANDSSON

(Centerpartiet)
Född den 25 januari 1957
i Torpa, Ljungby.
Lantmästareexamen,
högskolestudier i Växjö.
Lant- och skogsarbetare,
ombudsman, kommunalråd,
riksdagsledamot.
Jordbruksminister sedan 2006.

**CRISTINA HUSMARK
PEHRSSON**

(Moderata Samlingspartiet)
Född den 15 april 1947
i Uddevalla.
Leg. sjuksköterska. Sjuk-
sköterska, kommunalpolitiker,
riksdagsledamot.
Socialförsäkringsminister
i Socialdepartementet sedan
2006.

GÖRAN HÄGGLUND

(Kristdemokraterna)

Född den 27 januari 1959
i Degerfors.

Ombudsman, kommunal-
politiker, försäkringskonsult
och rådgivare.

Riksdagsledamot och sedan
2004 partiordförande för
Kristdemokraterna.

Socialminister sedan 2006.

MARIA LARSSON

(Kristdemokraterna)

Född den 20 januari 1956
i Långasjö, Småland.

Utbildad vid Lärarhögskolan
Växjö. Mellanstadielärare,
kommunalpolitiker, egen-
företagare, riksdagsledamot.

Äldre- och folkhälsominister
i Socialdepartementet sedan
2006.

LARS LEIJONBORG

(Folkpartiet Liberalerna)

Född 21 november 1949 i
Solna.

Socionom. Politisk sekreterare,
partisekreterare, riksdags-
ledamot, partiledare i Folk-
partiet Liberalerna. Utbild-
ningsminister 2006–2007.

Högskole- och forskningsminis-
ter i Utbildningsdepartementet
sedan 2007.

SVEN OTTO LITTORIN

(Moderata Samlingspartiet)

Född den 20 maj 1966 i
Skänninge, Östergötland.

Kompanibefälsutbildning,
högskolestudier vid Lunds
universitet. Egenföretagare,
politiskt sakkunnig, projekt-
ledare, marknadschef. Parti-
sekreterare 2003–2006.

Arbetsmarknadsminister sedan
2006.

CECILIA MALMSTRÖM

(Folkpartiet Liberalerna)

Född den 15 maj 1968
i Stockholm.

Fil. dr i statskunskap,
Göteborgs universitet. Univer-
sitetslektor, kommunalpolitiker,
ledamot Folkpartiets parti-
styrelse, ledamot Europa-
parlamentet 1999–2006.

EU-minister i Statsrådsbered-
ningen sedan 2006.

MATS ODELL

(Kristdemokraterna)

Född den 30 april 1947 i

Värnamo. Högskolestudier vid
Stockholms Universitet, bl.a.
nationalekonomi och företags-
ekonomi. Kommunalpolitiker,
riksdagsledamot, kommunika-
tionsminister 1991–1994.

Kommun- och finansmarknads-
minister i Finansdepartementet
sedan 2006.

MAUD OLOFSSON

(Centerpartiet)
Född den 9 augusti 1955
i Arnäsfall, Ångermanland.
Ombudsman, kommunalpolitiker,
politiskt sakkunnig, verkställande
direktör för Västerbotens läns
hushållningssällskap, riksdagsledamot.
Partiledare för Centerpartiet sedan 2001.
Näringsminister och vice statsminister
sedan 2006.

NYAMKO SABUNI

(Folkpartiet Liberalerna)
Född den 31 mars 1969 i
Bujumbura, Burundi.
Högskolestudier vid Uppsala
universitet och Mälardalens
högskola. Kommunikationsrådgivare,
projektledare, riksdagsledamot.
Integrations- och jämställdhetsminister
sedan 2006.

STEN TOLGFORS

(Moderata Samlingspartiet)
Född den 17 juli 1966
i Forshaga.
Fil. kand. i statskunskap,
Högskolan i Örebro.
Kommunalpolitiker, politiskt
sakkunnig, riksdagsledamot.
Handelsminister 2006–2007.
Försvarsminister sedan 2007.

ÅSA TORSTENSSON

(Centerpartiet)
Född den 25 mars 1958
i Strömstad.
Socionomexamen, Högskolan
Östersund. Vårdbiträde, ungdomsassistens,
skolkurator, ombudsman, kommunalpolitiker,
riksdagsledamot.
Infrastrukturminister i Näringsdepartementet
sedan 2006.

APPENDIX

Regeringskansliet i siffror

I det här avsnittet beskrivs Regeringskansliet och dess verksamhet i ett antal statistiska mått. Uppgifterna är strukturerade utifrån följande sju huvudverksamheter som täcker det arbete som bedrivs inom Regeringskansliet:

- *Lagstiftningsprocessen*
- *Budgetprocessen och styrning av myndigheter*
- *Förvaltningsärenden*
- *Internationellt arbete*
- *Extern kommunikation*
- *Särskilda projekt och program*
- *Internt stöd och utvecklingsarbete*

Inledning	114	Utlandsstationerade.....	145
Lagstiftningsprocessen	114	Dagar med utlandstraktamente.....	145
Tjänstgörande i kommittéer.....	115	Arbetsdagar i internationella organ	146
Kommitté- och tilläggsdirektiv	115	Arbetsdagar i EU-kommissionens kommittéer och expertgrupper	146
Förteckning över kommittédirektiv	116	Arbetsdagar i EU:s rådsarbetsgrupper	146
Statens offentliga utredningar och departements- serien.....	120	Arbetsdagar i internationella organisationer utanför EU	147
Förteckning över SOU och Ds	121	Faktapromemorior	147
Propositioner och skrivelser.....	126	Extern kommunikation	148
Förteckning över propositioner och skrivelser	127	Interpellationssvar till riksdagen.....	148
Lagar och förordningar.....	132	Frågesvar till riksdagen	149
Budgetprocessen och myndighetsstyrning	133	Brevsvar	149
Budgetprocessen i korthet	133	Resdagar i Sverige	150
Statsbudgeten i sammandrag	134	Regeringskansliets webbplats	150
Myndighetsstyrning.....	136	Särskilda projekt och program	151
Antal myndigheter under regeringen	136	Internt stöd och utvecklingsarbete	158
Regleringsbrev	137	Tjänstgörande per personalgrupp.....	158
Utnämningar	138	Andel kvinnor/män per personalgrupp	159
Förvaltningsärenden	141	Medelålder och genomsnittlig anställningstid	159
Totalt antal beslutade regeringsärenden.....	141	Tjänstgörande per departement	160
Registrerade ärenden	142	Sjukfrånvaro.....	161
Utrikespolitiska handlingar utanför ärendediariet	142	Föräldraledighet och vård av barn.....	162
Ansökningar, dispenser och överklaganden.....	143	Personalrörlighet	162
Internationellt arbete	144	Jämställda löner	162
Utlandsmyndigheter.....	144	Regeringskansliets utgifter.....	163
Viseringar och pass	145		

Inledning

Regeringskansliet har under en lång tid successivt förändrats från en förvaltningstung relativt stabil organisation till ett mer flexibelt kansli. Komplexiteten i de frågor som behandlas inom Regeringskansliet har i många fall ökat, bl.a. på grund av ökande internationalisering. Samtidigt har beslut i många enklare förvaltningsärenden lagts ut på andra myndigheter.

Den ökande och varierande komplexiteten gör att jämförelser över tid och mellan departement bör göras med försiktighet. Detta förstärks av att sakfrågor ibland flyttas mellan departementen och att departement ombildas, framför allt i samband med regeringsombildningar.

Lagstiftningsprocessen

Sveriges riksdag fattar beslut om nya lagar eller lagändringar i Sverige. Regeringen ligger bakom de flesta lagförslagen. Innan regeringen lägger fram ett lagförslag tillsätts ibland en utredning som får i uppdrag att utreda ett visst sakområde, genom att ta fram fakta, analysera dem och lägga fram förslag, ibland i form av ett lagförslag. Utredningen får sina instruktioner genom ett kommittédirektiv. En utredning, som formellt kallas kommitté, tillsätts för en begränsad tid. En kommitté består vanligtvis av en ordförande samt några sakkunniga och experter. En utredning med ledamöter som representerar riksdagspartierna kallas för en parlamentarisk kommitté. Utredningsuppdrag kan även lämnas till en enda person som då kallas för en särskild utredare.

När kommittén har avslutat sitt arbete överlämnar den vanligen sitt förslag till regeringen i ett utredningsbetänkande. Utredningsbetänkanden publiceras fortlöpande i Statens offentliga utredningar, SOU. Det förekommer även att lagförslag utreds och arbetas fram inom Regeringskansliet. Sådana förslag redovisas i departementspromemorior som löpande publiceras i Departementsserien, Ds.

Innan regeringen tar ställning till betänkandet eller departementspromemorian, inhämtas yttrandet från berörda myndigheter. Även intressegrupper och enskilda kan ges tillfälle att yttra sig. Efter detta remissförfarande skrivs en proposition där regeringen lämnar ett lagförslag. En proposition innehåller utöver lagförslaget motivering och kommentar till förslaget samt redovisning av remissinstansernas synpunkter. I vissa fall sker ett remissförfarande med Lagrådet innan propositionen överlämnas till riksdagen.

Det förekommer att regeringen redovisar sin inställning i vissa frågor för riksdagen utan att samtidigt lämna några lagförslag. Sådana redovisningar kallas skrivelser. Propositioner och skrivelser trycks allteftersom de beslutas. En årlig sammanställning publiceras i riksdagstrycket.

Efter riksdagsbehandlingen beslutar riksdagen om regeringens förslag. Riksdagens beslut lämnas till regeringen genom riksdagsskrivelser. Regeringen utfärdar därefter de lagar riksdagen antagit och ombesörjer också att de kungörs. Författningar publiceras i Svensk Författningssamling, SFS.

Innan regeringen tar ställning till betänkandet eller departementspromemorian, inhämtas yttranden från berörda myndigheter. Även sammanslutningar och enskilda kan ges tillfälle att yttra sig. Efter detta remissförfarande skrivs en proposition där regeringen lämnar ett lagförslag. En proposition innehåller utöver lagförslaget motivering och kommentar till förslaget samt redovisning av remissinstansernas synpunkter. I vissa fall sker ett remissförfarande med Lagrådet innan propositionen överlämnas till riksdagen.

TJÄNSTGÖRANDE I KOMMITTÉER

Tabellen visar antalet kommittéanställda som varit i tjänst hel eller del av december månad respektive år. Av tabellen framgår även andelen kvinnor/män respektive år.

	2004	2005	2006	2007	2008
SB	9	8	8	1	0
Ju	58	46	51	43	43
UD	13	12	6	6	8
Fö	8	3	3	8	13
S	73	86	69	61	67
Fi	46	51	33	39	41
U	22	39	34	32	27
Jo	14	9	10	4	13
M	21	19	27	30	17
N	71	40	31	29	34
IJ				17	13
Ku	24			29	24
A				10	4
RK	359	313	272	309	304
Andel kvinnor/män	55/45	54/46	56/44	53/47	54/46

Det förekommer att regeringen redovisar sin inställning i vissa frågor för riksdagen utan att samtidigt lämna några lagförslag. Sådana redovisningar kallas skrivelser. Propositioner och skrivelser trycks alltefter som de beslutas. En årlig sammanställning publiceras i riksdagstrycket.

Efter riksdagsbehandlingen beslutar riksdagen om regeringens förslag. Riksdagens beslut lämnas till regeringen genom riksdagsskrivelser. Regeringen utfärdar därefter de lagar riksdagen antagit och ombesörjer också att de kungörs. Författningar publiceras i Svensk Författningssamling, SFS.

KOMMITTÉ- OCH TILLÄGGSDIREKTIV

Tabellen nedan visar antalet kommitté- och tilläggsdirektiv respektive år.

	1995	2000	2005	2007	2008
SB	3	1	1	1	0
Ju	17	17	30	30	28
UD	3	6	9	5	2
Fö	6	15	3	10	9
S	20	11	22	27	20
Fi	22	14	25	30	18
U	17	9	20	21	17
Jo	8	4	11	8	11
M	14	7	6	11	10
N	50	18	23	22	24
IJ				7	7
Ku	5	6		9	5
A				4	7
RK	165	108	150	185	158

FÖRTECKNING ÖVER KOMMITTÉDIREKTIV

Av förteckningen framgår årets kommitté- och tilläggsdirektiv. Numreringen hör ihop med den löpande årsserien. Inom parentes anges kommitténs beteckning i de fall sådan tilldelats vid sammanställningen. Direktiven finns att läsa i Regeringskansliets rättsdatabaser. Se externa länkar på www.regeringen.se.

Justitiedepartementet

- 2008:4 Tilläggsdirektiv till Utredningen om förvärv och förvaltning av hyresfastighet (Ju 2007:09)
- 2008:8 Tilläggsdirektiv till Utredningen om expropriationsersättning (Ju 2005:17)
- 2008:12 Försörjningskrav vid anhöriginvandring
- 2008:19 Ett effektivt resursutnyttjande inom Kriminalvården
- 2008:20 Tillval och frånval vid hyra av bostadslägenhet
- 2008:22 Översyn av lagen om allmän kameraövervakning m.m.
- 2008:26 Säkerhetskopiers rättsliga status och utlämnande av allmänna handlingar i elektronisk form
- 2008:36 En ny förvaltningslag
- 2008:37 Översyn av vissa frågor om upphovsrätt
- 2008:42 Tilläggsdirektiv till Tryck- och yttrandefrihetsberedningen (Ju 2003:04)
- 2008:44 Utvärdering av förbudet mot köp av sexuell tjänst
- 2008:49 Särskilda åtgärder för vissa måltyper i domstol
- 2008:70 En modernare lag om ekonomiska föreningar
- 2008:77 Tilläggsdirektiv till 2007 års insolvensutredning (Ju 2007:05)
- 2008:78 Tilläggsdirektiv till Straffnivåutredningen (Ju 2007:04)
- 2008:82 Tilläggsdirektiv till Försörjningskravsutredningen (Ju 2008:05)
- 2008:91 Tilläggsdirektiv till Polismetodutredningen (Ju 2008:01)
- 2008:94 Utvärdering av 2005 års sexualbrottsreform, m.m.
- 2008:103 Tilläggsdirektiv till Insynsutredningen (Ju 2007:13)
- 2008:104 Regelförändringar till följd av en EU-gemensam viseringskodex m.m.
- 2008:111 Tilläggsdirektiv till Hyreslagsutredningen (Ju 2007:1)
- 2008:113 Tilläggsdirektiv till Utredningen Kriminalvårdens effektivitet (Ju 2008:02)
- 2008:120 Underrättelseinhämtning för vissa polisiära behov
- 2008:127 Säkerhetskontroll i domstol
- 2008:138 Ett särskilt system för betalning av skadestånd till målsägande

2008:145 Utvärdering av lagen om hemlig rumsavlyssning och lagen om åtgärder för att förhindra vissa särskilt allvarliga brott

2008:149 Tilläggsdirektiv till Utvärderingsutredningen (Ju 2007:12)

2008:155 Rekrytering från rättsväsendet till internationella uppdrag

Utrikesdepartementet

2008:24 En översyn av horisontella bestämmelser inom varu- och tjänsteområdet

2008:89 Tilläggsdirektiv till utredningen om den svenska exportens utveckling (UD 2007:02)

Försvarsdepartementet

2008:2 Frivillig försvarsverksamhet

2008:27 En ny myndighet med ansvar för frågor om samhällets krisberedskap och säkerhet

2008:58 Uppdrag att utveckla Statens räddningsverk, Krisberedskapsmyndigheten och Styrelsen för psykologiskt försvar

2008:59 Uppdrag att pröva möjligheten att låta annan huvudman bedriva verksamhet vid räddningsskolorna i Skövde och Rosersberg

2008:117 Tilläggsdirektiv till Utredningen Översyn av ransoneringslagen (1978:268) och prisregleringslagen (1989:978) samt viss angränsande lagstiftning (Fö 2007:04)

2008:118 Försvarsmaktens helikopterresurser

2008:137 Inrättande av Signalspaningsnämnden

2008:148 Tilläggsdirektiv till Utredningen om Försvarsmaktens helikopterresurser (Fö 2008:07)

2008:154 Tilläggsdirektiv till Folkrådetskommittén (Fö 2007:06)

Socialdepartementet

2008:11 Översyn av begreppen sjukdom och arbetsförmåga samt en enhetlig bedömning av arbetsförmåga

- 2008:13 Utredning om vistelsebegreppet i socialtjänstlagen i vissa situationer
- 2008:14 Tilläggsdirektiv till Utredningen om omreglering av apoteksmarknaden
- 2008:29 Översyn av vissa bestämmelser i tobakslagen i syfte att skydda minderåriga
- 2008:30 Tilläggsdirektiv till Utredningen om värdighetsgaranti – en äldreomsorg med respekt för människovärdet (S 2007:03)
- 2008:40 Tilläggsdirektiv till Trafikförsäkringsutredningen (S 2007:05)
- 2008:48 Översyn av missbruks- och beroendevården
- 2008:52 Inrättande av en pensionsmyndighet
- 2008:60 Översyn av myndigheterna inom smittskyddsområdet
- 2008:67 Nationell strategi för samhällets stöd och hjälp till föräldrar i deras föräldraskap
- 2008:71 Översyn av lagen (2002:297) om biobankar i hälso- och sjukvården m.m.
- 2008:72 Tilläggsdirektiv till Utredningen om patientens rätt i vården (S 2007:07)
- 2008:73 Tilläggsdirektiv till Kommittén om översyn av personlig assistans för vissa personer med funktionshinder (S 2004:06)
- 2008:87 Tilläggsdirektiv till Utredningen om patientens rätt i vården (S 2007:07)
- 2008:93 Översyn av den psykiatriska tvångsvårdslagstiftningen
- 2008:131 Översyn av regleringen av de nationella vaccinationsprogrammen, m.m.
- 2008:133 Tilläggsdirektiv till Utredningen om en översyn av alkohollagen (S 2007:11)
- 2008:136 Inrättande av Inspektionen för socialförsäkringen
- 2008:144 Tilläggsdirektiv till Utredningen om en nationell strategi för samhällets stöd och hjälp till föräldrar i deras föräldraskap (S 2008:07)
- 2008:147 Tilläggsdirektiv till Utredningen om översyn av vissa bestämmelser i tobakslagen i syfte att skydda minderåriga (S 2008:03)

Finansdepartementet

- 2008:1 Kostnadseffektiva ekonomiska styrmedel för avfall som förbränns

- 2008:23 Tilläggsdirektiv till Utredningen om översyn av kraven för F-skatt m.m. (Fi 2007:10)
- 2008:34 Tjänstepensioner vid vissa statsunderstödda teater-, dans- och musikinstitutioner
- 2008:51 Säkerheten vid offentliga sammanträden i kommuner och landsting
- 2008:56 Tilläggsdirektiv till Folkbokföringsutredningen (Fi 2007:11)
- 2008:64 Tilläggsdirektiv till utredningen om en stärkt och moderniserad spelreglering (Fi 2007:07)
- 2008:80 Skatteincitament för investeringar i mindre företag
- 2008:81 Sekretess i ärenden om anställning som myndighetschef
- 2008:102 Skatteincitament för gåvor till forskning och ideell verksamhet
- 2008:105 Tilläggsdirektiv till 2007 års insättningsgarantiutredning (Fi 2007:04)
- 2008:109 Tilläggsdirektiv till utredningen Utveckling av lokal service i samverkan
- 2008:110 Översyn av systemet för kommunalekonomisk utjämning
- 2008:114 Redovisning m.m. av kommunal medfinansiering till statlig infrastruktur
- 2008:115 Avveckling av Verket för förvaltningsutveckling (Verva)
- 2008:123 Inrättande av Kompetensrådet för utveckling i staten
- 2008:126 Tilläggsdirektiv till Skatteförarandeutredningen (Fi 2005:10)
- 2008:134 Skatt på fluorerade växthusgaser
- 2008:143 Tilläggsdirektiv till 2007 års insättningsgarantiutredning (Fi 2007:04)

Utbildningsdepartementet

- 2008:3 Bildandet av Statens skolinspektion
- 2008:5 Bildandet av Specialpedagogiska skolmyndigheten
- 2008:21 Tilläggsdirektiv till Lärarutredningen - om behörighet och auktorisation (U 2006:07)
- 2008:28 Avveckling av vissa myndigheter på utbildningsområdet m.m.
- 2008:32 Yrkesdansarutbildning i klassisk dans
- 2008:41 Utbildning till yrkeslärare
- 2008:43 Tilläggsdirektiv till utredningen om en ny lärarutbildning (U 2007:10)
- 2008:61 Tilläggsdirektiv till utredningen om en ny lärarutbildning (U 2007:10)
- 2008:66 Utbildning för imamer

- 2008:75 Delegation för jämställdhet i skolan
- 2008:79 Tilläggsdirektiv till Utredningen om villkoren för fristående skolor (U 2007:05)
- 2008:96 Teknikdelegation
- 2008:106 Nationell lärlingskommitté
- 2008:132 Utvärdering och analys inom utbildningsområdet
- 2008:135 Tilläggsdirektiv till utredningen om Yrkesdansarutbildning i klassisk dans (U 2008:02)
- 2008:146 Inrättandet av ett nytt universitet som omfattar verksamheterna vid Växjö universitet och Högskolan i Kalmar
- 2008:153 Bildandet av Myndigheten för yrkeshögskolan

Jordbruksdepartementet

- 2008:46 Organisationen av skogspolitiska uppgifter på Gotland
- 2008:47 Tilläggsdirektiv till utredningen om en ny fiskelagstiftning (Jo 2007:03)
- 2008:63 En bättre älgförvaltning
- 2008:65 Tilläggsdirektiv till Utredningen av administration, organisering och kontroll av jordbruksstöden (Jo 2007:02)
- 2008:83 Tilläggsdirektiv till utredningen Ansvar inom livsmedelskedjan (Jo 2007:04)
- 2008:84 Tilläggsdirektiv till utredningen om framtiden för ett ekonomiskt och ekologiskt bärkraftigt vattenbruk (Jo 2008:01)
- 2008:98 Översyn av gränserna för svårförnygrad skog, fjällnära skog och skyddsskog
- 2008:112 Tilläggsdirektiv till utredningen om organisationen av skogspolitiska uppgifter på Gotland (Jo 2008:02)
- 2008:122 Tilläggsdirektiv till Utredningen av administration, organisering och kontroll av jordbruksstöden (Jo 2007:02)
- 2008:139 Tilläggsdirektiv till utredningen Ansvar inom livsmedelskedjan (Jo 2007:04)
- 2008:150 Tilläggsdirektiv till Utredningen av administration, organisering och kontroll av jordbruksstöden (Jo 2007:04)

Miljödepartementet

- 2008:7 Tilläggsdirektiv till Utredningen om Naturvårdsverket (M 2007:02)
- 2008:17 Tilläggsdirektiv till Organisationskommittén för strålsäkerhet (M 2007:05)
- 2008:18 Avveckling av Statens strålskyddsinstitut och Statens kärnkraftinspektion

- 2008:50 Tilläggsdirektiv till utredningen om översyn av vissa frågor i plan- och bygglagstiftningen (M 2007:06)
- 2008:95 Översyn av miljömålssystemet
- 2008:97 Förhandlare med uppgift att åstadkomma samarbetslösningar på avfallsområdet
- 2008:107 Fördjudad prövning av Boverkets verksamhet
- 2008:119 Tilläggsdirektiv till Miljöprocessutredningen (M 2007:04)
- 2008:151 Översyn av lagstiftningen på kärnteknik- och strålskyddsområdet
- 2008:157 Styrmedel för bättre vattenkvalitet

Näringsdepartementet

- 2008:6 Tilläggsdirektiv till Hallandsåskommittén (N 2002:13)
- 2008:15 Tilläggsdirektiv till Utredningen om anslutning av anläggningar för förnybar elproduktion m.m. till elnätet (N 2007:02)
- 2008:31 Sveriges miljöteknikråd - en delegation för miljöteknik
- 2008:45 Tilläggsdirektiv till Transportstyrelseutredningen (N 2007:05)
- 2008:53 Översyn av lagstiftningen om vägtrafikregister
- 2008:54 Tilläggsdirektiv till utredningen om reglering av elnätstaxor m.m. (M 2006:03)
- 2008:55 Översyn av lagstiftningen på kollektivtrafikområdet
- 2008:57 Regelrådet - ett råd för granskning av nya och ändrade regler som påverkar företagens regelböda
- 2008:68 Inrättande av en ny myndighet för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser
- 2008:69 Inrättande av en ny myndighet för hållbar tillväxt i företag och ökad nationell och regional konkurrenskraft
- 2008:74 Tilläggsdirektiv till Frekvensutredningen (N 2007:08)
- 2008:76 Tilläggsdirektiv till 2007 års körkortsutredning
- 2008:90 Översyn av myndigheter och verksamheter inom transportområdet
- 2008:99 Förberedelser inför ett överförande av Banverkets enhet Banverket Projektering och Vägverkets enhet Vägverket Konsult till ett av staten helägt aktiebolag
- 2008:100 Förberedelser inför ett överförande av verksamheten vid Vägverkets enhet Vägverket Produktion till ett av staten helägt aktiebolag
- 2008:108 Åtgärder för ökad konkurrens på marknaden för drift och underhåll samt investeringar inom järnvägsområdet

- 2008:124 Tilläggsdirektiv till utredningen Trygghetssystem för företagare (N 2006:11)
- 2008:125 Tilläggsdirektiv till Energieffektiviseringsutredningen (M 2006:06)
- 2008:128 Översyn av postlagen m.m.
- 2008:140 Tilläggsdirektiv till Transportstyrelseutredningen (N 2007:05)
- 2008:141 Avveckling av Institutet för tillväxtpolitiska studier, Glesbygdsverket och Verket för näringslivsutveckling
- 2008:142 Tilläggsdirektiv till Regelrådet (N 2008:5)
- 2008:156 Høghastighetsbanor
- 2008:158 Tilläggsdirektiv till utredningen om regleringen av elnät-tariffer m.m.

Integrations- och jämställdhetsdepartementet

- 2008:16 Dialog med kommuner om flyktingmottagande
- 2008:25 Bildandet av Diskrimineringsombudsmannen
- 2008:35 Utredning om vissa frågor om bidrag till ungdomsorganisationer m.m.
- 2008:92 Tilläggsdirektiv till Delegationen för mänskliga rättigheter i Sverige (Ju 2006:02)
- 2008:116 Avveckling av ombudsmännen mot diskriminering
- 2008:121 Tilläggsdirektiv till utredningen för bildandet av Diskrimineringsombudsmannen (IJ 2008:03)
- 2008:130 Aktiva åtgärder för att främja lika rättigheter och möjligheter

Kulturdepartementet

- 2008:10 Tilläggsdirektiv till Koordinator för museisektorn (Ku 2007:02)
- 2008:33 Tilläggsdirektiv till AV-utredningen (Ku 2007:07)
- 2008:39 Vissa frågor på begravningsområdet
- 2008:62 Översyn av granskningslagen och skyddet av barn och unga mot skadligt medieinnehåll och skadlig mediepåverkan
- 2008:88 Filmpolitikens finansiering och utformning

Arbetsmarknadsdepartementet

- 2008:9 Tilläggsdirektiv till Utredningen om obligatorisk arbetslöshetsförsäkring (A 2007:02)
- 2008:38 Konsekvenser och åtgärder med anledning av Lavaldomen
- 2008:85 Tilläggsdirektiv till Utredningen om integritetsskydd i arbetslivet (N 2006:07)
- 2008:86 Tilläggsdirektiv till utredningen om Avveckling av Arbetslivsinstitutet (A 2007:42)
- 2008:101 Arbetsmiljöpolitiskt kunskapsråd
- 2008:129 Marknadsorienterade styrmedel på arbetsmiljöområdet
- 2008:152 Tilläggsdirektiv till Utredningen om integritetsskydd i arbetslivet (N 2006:07)

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR OCH DEPARTEMENTSSERIEN

I tabellerna nedan anges antal publikationer i Statens offentliga utredningar (SOU) och Departementsserien (Ds) respektive år.

Antal SOU

	1995	2000	2005	2007	2008
SB	2	0	0	1	
Ju	18	17	18	28	31
UD	13	4	6	1	3
Fö	14	5	6	2	6
S	18	26	11	12	19
Fi	22	21	22	18	21
U	12	9	15	8	12
Jo	3	2	12	8	2
M	10	6	12	8	9
N	33	29	18	17	15
IJ				5	3
Ku	6	7		2	6
A				3	4
RK	151	126	120	113	131

Antal Ds

	1995	2000	2005	2007	2008
SB	1	1	0	1	
Ju	10	17	19	20	29
UD	3	3	4	1	2
Fö	4	0	2	2	1
S	9	6	2	5	15
Fi	26	19	6	5	6
U	6	4	5	3	6
Jo	1	1	4	1	5
M	5	2	8	3	4
N	16	17	8	5	3
IJ				0	2
Ku	2	2		2	2
A				5	12
FA	0	1	0	0	
RK	83	73	58	53	87

FÖRTECKNING ÖVER SOU OCH Ds

Under året har nedanstående utredningar publicerats i SOU respektive Ds. Förteckningen är indelad efter departement. Numreringen inom parentes hör ihop med den löpande serien. Samtliga SOU och Ds finns att läsa under Publikationer och informationsmaterial på www.regeringen.se.

Justitiedepartementet

SOU

- [3] Skyddet för den personliga integriteten. Bedömningar och förslag.
- [6] Fastighetsmäklaren och konsumenten.
- [16] Förtursförklaring i domstol.
- [20] Patentskydd för biotekniska uppfinningar.
- [32] Avskaffande av revisionsplikten för små företag.
- [39] Framtidens polisutbildning.
- [41] Människohandel och barnåktenskap – ett förstärkt straffrättsligt skydd+ bilaga.
- [42] Normgivningsmakten. Expertgruppsrapport XI.
- [43] Tre rapporter till Grundlagsutredningen.
- [47] Frågor om hyra och bostadsrätt.
- [49] Aktiekapital i privata aktieföretag.
- [61] Krisberedskapen i grundlagen. Översyn och internationell utblick. Expertgruppsrapport.
- [63] Förstärkt skydd för företagshemligheter.
- [65] Sekretess och offentliga biträden i utlänningsärenden.
- [67] Enklare redovisning.
- [71] Uppföljning av kriminalvårdens effektiviseringsarbete.
- [75] Ägande och förvaltning av hyreshus.
- [79] Revisorerers skadeståndsansvar.
- [81] Stalkning – ett allvarligt brott.
- [82] Vägen tillbaka för överskuldssatta.
- [85] Straff i proportion till brottets allvar.
- [87] Åklagarväsendets brottsbekämpning. Integritet – Effektivitet.
- [88] Elektroniskt kungörande av författningar.
- [93] Partsinsyn och ny teknik i domstol, m.m.
- [94] Tillval i hyresrätt.
- [99] Nya ersättningsbestämmelser i expropriationslagen, m.m.
- [106] Ökat förtroende för domstolarna. Strategier och förslag.
+ Bilagedel A – Enkätundersökningar.
+ Bilagedel B – Språkrapporter m.m.

- [111] Barn som misstänks för brott.
- [114] Försörjningskrav vid anhöriginvandring.
- [115] Finansmakten. Rapport från en referensgrupp.
- [125] En reformerad grundlag. Del 1 + 2.

Ds

- [1] Sveriges antagande av rambeslut om överförande av frihetsberövande påföljder inom Europeiska unionen.
- [2] Europeiskt betalningsföreläggande.
- [5] Ändringar i EG:s redovisningsdirektiv.
- [6] Sveriges antagande av rambeslut om kampen mot organiserad brottslighet.
- [9] Sveriges antagande av rambeslut om en europeisk bevisinhämtningsorder.
- [12] Europeiskt småmålsförfarande.
- [15] Återanvändning av upphovsrättsligt skyddat material som finns i radio- och TV-företagens programarkiv.
- [20] Ytterligare åtgärder för att motverka ordningsstörningar i samband med idrottsarrangemang.
- [28] Officialprövningens omfattning vid registrering av varumärken och firmor m.m.
- [30] Antagande av rambeslut om skydd av personuppgifter som behandlas inom ramen för polissamarbete och straffrättsligt samarbete.
- [34] Ett starkare skydd för den enskildes integritet vid kreditupplysning.
- [37] Sveriges antagande av rambeslut om ändring i rambeslut 2002/475/RIF om bekämpande av terrorism.
- [38] Nationell mobilisering mot den grova organiserade brottsligheten – övertaganden och förslag.
- [40] En förenklad revisorsgranskning vid fusion och delning av aktieföretag.
- [42] Sveriges antagande av rambeslut om erkännande och övervakning av vissa icke frihetsberövande påföljder.

- [46] Direktivet om aktieägares rättigheter – förslag till genomförandeåtgärder.
- [49] Sveriges antagande av rambeslut om utbyte av uppgifter ur kriminalregister.
- [50] Sammansättningsreglerna i Högsta domstolen och Regeringsrätten.
- [53] Allmänna sammankomster på offentlig plats.
- [54] Utvidgade möjligheter att avlägsna deltagare i en ordningsstörande folksamling m.m.
- [55] Bör konsumenttjänstlagen utvidgas? En diskussionspromemoria.
- [68] Alkoholutandningsprov i svenska hamnar.
- [72] Enklare informationsutbyte i brottsbekämpningen inom EU.
- [74] Utvärdering av lagen om grupprättegång.
- [81] SIS II – en andra generation av Schengens informationssystem.
- [84] Brott mot Internationella brottmålsdomstolens rättskipning.
- [85] Den enskildes val av rättsligt biträde.
- [86] Betalningsansvar vid obehöriga transaktioner.
- [87] En ny Luganokonvention.

Utrikesdepartementet

SOU

- [2] Immunitet för stater och deras egendom.
- [23] Konsulär katastrofinsats.
- [90] Svensk export och internationalisering. Utveckling, utmaningar, företagsklimat och främjande.

Ds

- [22] Överförande av startprogrammen till Swedfund.
- [75] Genomförande av tjänstedirektivet.

Försvarsdepartementet

SOU

- [50] Skyddet för samhällsviktig verksamhet.
- [55] Kustbevakningens rättsliga befogenheter.
- [91] En svensk veteranpolitik, del 2. Ansvaret för personalen före, under och efter internationella militära insatser.
- [98] Totalförsvarspikten i framtiden.
- [101] Ny inriktning av frivillig beredskapsverksamhet.
- [129] Helikoptern i samhällets tjänst.

Ds

- [48] Försvar i användning.

Socialdepartementet

SOU

- [4] Omreglering av apoteksmarknaden.
- [10] 21+1->2. En ny myndighet för tillsyn och effektivitetsgranskning av socialförsäkringen.
- [15] LOV att välja – Lag Om Valfrihetssystem.
- [18] Evidensbaserad praktik inom socialtjänsten – till nytta för brukaren.
- [28] Apoteksdatalagen.
- [33] Detaljhandel med vissa receptfria läkemedel.
- [37] Vårdval i Sverige.
- [46] Handel med läkemedel för djur.
- [51] Värddigt liv i äldreomsorgen.
- [66] Arbetsförmåga? En översikt av bedömningsmetoder i Sverige och andra länder.
- [77] Möjlighet att leva som andra. Ny lag om stöd och service för vissa personer med funktionsnedsättning. + Bilagor + Lättläst+ Daisy.
- [78] Eftersök av trafikskadat vilt. En kostnad för trafikförsäkringen.
- [102] Brist på brådska – en översyn av aktivitetsersättningen. + Lättläst + Daisy.
- [113] Bo bra hela livet. + Del B: Bilagor.
- [117] Patientsäkerhet. Vad har gjorts? Vad behöver göras?
- [120] Bättre kontroll av missbruksmedel. En effektivare narkotika- och dopningslagstiftning m.m.
- [126] I den äldres tjänst. Äldreassistent – ett framtidsyrke.
- [127] Patientens rätt. Några förslag för att stärka patientens ställning.
- [131] Föräldrastöd - en vinst för alla. Nationell strategi för samhällets stöd och hjälp till föräldrar i deras föräldraskap.

Ds

- [3] Införande av en rehabiliteringskedja.
- [4] Ettårsgräns för sjukpenning och införande av förlängd sjukpenning.
- [14] Från sjukersättning till arbete.
- [18] Stöd till anhöriga som vårdar och stödjer närstående.
- [23] FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. + Daisy.
- [27] Flexibla finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser.

- [29] Värdesäkring av riksnormen.
- [41] Glömda regler?
– En översyn av bestämmelserna i 2 kap. lagen om allmän försäkring m.fl.
- [44] Vissa internationella adoptionsfrågor.
- [47] Etisk bedömning av nya metoder i vården.
- [52] Genomförande av ändringsdirektiv 2007/47/EG avseende vissa medicintekniska produkter.
- [58] Ändringar i lagen (2005:258) om läkemedelsförteckning m.m.
- [69] Genomförande av Kommissionens direktiv 2006/86/EG.
- [70] Ett förhöjt förbehållsbelopp vid fastställande av avgift enligt socialtjänstlagen.
- [78] De funktionsnedsattas ekonomiska förhållanden.

Finansdepartementet

SOU

- [12] Finansiella sektorn bär frukt. Analys av finansiella sektorn ur ett svenskt perspektiv.
- [14] Timmar, kapital och teknologi – vad betyder mest? En analys av produktivitetens utvecklingen med hjälp av tillväxtbokföring.
- [21] Permanent förändring. Globalisering, strukturomvandling och sysselsättningsdynamik.
- [22] Ett stabsstöd i tiden.
- [34] Lättare att samverka – förslag om förändringar i samtjänstlagen.
- [36] Svenska Spels nätpoker. En utvärdering.
- [38] EU, allmännyttan och hyrorna. + Bilagor.
- [57] Skattelättnader för hushållstjänster.
- [60] Personnummer och samordningsnummer.
- [69] Välja fritt och välja rätt. Drivkrafter för rationella utbildningsval.
- [74] Rätt och riktigt. Åtgärder mot felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.
- [76] F-skatt åt flera.
- [80] Beskattningstidpunkten för näringsverksamhet.
- [97] Styr samverkan – för bättre service till medborgarna.
- [100] Bidragsspärr.
- [105] Långtidsutredningen 2008. Huvudbetänkande.
- [107] Etiken, miljö och pensionerna.
- [108] Sveriges ekonomi. Scenarier på lång sikt.

- [118] Styra och ställa – förslag till en effektivare statsförvaltning. + Bilagor.
- [119] Underlagsrapporter till 2006 års förvaltningskommittén.
- [124] En framtida spelreglering.

Ds

- [11] Kommunal medfinansiering av regionala infrastrukturprojekt.
- [17] Remissammanställning. Ansvarskommitténs betänkande Hållbar samhällsorganisation med utvecklingskraft (SOU 2007:10).
- [31] Förslag om ändring i lagen (2005:807) om ersättning för viss mervärdesskatt för kommuner och landsting.
- [36] Fler i arbete – grunden för framtidens välfärd.
- [59] Säljstödande finansiering.
- [71] Förvärv av kvalificerade innehav i finansiella företag m.m.

Utbildningsdepartementet

SOU

- [7] Världsklass! Åtgärdsplan för den kliniska forskningen.
- [8] Bidrag på lika villkor.
- [11] Frihet för studenter – om hur kår- och nationsobligatoriet kan avskaffas.
- [17] Frivux – valfrihet i vuxenutbildningen.
- [27] Framtidsvägen – en reformerad gymnasieskola + Bilagedel.
- [29] Yrkeshögskolan. För yrkeskunnande i förändring.
- [30] Forskningsfinansiering – kvalitet och relevans.
- [52] Legitimation och skärpta behörighetsregler.
- [104] Självständiga lärosäten.
- [109] En hållbar lärarutbildning.
- [112] Yrkeskunnande – en likvärdig sökväg till lärarutbildningen mot yrkesämnen.
- [122] Mer om fristående skolor och enskild förskoleverksamhet.

Ds

- [10] Insatser för att öka intresset för ingenjörsvrket. Rapport från Globaliseringsrådet.
- [13] En ny betygsskala.
- [43] Gör Sverige till ett elbilens pionjärland – Rapport från Globaliseringsrådet.
- [56] Barnomsorgspeng och allmän förskola även för treåringar.
- [80] Gemensamma examina.
- [82] Sverige i världen. – Rapport från Globaliseringsrådet.

Jordbruksdepartementet

SOU

- [56] Mångfald som möjlighet. Åtgärder för ökad integration på landsbygden.
- [103] Hur ska skogspolitiken genomföras på Gotland.

Ds

- [33] Kompletterande bestämmelser till EG:s förordning om förbud mot utsläppande på marknaden av päls av katt och hund m.m.
- [35] Eftersök av trafikskadat vilt.
- [45] Överlåtbara fiskerättigheter.
- [57] Djurförbudsregister.
- [76] Djurskyddskontrollregister.

Miljödepartementet

SOU

- [19] Att slutförvara långlivat farligt avfall i undermarksdeponi i berg.
- [24] Svensk klimatpolitik.
- [31] Miljödomstolarna – domkretsar – lokalisering – handläggningsregler.
- [48] En utvecklad havsmiljöförvaltning.
- [62] Myndighet för miljön – en granskning av Naturvårdsverket.
- [68] Bygg – helt enkelt!
- [70] Slutförvaring av kärnavfall. Kärnavfallsrådets yttrande över SKB:s Fud-program 2007.
- [73] Kemikalietillsyn – organisation och finansiering.
- [86] Prövning av vindkraft.

Ds

- [21] Stranden – en värdefull miljö.
- [60] Utvecklingen av nationalstadsparken.
- [73] Sweden's third national report under the Joint Convention on the safety of spent fuel management and on the safety of radioactive waste management. Swedish implementation of the obligations of the Joint Convention.
- [83] Enklare och bättre täktbestämmelser.

Näringsdepartementet

SOU

- [1] Barlastvattenkonventionen – om Sveriges anslutning.
- [9] Transportinspektionen. En myndighet för all trafik. + Bilagor.

- [13] Bättre kontakt via nätet – om anslutning av förnybar elproduktion.+ Annex: Grid issues for electricity production based on renewable energy sources in Spain, Portugal, Germany, and United Kingdom.
- [25] Ett energieffektivare Sverige + Bilaga.
- [40] Bredband till hela landet.
- [44] Transportinspektionen. Ansvarslag för vägtrafiken m.m.
- [53] Styra rätt! Förslag om Sjöfartsverkets organisation.
- [72] Effektivare signaler.
- [84] Alkolås för rattfyllerister och körkortsprov i privat regi.
- [89] Trygghetssystemen för företagare.
- [92] Konkurrens på spåret.
- [110] Vägen till ett energieffektivare Sverige.
- [121] Innovationer och företagande – Sveriges framtid.
- [128] Tydligare uppdrag – istället för sektorsansvar.
- [130] En reformerad körkortslagstiftning. Genomförandet av tredje körkortsdirektivet.

Ds

- [8] Godkännande av motorfordon m.m. + Bilaga.
- [32] Behörighetsbevis för fritidsbåtar och fritids skepp.
- [79] Sjömäns ersättning vid sjukdom.

Integrations- och jämställdhetsdepartementet

SOU

- [5] Könssdiskriminerande reklam. Kränkande utformning av kommersiella meddelanden.
- [45] Rapporter från en mr-verkstad.
- [58] Egenansvar – med professionellt stöd.

Ds

- [19] Sfi-bonus – stimulans för nyanlända invandrare att snabbare lära sig svenska.
- [26] Nationella minoritetsspråk vid domstolar och myndigheter. Ett alternativ.

Kulturdepartementet

SOU

- [26] Värna språken – förslag till språklag.
- [35] Digital-TV-övergången. + Engelsk översättning.
- [59] Föreningsfostran och tävlingsfostran. En utvärdering av statens stöd till idrotten.

- [64] Kontinuitet och förändring. + Lättläst + Daisy.
- [96] Kommersiell radio– nya sändningsmöjligheter.
- [116] En ny radio- och TV-lag.

Ds

- [25] Nya villkor för presstödet.
- [51] Ett förenklat trossamfundsregister.

Arbetsmarknadsdepartementet

SOU

- [54] Obligatorisk arbetslöshetsförsäkring.
- [83] Avgifter inom arbetslöshetsförsäkringen.
- [95] Enklare semesterregler.
- [123] Förslag till åtgärder med anledning av Lavaldomen. + Sammanfattning + Sammanfattning på engelska.

Ds

- [7] Människohandel för arbetskraftsexploatering m.m. – kartläggning, analys och förslag till handlingsplan.
- [16] Arbetsmiljön och utanförskapet – en tankeram för den framtida arbetsmiljöpolitiken.
- [24] Bättre genomförande av EG:s byggsplatsdirektiv.
- [39] Ledighetsrätt för personer som arbetar med stöd av särskilda regler om sjukersättning.
- [61] Finansiering av arbetslöshetsförsäkringen.
- [62] En arbetslöshetsförsäkring för arbete.
- [63] Ytterligare reformer inom arbetsmarknadspolitiken.
- [64] En jobbgaranti för ungdomar.
- [65] Bättre möjligheter till tidsbegränsad anställning, m.m.
- [66] Kommunernas medverkan i arbetsmarknadspolitiska åtgärder.
- [67] Den nya myndigheten för arbetsmarknadsfrågor – Arbetsförmedlingen.
- [77] Förbättrade och förenklade villkor i arbetslöshetsförsäkringen.

PROPOSITIONER OCH SKRIVELSER

Tabellen anger antal propositioner och skrivelser som lämnats till riksdagen respektive år.

Antal propositioner och skrivelser

	1995	2000	2005	2007	2008
SB	3	1	2	3	4
Ju	38	29	46	26	44
UD	22	16	22	10	18
Fö	3	4	4	5	3
S	18	20	26	14	24
Fi	55	44	41	43	52
U	7	7	9	8	8
Jo	10	5	5	4	6
M	13	9	10	8	9
N	40	29	18	12	26
IJ				2	6
Ku	4	4		2	1
A				5	11
RK	213	168	183	142	212

FÖRTECKNING ÖVER PROPOSITIONER OCH SKRIVELSER

Förteckningen visar regeringens propositioner och skrivelser till riksdagen, vilka ingår i en gemensam löpnummerserie. Samtliga propositioner och skrivelser finns att läsa under Publikationer och informationsmaterial på www.regeringen.se.

Statsrådsberedningen

Prop. 2007/08:168	Lissabonfördraget	Prop. 2008/09:25	Sveriges antagande av rambeslut om ändring av rambeslut 2002/475/RIF om bekämpande av terrorism
Skr. 2008/09:34	Sveriges handlingsprogram för tillväxt och sysselsättning 2008–2010	Prop. 2008/09:17	Elektroniska företagsinteckningbrev
Skr. 2007/08:75	Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen	Prop. 2008/09:15	Övergångsbestämmelserna till polisdatalagen
Skr. 2007/08:85	Berättelse om verksamheten i Europeiska unionen under 2007	Prop. 2008/09:14	Godkännande av rådets beslut om inrättande av Europeiska polisbyrå (Europol)

Justitiedepartementet

Prop. 2008/09:80	Äktenskapsfrågor	Prop. 2007/08:165	Europeiskt småmålsförfarande
Prop. 2008/09:84	Stiftelser – frågor om registrering och tillsyn, m.m.	Prop. 2007/08:161	Företagshypotek – en bättre säkerhet för lån till företag
Prop. 2008/09:67	Civilrättsliga sanktioner på immaterialrättens område – genomförande av direktiv 2004/48/EG	Prop. 2007/08:163	Åtgärder för att utreda vissa samhällsfarliga brott, m.m.
Prop. 2008/09:78	Ytterligare åtgärder mot ordningsstörningar vid idrottsarrangemang	Prop. 2007/08:158	Europeiskt betalningsföreläggande
Prop. 2008/09:91	Ägarlägenheter	Prop. 2007/08:150	Förmynderskapsrättsliga frågor
Prop. 2008/09:71	Ändringar i EG:s redovisningsdirektiv, m.m.	Prop. 2007/08:155	Skärpta fusionsregler
Prop. 2008/09:56	En förenklad revisorsgranskning vid fusion av aktiebolag m.m.	Prop. 2007/08:147	Nya regler för arbetskraftsinvandring
Prop. 2008/09:51	Justering av en straffbestämmelse i utlänningslagen (2005:716)	Prop. 2007/08:144	Sveriges antagande av rambeslut om kampen mot organiserad brottslighet
Prop. 2008/09:42	Ändringar i vallagen m.m.	Prop. 2007/08:141	Sveriges antagande av rambeslut om en europeisk bevisinhämtningsorder
Prop. 2008/09:19	Sveriges antagande av rambeslut om erkännande och övervakning av vissa icke frihetsberövande påföljder	Prop. 2007/08:132	Godkännande av rådets beslut om åtkomst till informationssystemet för viseringar (VIS) i syfte att förhindra, upptäcka och utreda terroristbrott och andra grova brott
Prop. 2008/09:20	Sveriges antagande av rambeslut om verkställighet av utevarodomar	Prop. 2007/08:139	En modernare rättegång – några ytterligare frågor
Prop. 2008/09:16	Godkännande av Dataskyddsrambeslutet	Prop. 2007/08:98	Kompletterande bestämmelser till den nya Bryssel II-förordningen
Prop. 2008/09:18	Sveriges antagande av rambeslut om utbyte av uppgifter ur kriminalregister	Prop. 2007/08:97	Påföljder för psykiskt störda lagöverträdare
Prop. 2008/09:27	Ökade möjligheter till andrahandsuthyrning	Prop. 2007/08:83	Godkännande av Prümrådsbeslutet
		Prop. 2007/08:113	Rekrytering av domare
		Prop. 2007/08:105	Lag om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl.

Prop. 2007/08:84	Sveriges antagande av rambeslut om överförande av frihetsberövande påföljder inom Europeiska unionen
Prop. 2007/08:68	Förverkande av utbyte av brottslig verksamhet
Prop. 2007/08:53	Ökade möjligheter att ingripa mot rattfylleri och sjöfylleri
Prop. 2007/08:54	Den nya inskrivningsmyndigheten, m.m.
Skr. 2008/09:89	2008 års redogörelse för tillämpningen av lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll
Skr. 2008/09:79	Hemlig teleavlyssning, hemlig teleövervakning och hemlig kameraövervakning vid förundersökning i brottmål under år 2007
Skr. 2008/09:33	Migration och asylpolitik
Skr. 2007/08:117	En långsiktigt hållbar tingsrättsorganisation
Skr. 2007/08:64	Nationellt ansvar och internationellt engagemang – En nationell strategi för att möta hotet från terrorism
Skr. 2007/08:103	Kommittéberättelse 2008

Utrikesdepartementet

Prop. 2008/09:86	Åtgärder för förstärkt exportfinansiering
Prop. 2008/09:72	Fortsatt svenskt deltagande i den internationella Kosovostyrkan (KFOR)
Prop. 2008/09:69	Fortsatt svenskt deltagande i den internationella säkerhetsstyrkan i Afghanistan (ISAF)
Prop. 2008/09:52	Överlämnande av startprogrammen till Swedfund International AB
Prop. 2007/08:166	Nytt avgiftssystem för finansiering av inspektionen för strategiska produkter
Prop. 2007/08:164	Stabiliserings- och associeringsavtal mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Montenegro, å den andra
Prop. 2007/08:157	Fortsatt svenskt deltagande i Europeiska unionens militära insats i Tchad och Centralafrikanska republiken
Prop. 2007/08:66	Passmyndigheter utomlands
Skr. 2008/09:11	Frihet från förtryck, Skrivelse om Sveriges demokratibistånd
Skr. 2007/08:140	Standardiseringens betydelse i en globaliserad värld

Skr. 2007/08:109	Mänskliga rättigheter i svensk utrikespolitik
Skr. 2007/08:89	Sveriges politik för global utveckling
Skr. 2007/08:114	Strategisk exportkontroll 2007 – krigsmateriel och produkter med dubbla användningsområden
Skr. 2007/08:51	Nationell strategi för svenskt deltagande i internationell freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet
Skr. 2007/08:67	Regeringens skrivelse för Afrika
Skr. 2007/08:90	Nordiskt samarbete 2007
Skr. 2007/08:82	Redogörelse för verksamheten inom Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) under år 2007
Skr. 2007/08:81	Redogörelse för verksamheten inom Europarådets ministerkommitté m.m. år 2007 samt inför det svenska ordförandeskapet år 2008

Försvarsdepartementet

Prop. 2008/09:59	Immunitet och privilegier för Organisationen för gemensamt försvarsmaterielsamarbete (Occar)
Prop. 2007/08:92	Stärkt krisberedskap - för säkerhets skull
Prop. 2007/08:56	Multilateralt samarbete om strategiska flygtransporter

Socialdepartementet

Prop. 2008/09:74	Vårdval i primärvården
Prop. 2008/09:64	Ersättningsetablering för vissa privata vårdgivare, m.m.
Prop. 2008/09:36	Ytterligare åtgärder för att genomföra EG-direktiv om mänskliga vävnader och celler m.m.
Prop. 2008/09:28	Mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning
Prop. 2008/09:29	Lag om valfrihetssystem
Prop. 2008/09:22	Vissa socialförsäkringsfrågor
Prop. 2007/08:124	Från sjukersättning till arbete
Prop. 2007/08:142	Sjukhusens läkemedelsförsörjning
Prop. 2007/08:145	Byte av namn på Läkemedelsförmånsnämnden
Prop. 2007/08:138	Katastrofmedicin som en del av svenska insatser utomlands
Prop. 2007/08:119	Alkoholfrågor med EG-rättslig anknytning

Prop. 2007/08:136	En reformerad sjukskrivningsprocess för ökad återgång i arbete	Prop. 2008/09:54	Nya bestämmelser om skatte- och tullfrihet för resande från tredje land m.m.
Prop. 2007/08:126	Patientdatalag m.m.	Prop. 2008/09:40	Vissa förenklingar på företagsskatteområdet
Prop. 2007/08:91	Vårdnadsbidrag – familjepolitisk reform	Prop. 2008/09:41	Övertagande av skogskonto och skogsskadekonto vid generationsskifte
Prop. 2007/08:93	Jämställdhetsbonus – familjepolitisk reform	Prop. 2008/09:46	Skiljemannakonventionen
Prop. 2007/08:94	Åtgärder mot missbruk av tillfällig föräldrapenning	Prop. 2008/09:49	Utvidgning av insättningsgarantin
Prop. 2007/08:96	Genomförande av EG-direktivet om mänskliga vånader och celler	Prop. 2008/09:37	Förändrade regler om underprisöverlåtelser för handelsbolag och för lagerandelar i byggnadsrörelse
Prop. 2007/08:110	En förnyad folkhälsopolitik	Prop. 2008/09:44	Slopad kontrolluppgiftsskyldighet rörande tillgångar och skulder, m.m.
Prop. 2007/08:87	Bildande av moderbolag för Apoteket AB samt vissa omstruktureringsåtgärder	Prop. 2008/09:30	Förslag till ändringar i ersättningssystemet för viss mervärdesskatt för kommuner och lands-ting
Prop. 2007/08:70	Ny vårdform inom den psykiatriska tvångsvården	Prop. 2008/09:7	Kraftfullare nedsättning av socialavgifter för unga
Prop. 2007/08:61	Kostnader för personlig assistans	Prop. 2008/09:12	Trängselskatt för miljöbilar
Prop. 2007/08:49	Statligt tandvårdsstöd	Prop. 2008/09:21	Förändringar i den kommunala kompetensen
Skr. 2007/08:125	Redovisning av fördelning av medel från Allmänna arvsfonden under budgetåret 2007	Prop. 2008/09:1	Budgetpropositionen för 2009
Skr. 2007/08:111	Barnpolitiken - en politik för barnets rättigheter	Prop. 2008/09:2	Tilläggsbudget 2 till statsbudgeten för 2008
Finansdepartementet		Prop. 2007/08:162	Ändring i lagen om lägenhetsregister
Prop. 2007/08:77	Ett enklare system för skattereduktion för hushållsarbete	Prop. 2007/08:160	Utökad elektroniskt informationsutbyte
Prop. 2008/09:83	Taxering och beskattning av ägarlägenheter	Prop. 2007/08:152	Slopad avskattning för personaloptioner
Prop. 2008/09:70	Genomförande av tredje penningtvättsdirektivet	Prop. 2007/08:156	En begränsad fastighetsavgift för pensionärer, m.m.
Prop. 2008/09:65	Sänkt bolagsskatt och vissa andra skatteåtgärder för företag	Prop. 2007/08:146	Ändring i det nordiska skatteavtalet
Prop. 2008/09:63	Undvikande av internationell dubbelbeskattning	Prop. 2007/08:100	2008 års ekonomiska vårproposition
Prop. 2008/09:62	F-skatt åt fler	Prop. 2007/08:99	2008 års tilläggsbudgetproposition
Prop. 2008/09:61	Stabilitetsstärkande åtgärder för det svenska finansiella systemet	Prop. 2007/08:79	Betalning av vägavgift
Prop. 2008/09:38	Sänkt skatt för pensionärer	Prop. 2007/08:122	Beskattning av flygbränsle för privat ändamål
Prop. 2008/09:39	Sänkt skatt på förvärvsinkomster	Prop. 2007/08:121	Nedsatt koldioxidskatt för bränslen som förbrukas i anläggningar som omfattas av EU:s handel med utsläppsrätter
Prop. 2008/09:45	Sänkta socialavgifter	Prop. 2007/08:88	Förändringar i kostnadsutjämningen för LSS-verksamhet
Prop. 2008/09:47	Beskattning av vinster på utländska premieobligationer, m.m.	Prop. 2007/08:116	Rättelse av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet m.m.
Prop. 2008/09:48	Några beskattnings- och kontrollfrågor vid införsel av vissa punktskattepliktiga varor för privat bruk	Prop. 2007/08:59	Förlängning av övergångstiden för vissa finansieringsföretag
Prop. 2008/09:55	Informationsutbytesavtal med Isle of Man till riksdagen för godkännande	Prop. 2007/08:58	Samordningsnummer och anmälan av dödfödd m.m.

Prop. 2007/08:57	Tillåtna tillgångar i värdepappersfonder, m.m.
Prop. 2007/08:55	Nya skatteregler för pensionsförsäkring, m.m.
Prop. 2007/08:52	Nya regler om beslut och betalning avseende trängselskatt m.m.
Prop. 2007/08:48	Underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen
Skr. 2008/09:8	Kontroll av postförsändelser
Skr. 2007/08:130	Redovisning av AP-fondernas verksamhet t.o.m. 2007
Skr. 2007/08:104	Utvärdering av statens upplåning och skuldförvaltning 2003–2007
Skr. 2007/08:148	Meddelande om kommande förslag om ändringar i reglerna om underprisöverlåtelser till och från handelsbolag och i reglerna om nedskrivning och avdrag för värdenedgångar på vissa lageraktier
Skr. 2007/08:101	Årsredovisning för staten 2007
Skr. 2007/08:123	Redovisning av skatteutgifter
Skr. 2007/08:102	Utvecklingen inom den kommunala sektorn
Skr. 2007/08:133	Återkallelse av propositionen Sänkta socialavgifter för vissa delar av tjänstesektorn (prop. 2007/08:29)

Utbildningsdepartementet

Prop. 2008/09:96	Behandling av personuppgifter inom studie-stödsområdet
Prop. 2008/09:87	Tydligare mål och kunskapskrav - nya läroplaner för skolan
Prop. 2008/09:68	Yrkeshögskolan
Prop. 2008/09:66	En ny betygsskala
Prop. 2008/09:50	Ett lyft för forskning och innovation
Prop. 2007/08:112	Två nya specialskolor - utvidgning av specialskolans målgrupp
Prop. 2007/08:74	Genomförande av EG-direktivet om ett särskilt förfarande för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse i forskningssyfte
Prop. 2007/08:50	Nya skolmyndigheter

Jordbruksdepartementet

Prop. 2008/09:58	Befogenhet att beslagta fisk och annan egendom enligt fiskelagen
Prop. 2008/09:13	Skyldighet för kommunerna att lämna uppgifter om djurskydd m.m.

Prop. 2008/09:26	Förbud mot utsläppande på marknaden av päls av katt och hund m.m.
Prop. 2007/08:108	En skogspolitik i takt med tiden
Prop. 2007/08:107	Administrativa sanktioner på yrkesfiskets område
Prop. 2007/08:63	Djurskyddskontroll m.m. i statlig regi

Miljödepartementet

Prop. 2008/09:98	Kosterhavets nationalpark m.m.
Prop. 2008/09:76	Forum för prövning av slutförvaringssystem för använt kärnbränsle eller kärnavfall
Prop. 2007/08:154	Miljöskyddet i Sveriges ekonomiska zon
Prop. 2007/08:153	Enklare regler om kväveoxidavgiften
Prop. 2007/08:134	Det nya statliga lantmäteriet
Prop. 2007/08:129	Förhandsgodkända insamlingssystem för förpackningar och papper
Prop. 2007/08:80	Miljöbalken och EG-förordningen om kemikalierregistrering
Prop. 2007/08:71	Lagändringar med anledning av den nya Strålsäkerhetsmyndigheten
Prop. 2007/08:46	Efterkonvertering av personbilar för alternativbränslen, m.m.

Näringsdepartementet

Prop. 2008/09:92	Ändringar i lagen (2003:113) om elcertifikattilldelningsprinciper och förhandsbesked
Prop. 2008/09:95	Staten som huvudman för bolag med verksamhet avseende forskning och utveckling och annan verksamhet inom fordonsklustret m.m.
Prop. 2008/09:73	Överlåtelse av aktier i Venantius AB till AB Svensk Exportkredit samt åtgärder för förstärkt utlåning från AB Svensk Exportkredit och Almi Företagspartner AB
Prop. 2008/09:57	Vissa skyldigheter för innehavare av elektriska ledningar
Prop. 2008/09:60	Säkra förare på mopeder, snöskotrar och terränghjulningar
Prop. 2008/09:53	Godkännande av motorfordon m.m.
Prop. 2008/09:43	Avveckling av Stängselnämnden
Prop. 2008/09:35	Framtidens resor och transporter - infrastruktur för hållbar tillväxt

Prop. 2008/09:23	Ändrad verksamhetsform för delar av Vägverket och Banverket
Prop. 2008/09:31	Transportstyrelsen och dess verksamhet
Prop. 2008/09:32	Förlängd giltighetstid för försöksverksamheten med villkorlig körkortsåterkallelse
Prop. 2008/09:9	Ändring i lagen (2003:113) om elcertifikat
Prop. 2008/09:10	Vissa anpassningar av bestämmelserna om rederiers och fartygs säkerhetsorganisation
Prop. 2007/08:159	Ändringar i naturgaslagen m.m.
Prop. 2007/08:143	Samgående mellan Posten AB (publ) och Post Danmark A/S
Prop. 2007/08:137	Ändring i lagen (2004:1167) om vägtransportledare
Prop. 2007/08:135	Ny konkurrenslag m.m.
Prop. 2007/08:127	Vissa ändringar i lagen (2004:875) om särskild förvaltning av vissa elektriska anläggningar
Prop. 2007/08:128	Riskutbildning för körkortsaspiranter
Prop. 2007/08:78	En effektivare förvaltningsstruktur inom politikområden med strategisk betydelse för nationell och regional konkurrenskraft
Prop. 2007/08:73	Funktionell separation för bättre bredbandskonkurrens
Prop. 2007/08:76	Kör- och vilotid vid internationell järnvägstrafik
Prop. 2007/08:60	Fjärrvärmelag m.m.
Skr. 2007/08:120	2007 års redogörelse för företag med statligt ägande
Skr. 2007/08:131	Regelförenklingsarbetet
Skr. 2007/08:77	ILO:s konvention om identitetshandlingar för sjömän

Integrations- och jämställdhetsdepartementet

Prop. 2007/08:86	Spärrmöjligheter för telefonitjänster
Prop. 2007/08:95	Ett starkare skydd mot diskriminering
Prop. 2007/08:115	Ny marknadsföringslag

Skr. 2008/09:24	Egenmakt mot utanförskap – regeringens strategi för integration
Skr. 2007/08:167	Handlingsplan mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål
Skr. 2007/08:39	Handlingsplan för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer

Kulturdepartementet

Prop. 2007/08:106	Tillfälliga bestämmelser om tillstånd att sända lokalradio
-------------------	--

Arbetsmarknadsdepartementet

Prop. 2008/09:3	Ränta vid återkrav inom arbetslöshetsförsäringen m.m.
Prop. 2008/09:4	Ändrad sammansättning i Arbetsdomstolen i diskrimineringstvister
Prop. 2008/09:5	Bättre genomförande av EG:s byggplatsdirektiv
Prop. 2008/09:6	Ledighetsrätt för personer som arbetar med stöd av särskilda regler om sjuksättning, m.m.
Prop. 2007/08:149	Ledighet med vårdnadsbidrag
Prop. 2007/08:151	Ny lag om rätt till ledighet för att på grund av sjukdom prova annat arbete
Prop. 2007/08:118	En effektivare arbetslöshetsförsäkring
Prop. 2007/08:69	ILO:s konvention om ett ramverk för främjande av arbetsmiljö, m.m.
Prop. 2007/08:72	Utvidgat system med prövningstillstånd i AD, m.m.
Prop. 2007/08:65	Genomförande av det nya maskindirektivet, m.m.
Prop. 2007/08:62	Ny instansordning för arbetsmiljöärenden

LAGAR OCH FÖRORDNINGAR

En proposition resulterar efter riksdagsbehandlingen i ett beslut av riksdagen. Regeringen utfärdar och publicerar därefter den nya lagen. Förordningar innehåller regler som regeringen enligt grundlagen får besluta om. I förordningar regleras t.ex. myndigheternas verksamhet. Lagar och förordningar publiceras i Svensk Författningssamling, SFS, se www.lagrummet.se. Tabellen nedan visar antal utfärdade lagar och förordningar per år i SFS.

Antal utfärdade lagar och förordningar per departement

	2004	2005	2006	2007	2008
SB	2	2	5	6	6
Ju	310	395	421	254	338
UD	54	54	55	19	24
Fö	39	29	52	59	53
S	188	124	165	150	139
Fi	371	239	329	338	235
U	68	75	127	115	117
Jo	57	61	90	52	41
M	61	105	148	94	107
N	237	165	189	192	253
IJ				38	28
Ku				48	27
A				98	65
RK	1 387	1 249	1 581	1 463	1 433

Budgetprocessen och myndighetsstyrning

Budgetprocessen i korthet

Arbetet med statsbudgeten börjar mer än ett år innan det aktuella budgetåret startar. I december redovisar Finansdepartementet prognoser för samhällsekonomins utveckling för regeringen. Under januari fortsätter Finansdepartementet arbetet med att se över och uppdatera prognoserna över statsbudgetens inkomster och utgifter, statens lånebehov m.m. Samtidigt reviderar de övriga departementen prognoserna för sina respektive utgiftsområden och anslag. De totala anslagen sorterar under de 27 utgiftsområdena och anger ett belopp som efter beslut av riksdagen får användas för visst ändamål.

I nästa steg lämnar departementen konsekvensberäkningar till Finansdepartementet för de tre kommande åren. I slutet av februari inkommer myndigheterna med sina årsredovisningar respektive budgetunderlag för de kommande tre åren. Detta material analyseras av departementen.

I mars hålls regeringsöverläggningar om statsbudgeten. Huvudinriktningen för den ekonomiska politiken för de kommande åren slås fast i den ekonomiska vårpropositionen som lämnas till riksdagen i april. Samtidigt lämnar regeringen även en tilläggsbudget med förslag till ändrade anslag för det innevarande året.

Den ekonomiska vårpropositionen ska från och med 2008 tydligare än tidigare år fokusera på riktlinjerna och utmaningarna för den ekonomiska politiken

på längre sikt. Detaljerade förslag om nya reformer ska endast finnas i höstens budgetproposition. Med förändringarna hoppas regeringen kunna effektivisera budgetarbetet.

Den traditionella finansplanen utgår och ersätts av dels ett inledande kapitel som sammanfattar riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken, dels ett kapitel med förslag till riktlinjer för de närmaste åren.

Under våren och sommaren arbetar departementen med att fördela medel på enskilda anslag. Detta sker inom de ramar för de olika utgiftsområdena som regeringen beslutade om vid överläggningen i mars.

Regeringen lämnar budgetpropositionen till riksdagen under andra halvan av september. Budgetpropositionen innehåller förslag till utgiftstak, överskottsmål för kommande tre år, samt ramar för de 27 utgiftsområdena och förslag om hur statens pengar ska fördelas per anslag för det närmast följande året. Dessutom redovisas föregående års verksamhet inom olika politikområden.

Medan riksdagen behandlar budgetpropositionen inleder departementen arbetet med att ta fram regleringsbrev för sina respektive myndigheter. Riksdagen fattar beslut om de ekonomiska ramarna för varje anslag i mitten av december. Därefter ska regeringen besluta om regleringsbreven innan årsskiftet.

STATSBUDGETEN I SAMMANDRAG

I budgetprocessen hanteras närmare 800 miljarder kronor. I tabellerna nedan redovisas utfallet av statsbudgetens utgifter respektive inkomster under de senaste åren i löpande priser. Utgifterna anges i 2008 års struktur.

	2004	2005	2006	2007	2008
Inkomster	694,4	745,8	810,3	863,7	901,3
Utgifter m.m.	745,0	731,8	791,9	760,5	766,1
Statsbudgetens saldo	-50,5	14,1	18,4	103,2	135,2

Inkomster i miljarder kronor

	2004	2005	2006	2007	2008
Direkta skatter på arbete	465,6	476,9	490,1	480,6	496,9
Indirekta skatter på arbete	341,4	352,8	367,0	391,5	408,8
Skatt på kapital	135,9	167,9	192,2	204,0	165,8
Skatt på konsumtion och insatsvaror	334,0	352,7	370,2	392,7	412,7
Skatt på import	3,9	4,7	5,2	5,8	5,9
Restförda och övriga skatter	-1,9	-1,3	-2,0	-1,4	-3,9
Avgående poster, skatter till EU	-7,3	-7,8	-9,4	-7,2	-7,2
Avgående poster, skatter till andra sektorer	-567,1	-586,6	-613,7	-646,8	-692,7
Periodiseringar	-32,2	-16,0	6,8	-3,6	22,6
Inkomster av statens verksamhet	29,2	27,5	43,4	66,5	53,0
Inkomster av försåld egendom	0,1	6,7	0,1	18,0	76,5
Återbetalning av lån	2,4	2,3	2,1	2,0	1,9
Kalkylmässiga inkomster	8,3	8,8	7,8	8,2	8,7
Bidrag m.m. från EU	11,6	12,6	12,4	13,0	11,0
Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-21,8	-41,5	-48,2	-52,0	-56,3
Utgifter som ges som krediteringar på skattekontot	-7,7	-13,6	-13,7	-7,7	-2,4
Totala inkomster	694,4	745,8	810,3	863,7	901,3

Utgifter i miljarder kronor

Utgiftsområde	2004	2005	2006	2007	2008
1 Rikets styrelse	7,5	7,7	8,2	10,6	11,0
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	9,2	11,0	11,8	11,2	11,4
3 Skatt, tull och exekution	8,6	8,6	9,0	9,7	9,4
4 Rättsväsendet	26,3	27,0	28,5	30,6	32,7
5 Internationell samverkan	1,3	1,4	1,4	1,6	1,8
6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet	42,8	43,6	43,8	46,5	43,0
7 Internationellt bistånd	19,9	22,3	25,9	25,4	27,5
8 Migration	7,5	6,9	7,9	5,3	6,1
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	36,8	38,5	42,2	46,7	49,1
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp	122,9	127,0	125,7	119,5	115,9
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	51,2	46,1	45,0	43,7	42,6
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	53,9	55,5	60,1	61,6	66,4
13 Arbetsmarknad	67,5	69,6	68,3	58,0	51,8
14 Arbetsliv	1,1	1,2	1,2	1,1	1,0
15 Studiestöd	20,8	19,8	20,1	19,3	19,1
16 Utbildning och universitetsforskning	44,0	43,7	46,5	42,2	44,5
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	8,7	9,0	9,6	10,1	10,1
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning, byggande samt konsumentpolitik	8,7	8,7	8,7	5,8	2,1
19 Regional utveckling	3,3	3,3	3,3	2,9	2,8
20 Allmän miljö- och naturvård	3,3	4,3	4,8	4,3	4,7
21 Energi	2,1	1,4	1,6	2,2	2,1
22 Kommunikationer	29,1	31,8	31,1	44,3	61,5
23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar	12,2	17,4	21,0	15,5	16,5
24 Näringsliv	3,7	3,8	4,1	4,3	12,8
25 Allmänna bidrag till kommuner	69,8	57,3	60,2	73,0	64,8
26 Statsskuldsräntor m.m.	52,7	32,7	49,5	47,3	48,2
27 Avgiften till Europeiska gemenskapen	25,6	25,6	25,9	26,6	31,5
Summa utgiftsområden	740,7	725,0	765,5	769,2	790,3
Kassamässig korrigering	-6,1	-3,3	-1,1	-4,3	3,7
Riksgäldskontorets nettoutlåning m.m.	10,3	10,1	27,5	-4,3	-27,9
Totala utgifter	745,0	731,8	791,9	760,5	766,1

MYNDIGHETSSTYRNING

Utöver författningsstyrning av myndigheternas befogenheter och skyldigheter samt styrning som sker i samband med budgetprocessen, beslutar regeringen om förutsättningarna för de enskilda myndigheternas verksamhet. Det grundläggande styrdokumentet för varje myndighet är en instruktion, i form av en förordning som beslutas av regeringen. Regeringen kan även besluta om andra förordningar, eller fatta särskilda beslut, för att styra myndigheterna. Årliga regleringsbrev anger myndigheternas ekonomiska ramar samt i förekommande fall verksamhetens mål och krav på återrapportering. Dessutom utnämner regeringen chefer för myndigheterna.

ANTAL MYNDIGHETER UNDER REGERINGEN

Tabellen nedan visar antalet myndigheter den 31 december respektive år som lyder under regeringen och styrs av en instruktion. Utlandsmyndigheter och kommittéer ingår inte i uppgifterna.

	2004	2005	2006	2007	2008
SB	3	3	3	3	3
Ju	204	187	149	142	142
UD	12	12	11	11	11
Fö	16	16	16	16	13
S	38	17	17	16	14
Fi	67	67	56	57	59
U	102	102	102	66	61
Jo	18	18	16	11	10
M	44	44	44	40	16
N	69	70	69	27	29
IJ				13	12
Ku				34	34
A				11	10
RK	573	536	483	447	414

Minskningen av myndigheter har främst skett genom sammanslagningar till s.k. enmyndigheter. Detta gäller även de senaste åren; minskningen mellan år 2004 och 2005 berodde i huvudsak på sammanslagningen av Försäkringskassorna respektive av Åklagarmyndigheterna, minskningen mellan år 2005 och 2006 på sammanslagningen av Kronofogdemyndigheterna och minskningen det senaste året med sammanslagningen av Länsarbetsnämnderna och Arbetsmarknadsverket till Arbetsförmedlingen. 2008 beror minskningen bl. a. på att Lantmäteriverket nu räknas som en myndighet.

REGLERINGSBREV

Drygt 200 av myndigheterna som styrs av en instruktion får även årliga regleringsbrev, som är en viktig del i regeringens löpande styrning av dessa myndigheter. I regleringsbrev anges bl.a. vilka ekonomiska resurser myndigheten har till sitt förfogande och i förekommande fall vilka mål myndigheten ska uppnå med sin verksamhet. Regleringsbrev utformas även för en del särskilda anslag, av vilka framgår hur medlen får användas. Regeringen

Totalt antal regleringsbrev och ändringsbeslut

	2004	2005	2006	2007	2008
Regleringsbrev					
till anslag	89	94	99	104	100
till myndighet	263	219	219	218	211
Ändringsbeslut					
till anslag	66	116	71	51	68
till myndighet	329	407	269	279	292
Totalt	747	836	658	652	671

kan under pågående budgetår justera det som angivits i regleringsbrevet genom ändringsbeslut. Den första tabellen nedan visar antal regleringsbrev och ändringsbeslut respektive år och hur många som avsett myndigheter respektive anslag. Därefter visas det sammanlagda antalet regleringsbrev och ändringsbeslut per departement och år.

Antal regleringsbrev respektive ändringsbeslut per departement

	2004	2005	2006	2007	2008
SB	6	8	7	7	6
Ju	56	66	49	44	41
UD	69	76	75	55	53
Fö	54	48	31	39	39
S	43	58	50	43	53
Fi	95	97	95	107	91
U	122	223	150	73	100
Jo	45	56	42	38	41
M	37	63	49	29	37
N	156	141	110	90	94
IJ				38	44
Ku	64			55	48
A				34	24
RK	747	836	658	652	671

UTNÄMNINGAR

Departementen stödjer regeringen i dess arbete att utnämna chefer för myndigheter och vissa andra högre befattningshavare i den offentliga sektorn. I förteckningen nedan redovisas vilka som nyutnämnts till chefer för myndigheter som lyder direkt under regeringen under år 2008.

Dep	Namn	Titel	Myndighet
SB	Stellinger, Anna	Direktör	SIEPS Svenska Institutet för Europapolitiska Studier*
Ju	Perklev, Anders	Riksåklagare	Åklagarmyndigheten
Ju	Svenson, Bengt	Rikspolischef	Rikspolisstyrelsen
Ju	Thorblad, Barbro	GD	Domstolsverket
UD	Landerholm, Henrik	GD	Folke Bernadotteakademin
UD	Sandlund, Per-Erik	GD	Myndigheten för utländska investeringar i Sverige
UD	Törnqvist, Gunilla	GD	Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingssamarbete SADEV
Fö	Lindberg, Helena	GD	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap*
Fö	Melin, Judith	GD	Kustbevakningen
S	Holm, Lars-Eric	GD	Socialstyrelsen
S	Lender, Adriana	GD	Försäkringskassan*
S	Malmberg, Fredrik	BO	Barnombudsmannen
S	Rångemark Åkerman, Christina	GD	Läkemedelsverket
S	Sjökvist, Aud	GD	Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd*
S	Wamala, Sara P	GD	Statens folkhälsoinstitut
Fi	Andersson, Martin	GD	Finansinspektionen*
Fi	Bohlin Ohlsson, Britt	Landshövding	Länsstyrelsen i Jämtlands län
Fi	Bäckström, Lars	Landshövding	Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Fi	Engström, Gunvor	Landshövding	Länsstyrelsen i Blekinge län
Fi	Frebran, Rose-Marie	Landshövding	Länsstyrelsen i Örebro län
Fi	Gustafsson, Yvonne	GD	Statskontoret
Fi	Hallstedt, Håkan	GD	Lotteriinspektionen
Fi	Heister, Chris	Landshövding	Länsstyrelsen i Västerbottens län
Fi	Hellman, Johan	GD	Premiepensionsmyndigheten
Fi	Holmberg, Barbro	Landshövding	Länsstyrelsen i Gävleborgs län
Fi	Lärke, Johns	GD	Kompetensrådet för utveckling i staten*
Fi	Källstrand, Bo	Landshövding	Länsstyrelsen i Västernorrlands län
Fi	Lindberg, Hans	GD	Ekonomistyrningsverket

Dep	Namn	Titel	Myndighet
U	Begler, Ann-Marie	GD	Statens skolinspektion
U	Bååth, Greger	GD	Specialpedagogiska skolmyndigheten
U	Ericson, Mats	Rektor	Försvarshögskolan
U	Eriksson, Per	Rektor	Lunds universitet*
U	Johansson, Maj-Britt	Rektor	Högskolan i Gävle
U	Schollin, Jens	Rektor	Örebro universitet
U	Söderholm, Anders	Rektor	Mittuniversitetet
U	Wränge, Måns	Rektor	Kungl konsthögskolan
M	Eksborg, Ann-Louise	GD	Strålsäkerhetsmyndigheten
M	Valik, Janna	GD	Boverket
M	Ågren, Maria	GD	Naturvårdsverket*
N	Akhtarzand, Minoo	GD	Banverket
N	Bränström, Annika	GD	Bolagsverket
N	Hjälmarsson, Dan	GD	Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser*
N	Kåberger, Thomas	GD	Statens energimyndighet
N	Lundin, Ulf	GD	Rikstrafiken
N	Lugnet, Christina	GD	Tillväxtverket*
N	Odenberg, Mikael	GD	Affärsverket svenska kraftnät
N	Olofsson, Magnus	GD	Elsäkerhetsverket
N	Widert, Staffan	GD	Transportstyrelsen*
N	Ås Sivborg, Susanne	GD	Patent- och registreringsverket
IJ	Linna, Katri	DO	Diskrimineringsombudsmannen*
Ku	Blomberg, Göran	Överintendent	Statens museer för världskultur
Ku	Dahlin, Anki	Direktör	Statens biografbyrå*
Ku	Hagberg, Magnus	Överintendent	Livruskammaren, Skoklosters slott och Hallwylska palatset
Ku	Johansson-Lind, Ingrid	GD	Institutet för språk och folkminnen
Ku	Kaplan, Martina	GD	Riksställningar
Ku	Larsson, Magnus	Direktör	Granskningsnämnden för Radio och TV

Dep	Namn	Titel	Myndighet
Ku	Rahoult, Lena	Museichef	Arkitekturmuseet*
Ku	Westerberg, Jan Olov	Museichef	Naturhistoriska riksmuseet
A	Bermudez-Svankvist, Angeles	GD	Arbetsförmedlingen

* Dessa 14 tillträder under 2009.

Vikarierande myndighetschefer som utnämnts under 2008 finns ej med på denna lista.

Förvaltningsärenden

Regeringskansliet är landets högsta förvaltningsmyndighet. Tjänstemännen bereder dispensärenden och andra partsärenden, överklaganden, anslags- och bidragsärenden m.m. inför beslut av regeringen.

Tabellen nedan anger det totala antalet regeringsärenden, både förvaltningsärenden och ärenden inom övriga huvudverksamheter.

TOTALT ANTAL BESLUTADE REGERINGSÄRENDEN

	1995	2000	2005	2007	2008
SB	44	26	69	70	67
Ju	2 250	1 754	1 589	1 628	1 466
UD	1 528	802	800	469	543
Fö	667	672	483	500	473
S	761	654	878	732	678
Fi	1 184	637	682	624	659
U	717	590	759	456	482
Jo	370	301	313	256	264
M	1 161	1 121	885	638	731
N	2 591	1 231	1 071	791	866
IJ				188	181
Ku	418	484		347	294
A				253	268
RK	11 691	8 272	7 529	6 952	6 972

Uppgifterna avser antalet nummer på ärendeförteckningarna vid regeringssammanträdena. Under ett nummer på förteckningarna kan det finnas flera ärenden som avgjorts (dvs. flera diarienummer)

Som framgår av tabellen så minskar antalet regeringsbeslut långsiktigt. Detta beror främst på att relativt rutinmässiga förvaltningsbeslut i ökande grad läggs ut på andra myndigheter. Samtidigt ökar graden av komplexitet i de beslut som ligger kvar på regeringen, bl.a. till följd av internationaliseringen.

REGISTRERADE ÄRENDEN

Med ärende avses här även s.k. samlingsnummer för enskilda handlingar i ett visst ämne. Ett ärende omfattar i regel flera handlingar. Under de senaste åren har en rad ärenden som tidigare registrerades i skrivelsediarier förts över till ärendediariet.

	2004	2005	2006	2007	2008
SB	11 345	12 361	12 931	8 961	9 298
Ju	16 070	15 946	14 649	11 232	14 784
UD	2 024	2 786	2 665	5 573	14 518
Fö	3 406	3 117	3 052	3 008	3 743
S	9 841	10 705	10 506	11 224	10 982
Fi	6 562	6 492	7 587	10 118	8 434
U	5 386	9 974	10 019	8 229	8 619
Jo	2 897	3 009	3 437	3 689	4 091
M	4 432	6 634	6 094	5 633	4 998
N	10 321	10 476	12 349	10 105	8 984
IJ				3 575	2 578
Ku	2 735			3 657	2 357
A				6 870	3 704
FA	1 920	1 921	2 046	2 157	2 343
RK	76 939	83 421	85 335	94 031	99 433

Inom Utrikesdepartementet förs utöver denna sammanställning särskilda diariéer för personalsociala ärenden samt ärenden som rör klagomål mot Sverige inför europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna eller FN:s kommittéer upprättade enligt FN:s konventioner om skydd för mänskliga rättigheter.

UTRIKESPOLITISKA HANDLINGAR UTANFÖR ÄRENDEDIARIET

Utöver de registrerade ärenden som redovisades ovan, registreras vissa handlingar som rör Sveriges utrikespolitik, utrikesförvaltning och medlemskap i EU i skrivelsediarier. Sedan maj 2004 respektive januari 2006 registrerar samtliga departement utom Utrikesdepartementet EU-handlingar i ärendediariet. I ärendediariet kan flera handlingar registreras i ett ärende, medan varje handling registreras var för sig i ett skrivelsediarium. Förändringen medför således att antalet registrerade handlingar i skrivelsediarier minskat något, samtidigt som antalet ärenden ökat i viss mån, se tabell över registrerade ärenden.

	2004	2005	2006	2007	2008
RK	104 838	103 831	91 083	74 437	65 035

ANSÖKNINGAR, DISPENSER OCH ÖVERKLAGANDEN

Som landets högsta förvaltningsmyndighet avgör regeringen t.ex. vissa dispens- och överklagandefrågor, samt vissa ansökningar om bidrag och stöd. I det senare fallet är det främst fråga om ansökningar från intresseorganisationer som söker bidrag som hanteras av departementen. Tabellen nedan anger antal inkomna ärenden i ärendediariet. Ökningen av ansökningar om bidrag och stöd det senaste året beror på att UD:s konsulära ärenden förts över till ärendediariet.

	Ansökningar om bidrag och stöd				Dispenser och överklaganden			
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
SB	0	3	6	6	0	0	0	1
Ju	78	59	9	6	76	61	137	63
UD	350	272	2 366	2 563	22	96	10	7
Fö	3	3	5	2	1	7	0	1
S	391	164	84	93	44	49	16	15
Fi	8	7	13	3	60	194	31	25
U	187	124	8	54	24	25	9	15
Jo	46	25	39	21	30	35	105	27
M	51	62	19	27	415	400	365	360
N	116	46	37	34	195	163	201	126
IJ			54	28			31	10
Ku			67	56			8	2
A			15	8			210	69
FA	4	5	4	2	0	0	0	1
RK	1 234	770	2 726	2 903	867	1 030	1 123	722

Internationellt arbete

UTLANDSMYNDIGHETER

Beskickningar

Abu Dhabi	Hanoi	Oslo
Abuja	Harare	Ottawa
Addis Abeba	Havanna	Paris
Alger	Helsingfors	Peking
Amman	Islamabad	Prag
Ankara	Jakarta	Pretoria
Athen	Kabul	Pyongyang
Bagdad (f.n. obemannad)	Kampala	Rabat
Bangkok	Kairo	Reykjavik
Belgrad	Karthoum	Riga
Berlin	Kiev	Riyadh
Bern	Kinshasa	Rom
Bogotá D.C.	Kuala Lumpur	Santiago de Chile
Brasilia	Köpenhamn	Sarajevo
Bratislava	Lissabon	Seoul
Bryssel	Ljubljana	Singapore
Budapest	London	Skopje
Buenos Aires	Luanda	Sofia
Bukarest	Lusaka	Tallinn
Canberra	Luxemburg	Teheran
Colombo	Madrid	Tel Aviv
Dakar	Maputo	Tokyo
Damaskus	Mexico D.F.	Vilnius
Dar es Salaam	Minsk	Warszawa
Dhaka	Moskva	Washington D.C.
Dublin	Nairobi	Wien
Guatemala	New Delhi	Zagreb
Haag	Nicosia	

I takt med globaliseringen och Sveriges medlemskap i Europeiska Unionen (EU) har Regeringskansliets internationella arbete ökat. Samtliga departement bereder svenska ståndpunkter inför möten i internationella organisationer, företräder Sverige i internationella förhandlingar och återför internationella överenskommelser till svensk politik. Andra exempel på departementens internationella arbete är att samordna och bevaka mål i EG-domstolen, hantera internationella överträdelseärenden, delta i bilaterala möten med andra medlemsländer, genomföra stödinsatser för kandidatländer, sköta informationsuppföljning och internationella konferenser, ge information om det internationella arbetet till riksdagen m.m.

Konsulat

Hongkong	Istanbul	Jerusalem
Kaliningrad	Kanton	Los Angeles
Mariehamn	New York	Shanghai
S:t Petersburg		

Delegationer

Representationen vid EU, Bryssel
Delegationen vid NATO, Bryssel
Representationen vid FN, New York
Representationen vid de internationella organisationerna i Genève
Delegationen vid OECD, Paris
Representationen vid Europarådet, Strasbourg
Delegationen vid OSSE, Wien

VISERINGAR OCH PASS

En uppgift för utlandsmyndigheterna är att utfärda viseringar till utländska medborgare som vill besöka eller arbeta i Sverige. En annan är att hantera ansökningar om pass. Tabellen nedan visar antalet beviljade viseringar respektive inlämnade ansökningar om vanligt pass eller extra pass vid ambassaderna.

	2004	2005	2006	2007	2008
Viseringar	174 306	194 198	214 213	227 300	234 404
Passansökningar	33 031	33 845	32 599	33 592	32 173

UTLANDSSTATIONERADE

Utlandsmyndigheterna bemannas av Regeringskansliet samt av ca. 1 200 lokalanställda. Tabellen nedan visar antalet tjänstgörande från Regeringskansliet vid utlandsmyndigheterna i december respektive år.

	2004	2005	2006	2007	2008
Ju	5	4	5	18	17
UD	577	582	611	589	579
Fö	13	14	17	13	15
S	2	2	2	2	4
Fi	9	9	10	10	10
U	2	9	13	4	4
Jo	4	4	6	4	7
M	2	2	3	2	4
N	8	6	9	7	7
IJ				1	0
Ku	5			7	5
A				2	2
FA	2	2	2	2	2
RK	629	634	678	661	656
Andel kvinnor/män	53/47	54/46	55/45	54/46	52/48

DAGAR MED UTLANDSTRAKTAMENTE

Även tjänstgörande på andra departement än UD arbetar i varierande grad utomlands. Ett mått på detta är antalet dagar med utlandstraktamente bland tjänstgörande som inte är utlandsstationerade. Traktamente utbetalas endast för tjänsteresor som sträcker sig över flera dagar.

	2004	2005	2006	2007	2008
SB	1 173	719	673	949	1 174
Ju	2 723	2 528	2 078	3 143	2 936
UD	16 657	17 043	15 222	19 943	19 654
Fö	1 595	1 842	1 324	1 332	1 251
S	1 875	1 732	1 344	2 123	1 921
Fi	3 146	2 808	2 648	3 312	2 720
U	2 252	1 703	1 832	1 943	1 605
Jo	2 385	2 007	1 842	2 096	1 900
M	2 549	2 453	2 444	2 409	2 823
N	4 116	4 126	3 115	3 064	2 599
IJ				989	1 036
Ku				753	792
A				938	862
FA	2 635	1 773	2 200	2 638	2 449
RK	41 106	38 734	34 722	45 632	43 722

ARBETSDAGAR I INTERNATIONELLA ORGAN

Regeringskansliet representeras i över tusen olika arbetsgrupper i internationella organisationer. I tabellerna nedan redovisas antalet arbetsdagar då Stockholmsstationerad personal deltagit i möten i flertalet av dessa arbetsgrupper. Förberedelser inför möten och efterarbete redovisas inte.

ARBETSDAGAR I EU-KOMMISSIONENS KOMMITTÉER OCH EXPERTGRUPPER

	2005	2006	2007	2008
Ju	233	124	67	127
UD	176	230	308	126
Fö	14	11	12	89
S	63	131	108	89
Fi	286	295	260	240
U	161	251	145	217
Jo	189	198	156	146
M	43	64	53	65
N	269	233	233	182
IJ			68	42
Ku			12	54
A			56	71
RK	1 434	1 537	1 478	1 448

I Europeiska kommissionens expertgrupper samlas forskare, akademiker, representanter för industrin, organisationer eller medlemsstaterna för att ge kunskap och råd i olika detaljfrågor. Kommissionen är inte bunden av de råd som expertgrupperna ger. Kommissionens genomförandekommittéer bistår och kontrollerar kommissionen när den antar regler för tillämpningen av ministerrådets och Europaparlamentets lagar. I dessa kommittéer sitter endast företrädare för medlemsländerna. Kommitteyttranden måste kommissionen i skiftande grad ta hänsyn till.

ARBETSDAGAR I EU:S RÅDSARBETSGRUPPER

	2005	2006	2007	2008
Ju	349	354	572	589
UD	827	645	519	696
Fö	65	55	109	67
S	55	65	63	101
Fi	237	280	298	444
U	117	103	24	43
Jo	305	356	331	354
M	237	242	248	327
N	180	132	116	154
IJ			22	70
Ku			41	36
A			53	31
RK	2 372	2 232	2 395	2 912

I rådsarbetsgrupperna bereder tjänstemän från medlemsländerna förslag från kommissionen. Därefter behandlas förslaget av Coreper, där Sverige företräds av representationen i Bryssel som är en del av Regeringskansliet, innan det tas upp vid möte i ministerrådet.

ARBETSDAGAR I INTERNATIONELLA ORGANISATIONER UTANFÖR EU

	2005	2006	2007	2008
Ju	386	497	330	371
UD	1 916	1 481	1 347	1 506
Fö	36	38	227	87
S	127	247	183	202
Fi	266	341	332	450
U	317	357	221	241
Jo	110	425	464	369
M	744	857	892	889
N	556	582	582	223
IJ			246	214
Ku			60	229
A			162	146
RK	4 458	4 825	5 046	4 927

Utöver arbetet i EU:s olika institutioner pågår kontinuerligt arbete i en rad andra internationella organisationer. Även i dessa representeras Sverige av utsända från Regeringskansliet. Tabellen ovan visar antalet arbetsdagar som Stockholmsstationerad personal deltagit i möten i dessa organisationer.

FAKTAPROMEMORIOR

Faktapromemorior innehåller en sammanfattning av förslag från EU-kommissionen och ger regeringens syn på kommissionens förslag. Faktapromemorior lämnas till riksdagens kammarkansli och behandlas i riksdagens utskott. Tabellen nedan visar antalet faktapromemorior som lämnats till kammarkansliet respektive år.

	2005	2006	2007	2008
SB	4	5	3	2
Ju	16	17	26	22
UD	12	15	17	10
Fö	1	1	3	4
S	3	8	4	8
Fi	7	18	15	22
U	2	2	2	5
Jo	7	11	15	14
M	1	15	10	11
N	22	22	25	41
IJ			5	5
Ku			2	2
A			10	4
RK	75	114	137	150

Faktapromemoriorna finns att läsa under Dokument på www.riksdagen.se

Extern kommunikation

En viktig del av Regeringskansliets verksamhet är kommunikation med omvärlden. Det handlar t.ex. om att:

- Besvara frågor och interpellationer från riksdagen.
- Besvara frågor och interpellationer från riksdagen.
- Skriva tal åt statsråden.
- Besvara brev från allmänheten.
- Informera och samråda med näringslivet, intresseorganisationer och allmänhet i arbetsgrupper.
- Delta i seminarier, mässor med mera.

Nedan beskrivs en del av denna verksamhet i ett antal statistiska mått.

INTERPELLATIONSSVAR TILL RIKSDAGEN

I tabellen redovisas antalet interpellationssvar respektive år. Uppgifterna i tabellen tar inte hänsyn till s.k. § 5-förordnanden, utan interpellationssvaren räknas vid det departement där svarande statsråd var placerad vid tidpunkten för svaret.

	1995	2000	2005	2007	2008
SB	7	6	10	17	8
Ju	11	60	81	78	60
UD	22	39	81	61	45
Fö	1	6	25	29	20
S	18	68	58	78	88
Fi	18	58	49	119	91
U	9	58	64	63	54
Jo	16	21	23	21	14
M	10	24	49	16	19
N	36	71	93	120	163
IJ				46	27
Ku	6	14		35	30
A				95	83
RK	154	425	533	778	702

Interpellationer och interpellationssvaren kan sökas på www.riksdagen.se

FRÅGESVAR TILL RIKSDAGEN

Här redovisas antalet frågesvar, dvs. skriftliga svar på skriftliga frågor som riksdagsledamöter ställer till statsråd. Uppgifterna i tabellen tar inte hänsyn till s.k. § 5-förordnanden, utan frågesvaren räknas vid det departement svarande statsråd var placerad vid tidpunkten för svaret.

	1995	2000	2005	2007	2008
SB	28	13	31	16	11
Ju	64	177	363	248	225
UD	54	223	324	257	217
Fö	22	54	80	69	67
S	68	184	250	210	192
Fi	58	154	175	223	226
U	46	109	247	136	124
Jo	47	90	139	62	54
M	52	100	178	82	63
N	160	289	425	249	234
IJ				53	52
Ku	18	76		73	56
A				96	82
RK	617	1 469	2 212	1 774	1 603

Frågor och frågesvaren kan sökas på www.riksdagen.se

BREVSVAR

Regeringskansliet får varje år ett stort antal brev från enskilda personer. En del av dessa berör olika framställningar till regering- och departementen, såsom överklaganden och ansökningar. Brev från enskilda som innehåller exempelvis frågor eller förslag till regeringen besvaras vanligen genom brevvar. I tabellen anges antalet brevvar som sänts från respektive departement under de senaste åren och som registrerats i Regeringskansliets ärendediarium. Vid Utrikesdepartementet registreras flertalet brevvar i skrivelsediariet.

	2004	2005	2006	2007	2008
SB	4 103	5 815	7 187	4 370	3 232
Ju	4 791	4 422	4 115	4 419	4 267
UD	1 091	823	475	1 505	914
Fö	828	859	623	590	732
S	4 506	5 385	7 079	4 901	4 337
Fi	2 640	2 308	2 649	4 412	3 476
U	3 052	3 647	4 994	4 731	5 041
Jo	1 145	976	1 189	1 145	1 583
M	1 126	1 922	2 089	1 780	1 631
N	3 100	3 650	3 508	1 902	1 898
IJ				1 052	1 095
Ku	854			940	669
A				4 901	1 151
FA	107	82	99	50	89
RK	27 343	29 889	34 007	36 698	30 115

RESDAGAR I SVERIGE

Politiker och tjänstemän vid Regeringskansliet har dagligen kontakt med övriga delar av samhället även i olika former av möten. En stor del av dessa kontakter sker i Stockholm och dess närhet, men en del sker även i andra delar av landet. Ett sätt att mäta en del av denna aktivitet är att räkna antalet dagar med inrikes traktamente. Traktamentet utbetalas endast för tjänsteresor som sträcker sig över flera dagar.

	2004	2005	2006	2007	2008
SB	179	226	209	294	351
Ju	1 077	1 111	1 004	1 061	1 071
UD	941	1 091	884	1 861	1 878
Fö	327	278	220	516	328
S	722	781	574	1 220	1 054
Fi	738	653	781	823	885
U	1 280	1 008	734	748	942
Jo	837	1 006	664	669	1 239
M	450	620	537	836	686
N	1 470	1 246	1 195	1 666	2 027
IJ				369	320
Ku				597	456
A				140	126
FA	866	1 063	1 632	2 288	2 008
RK	8 887	9 083	8 434	13 088	13 371

REGERINGSKANSLIETS WEBBPLATS

En annan del av Regeringskansliets verksamhet är att informera om Regeringskansliets och regeringens arbete. En kanal för detta är Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se. Via webbplatsen kan man ta del av aktuell information om regeringens och Regeringskansliets arbete, prenumerera på nyheter samt se webbutskändningar från presskonferenser i Rosenbad. Man kan även ta del av propositioner, skrivelser, statens offentliga utredningar samt andra publikationer och informationsmaterial.

År 2008 var det cirka 35 miljoner sidvisningar på www.regeringen.se.

192 presskonferenser och övriga konferenser webbutskändades under 2008. Antal tittare på webbutskändningarna var drygt 144 000.

Särskilda projekt och program

Särskilda projekt och program inom Regeringskansliet är tidsbegränsade projekt med viss förvaltningskaraktär. Definition och exempel framgår i kapitel 4.

Förteckningen nedan visar projekt och program inom Regeringskansliet som bedrivit verksamhet under år 2008.

Projekt/program	Start	Slut	Resultatredovisning. Källor där projektets/programmets (del-) resultat har redovisats
A Flexicurity ur ett svenskt perspektiv	2008		I början av juni höll Arbetsmarknadsdepartementet ett seminarium om flexicurity. Syftet var framför allt att diskutera hur man kan minska utanförskapet genom att skapa en svensk arbetsmarknad som i ännu högre utsträckning kännetecknas av en balans mellan trygghet och flexibilitet. Seminariet om flexicurity var ett av flera seminarier som anordnas inom EU och inom ramen för EU-kommissionens lanserade "Uppdrag för Flexicurity". En delegation bestående av representanter för det franska och slovenska ordförandeskapet, EU-kommissionen och de europeiska arbetsmarknadens parter närvarade vid seminariet i Sverige.
IJ Bidrag till jämställdhetsprojekt	2006	2008-01-31	Bidrag till jämställdhetsprojekt beslutas av Delegationen för fördelning av statsbidrag för kvinnors organisering och jämställdhetsprojekt (Ju2005:15). Slutrapport om fördelade bidrag samt delegationens erfarenheter beskrivs på www.sou.gov.se/kvinno_jamstod
IJ Delegationen för romska frågor	2006	2009-12-31	Delegationen har inrättats för att vara nationellt pådrivande i arbetet med att förbättra romers situation i Sverige. Läs mer på www.romadelegationen.se

Projekt/program		Start	Slut	Resultatredovisning Källor där projektets/programmets (del-) resultat har redovisats
IJ	Dialog om en förstärkt gemensam värdegrund	2008-11-19	2011	Under 2008 har regeringen inlett en satsning på en dialog om en förstärkt värdegrund. Dialogen kommer att ske genom samverkan med ett brett spektrum av aktörer i samhället. Syftet med dialogen är att stärka respekten för demokratin och de mänskliga rättigheterna, dvs. skapa en förstärkt gemensam värdegrund i Sverige.
IJ	Dialogmässan	2008-11-22	2008-11-23	Ett hundratal olika föreningar som arbetar med dialog kring demokrati och mänskliga rättigheter i Sverige samlades för att utbyta erfarenheter, skapa kontaktnät och inspireras av varandra. Regeringens avsikt var att skapa ett gemensamt sammanhang för de föreningar som arbetar med dialog kring värdegrundsfrågor. Metoder för dialogarbete och erfarenheter utbyttes och nya samarbeten startades. Läs mer på www.dialogvardegrund.se
IJ	Forum för demokratins framtid	2006-01-01	2008-01-30	I juni 2007 stod Sverige värd för Europarådets Forum för den framtida demokratin. Temat var "Makt och egenmakt – det ömsesidiga beroendet mellan demokrati och mänskliga rättigheter". Resultat och deltagande beskrivs på www.regeringen.se/democracyforum

Projekt/program		Start	Slut	Resultatredovisning Källor där projektets/programmets (del-) resultat har redovisats
IJ	MR-delegationen	2006	2010-03-31	MR-delegationens främsta uppgift är att stödja myndigheter, kommuner och landsting i genomförandet av de mänskliga rättigheterna. I maj 2008 lämnades delbetänkandet (SOU 2008:45) "Rapporter från en MR-verkstad, om erfarenheter av att informera och sprida kunskap om MR i Sverige". Med medel ur EU-kommissionens program Progress drev Delegationen under 2008 ett projekt om dilemman om MR som vänder sig till ungdomar 12–19 år. I juli 2008 fick MR-delegationen tilläggsdirektiv att utreda om Handisam, DO eller något annat samhällsorgan bör anförtros uppgiften att (i enlighet med kravet i artikel 33 av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning) främja, skydda respektive övervaka konventionens genomförande.
IJ	Rights Work	2008-04-01	2008-11-07	Konferens med 57 länder som har eller överväger att utarbeta nationella handlingsplaner för mänskliga rättigheter (åtgärd 112 i Nationell handlingsplan för mänskliga rättigheter 2006–2009)
IJ och S	Dialogen om relationerna mellan staten och den ideella sektorn	2007-09-06	2008-10-23	Dialogen mellan regeringen och ideella aktörer verksamma inom det sociala området leddes av en särskild arbetsgrupp från IJ och S och pågick under perioden november 2007 till mars 2008 (IJ2007/2539/D). Till dialogen inbjöds också Sveriges Kommuner och Landsting. Regeringen undertecknade den 23 oktober 2008 den överenskommelse som arbetsgruppen presenterat efter viss revidering (IJ2008/2110/UF). Sveriges Kommuner och Landsting och ett stort antal organisationer har därefter beslutat att ansluta sig till överenskommelsen inom det sociala området. Parterna kommer årligen att följa upp åtagande och åtgärder (IJ2008/2397UF).

Projekt/program		Start	Slut	Resultatredovisning Källor där projektets/programmets (del-) resultat har redovisats
Ju	Grov organiserad brottslighet	2007	2008	Regeringen tog i november 2007 initiativ till en nationell mobilisering mot den grova organiserade brottsligheten. En styrgrupp under ledning av Justitiedepartementet bildades. Sex experter fick i uppdrag att föreslå ett antal skarpa åtgärder som lägger grunden till en effektivare och mer uthållig bekämpning av den grova organiserade brottsligheten. Med utgångspunkt i experternas förslag fattade regeringen i juli 2008 en rad beslut om förstärkning av insatserna mot den grova organiserade brottsligheten.
Ku	Digital TV-kommission	2004-03-11	2008-02-01	Kommissionen har samordnat informationen till allmänheten om digital-TV-övergången. Mer information finns på www.digitaltvovergangen.se
Ku	Skapande skola	2008		Skapande skola-satsningen syftar till att barn och ungdomar ska få ökade möjligheter till kulturell delaktighet och eget skapande samt tillgång till professionell kultur. Detta ska bl.a. bidra till att nå skolans kunskapsmål. Från och med 2008 finns 55 miljoner kronor årligen avsatta som stimulansbidrag till verksamhet inriktad på elever i årskurserna 7–9. Skapande skola ger kommuner och fristående skolor möjlighet att ansöka om statliga medel till inköp av professionell kulturverksamhet, till insatser som främjar ungas eget skapande och till insatser som långsiktigt ökar samverkan mellan skolan och kulturlivet.

Projekt/program		Start	Slut	Resultatredovisning Källor där projektets/programmets (del-) resultat har redovisats
M, N och Jo	Klimatmiljarden	2008	2010	I budgetpropositionen för 2008 föreslår regeringen en särskild satsning inom klimatområdet på 1 miljard kronor för perioden 2008 till och med 2010. Klimatmiljarden stärker insatser som regeringen bedömer nödvändiga och riktiga på kort sikt, och kompletterar övriga insatser för klimatet. Med klimatmiljarden görs utökade satsningar bl.a. på energieffektivisering, klimatforskning, pilot och demonstrationsprojekt för andra generationens biodrivmedel och internationella klimatinvesteringar.
N	Forum för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning	2007-05-01	2009-12-31	I den nationella strategin för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning för 2007-2013 inrättades ett forum som träffas två gånger per år för ordinarie möten. Där emellan kan seminarier eller konferenser anordnas för att belysa aktuella sakfrågor eller forskning. Under hösten 2009 görs en översyn av den nationella strategin.
N, M	Dialog om den framtida klimat- och energipolitiken	2008-04-19		Näringsminister Maud Olofsson och miljöminister Andreas Carlgren bjöd i april in till upptaktsmöte om klimat- och energipolitiken. Regeringen har höga ambitioner för klimat- och energiarbetet och vill därför ha en bred dialog i frågan. Som ett led i detta arbete har regeringen under våren bl.a. hållit en rad dialogmöten med företrädare för näringslivet och det civila samhället. Dialogmötena syftade till att diskutera hur samtliga aktörer gemensamt kan bidra till en långsiktig strategi för klimat- och energipolitiken. Utgångspunkten för dialogen var klimat- och energipaketet som Europeiska kommissionen lämnade samt Klimatberedningens slutbetänkande.
S	Sociala rådet	2008-01-01	2010-12-31	Rådet som består av forskare ska ge regeringen råd i hälso- och sjukvårdsfrågor och i sociala frågor. Det ska förse regeringen med kunskap för utformningen av välfärdspolitikerna inom de områden som Socialdepartementet ansvarar för. Varje år ska rådet lämna en rapport till regeringen om sin verksamhet.

Projekt/program	Start	Slut	Resultatredovisning Källor där projektets/programmets (del-) resultat har redovisats
U Delegation för jämställdhet i skolan	2007-11-01	2010-08-30	Som en del i regeringens satsning på jämställdhet i skolan till-sattes i november 2008 en delegation för detta ändamål (U 2008:08). Delegationen har bl.a. i uppgift att lyfta fram och utveckla kunskap om jämställdhet i skolan (dir 2008:75). Delegationen ska kartlägga kunskapsfältet jämställdhet i skolan, och identifiera områden där ytterligare kunskap om jämställdhet och genus behövs. Inom ramen för uppdraget ska delegationen genomföra seminarier och på andra sätt sprida den kunskap som sammanställs, särskilt om de metoder som kan användas för att bryta traditionella könsmonster och könsroller.
U Globaliseringsrådet	2007-01-01	2009-12-31	Globaliseringsrådet ska fördjupa kunskaperna och bredda det offentliga samtalet om vad som krävs för att Sverige ska hävda sig väl i en värld av fortsatt snabb globalisering. Information om verksamheten finns på www.regeringen.se
U Teknikdelegationen	2008-07-24	2010-04-30	En delegation ska kartlägga behovet av välutbildad arbetskraft inom matematik, naturvetenskap, teknik och informations- och kommunikationsteknik (IKT) samt lyfta fram, förstärka och utveckla arbetet med att öka intresset för och deltagandet i högskoleutbildningar inom dessa områden. Delegationen ska arbeta utåtriktat. Det kan ske genom exempelvis konferenser, evenemang och massmedial medverkan. Delegationen ska bjuda in andra aktörer (t.ex. företag, organisationer och myndigheter främst på nationell nivå) till samarbete i syfte att samordna och driva på arbetet med att öka intresset för matematik, naturvetenskap, teknik och IKT.

Projekt/program		Start	Slut	Resultatredovisning Källor där projektets/programmets (del-) resultat har redovisats
UD	Den internationella Irakkonferensen	2008-05-29	2008-05-29	Sverige tog på sig värdskapet efter en förfrågan till statsminister Fredrik Reinfeldt från Iraks premiärminister Nuri al-Maliki och FN:s generalsekreterare Ban Ki-moon. Konferensen hölls på utrikesministernivå, och samlade 83 länder och 12 internationella organisationer. Totalt deltog ca 600 delegater och ca 350 journalister var ackrediterade till konferensen. Konferensen leddes av FN:s generalsekreterare och Iraks premiärminister. Bland deltagarna fanns bl.a., förutom åtta irakiska ministrar, USA:s dåvarande utrikesminister Condoleezza Rice och EU:s höge representant Javier Solana.
UD	Kommission för klimatförändring och utveckling	2007-10-11	Våren 2009	Kommissionen ska sätta ökat fokus på den koppling som finns mellan klimatförändringarna och utvecklingen i de fattiga länderna.
UD	Resklar	2003	2008	Projektet har slutredovisats 2003 i form av en uppföljningspromemoria. Projektet återupptogs 2006 och fortgår med ny finansiering för 2007 och 2008.

Internt stöd och utvecklingsarbete

I kapitel 5 beskrivs en del av det interna utvecklingsarbetet under år 2008. I tabellerna nedan skildras Regeringskansliets interna organisation i ett antal statistiska mått.

Med tjänstgörande avses antalet anställda, inklusive kommittéanställda och utlandsstationerade, som varit i tjänst hela eller delar av december månad respektive år. Tjänstledigheter och sjukfrånvaro på heltid har avräknats. Semestrar avräknas inte.

TJÄNSTGÖRANDE PER PERSONALGRUPP

	1995	2000	2005	2007	2008
Chefer	388	436	379	358	354
Handläggare	1 444	2 088	2 499	2 616	2 719
Specialister	577	646	515	549	605
Politiskt anställda	160	159	203	195	193
Baspersonal	1 201	1 143	945	921	900
Hela RK	3 770	4 472	4 541	4 639	4 771
Räknat som heltid	3 660	4 249	4 415	4 503	4 625

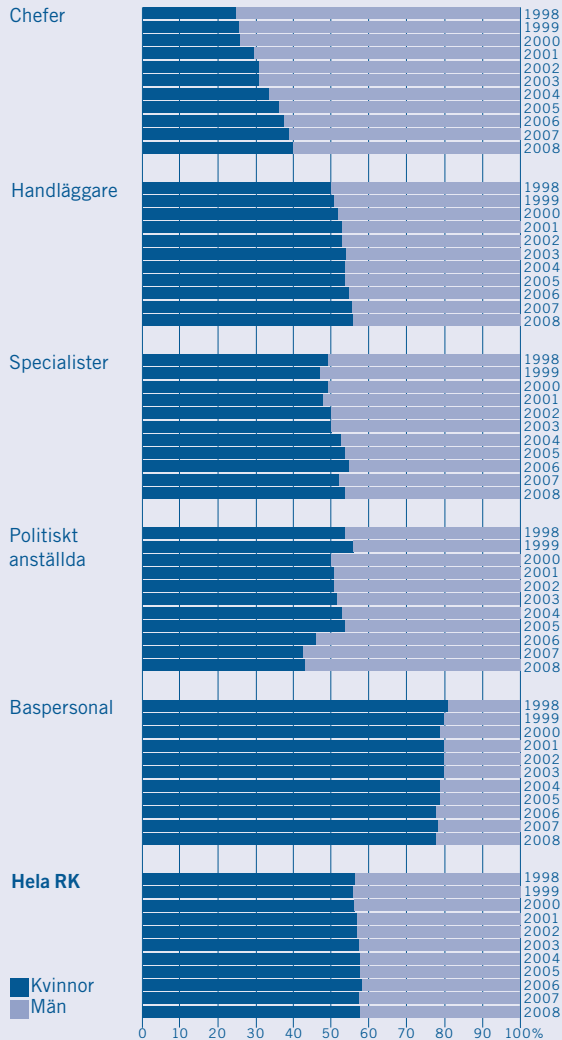
Med **chefer** avses de som omfattas av Regeringskansliets chefsavtal, exklusive statssekreterare. Biträdande chefer, sektionschefer och gruppchefer (främst vid Utrikesdepartementet och Förvaltningsavdelningen) omfattas inte av chefsavtalet utan räknas här som handläggare. Till **specialister** räknas dem som omfattas av Regeringskansliets specialistavtal. Detta är främst tidsbegränsade kommittéanställda, rätts- och ämnessakkunniga med flera. I gruppen **politiskt anställda** ingår statsråden, statssekreterarna, politiskt sakkunniga och övriga som omfattas av Regeringskansliets politikeravtal. Med **baspersonal** menas bland annat kanslisekreterare, assistenter och servicepersonal. Med **heltider** avses att hänsyn tagits till arbetets omfattning, exempelvis räknas två tjänstgörande på halvtid som en heltid.

Antalet handläggare har ökat till följd av att Regeringskansliet fortsatt sin utveckling från förvaltningstungt relativt stabil organisation till ett mer flexibelt kansli. Arbetsuppgifterna inom Regeringskansliet har blivit allt mer komplexa, bl.a. till följd av

ökande internationalisering. Samtidigt har administrationen effektiviserats. Andelen baspersonal av det totala antalet tjänstgörande har minskat från 32 procent år 1995 till 19 procent år 2008.

ANDEL KVINNOR/MÄN PER PERSONALGRUPP

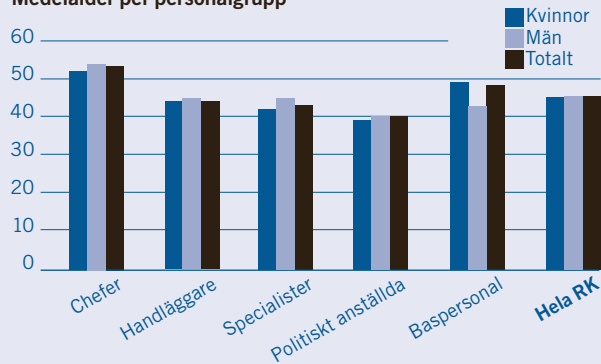
Diagrammet visar att andelen kvinnor ökat successivt i grupperna chefer, handläggare och specialister, samtidigt som andelen män ökat bland baspersonal. Ökningen bland chefer kan tyckas långsam, men ca 50 procent av de nytillsatta cheferna under de senaste åren var kvinnor.

MEDELÅLDER OCH GENOMSNITTLIG ANSTÄLLNINGSTID

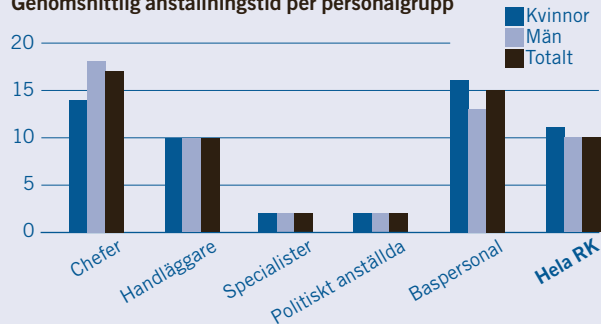
Diagrammen nedan visar medelålder respektive den genomsnittliga anställningstiden per personalgrupp bland tjänstgörande i december 2008.

Medelålder per personalgrupp

Medelåldern bland baspersonal har ökat från 42 till 48 år sedan år 1995. I övriga personalgrupper har medelåldern under samma tid ökat med ett till två år.

Genomsnittlig anställningstid per personalgrupp

Tabellen visar att den genomsnittliga anställningstiden varierar kraftigt mellan personalgrupperna, totalt inom Regeringskansliet är den 10 år. Längst är den bland manliga chefer. Att anställningstiden är kortare bland kvinnliga chefer beror på att en, proportionellt sett, större del av dessa är nytillsatta som chefer, vilket även visar sig i en ökande andel kvinnliga chefer. Den korta anställningstiden bland specialister beror på att dessa har vistidsanställningar, ofta i kommittéer.

TJÄNSTGÖRANDE PER DEPARTEMENT

Tabellen nedan visar antalet tjänstgörande i december respektive år per departement, inklusive kommittéanställda och utlandsstationerade. Kolumnen till höger visar andelen kvinnor respektive män vid respektive departement i december 2008.

	1995	2000	2005	2007	2008	Andel kvinnor/män
SB	49	57	87	132	177	58/42
Ju	192	323	329	358	371	61/39
UD	1 443	1 645	1 425	1 350	1 322	60/40
Fö	128	120	152	162	167	50/50
S	204	216	302	285	305	61/39
Fi	384	419	472	447	452	50/50
U	168	216	302	209	215	62/38
Jo	106	151	160	146	162	65/35
M	166	204	225	196	191	66/34
N	542	405	431	322	324	53/47
IJ				122	133	69/31
Ku	70	160		119	111	63/37
A				94	97	70/30
FA	318	556	618	697	708	54/46
Gemensamt			38		36	67/33
RK	3 770	4 472	4 541	4 639	4 771	58/42
Andel kvinnor/män	55/45	56/44	58/42	58/42	58/42	

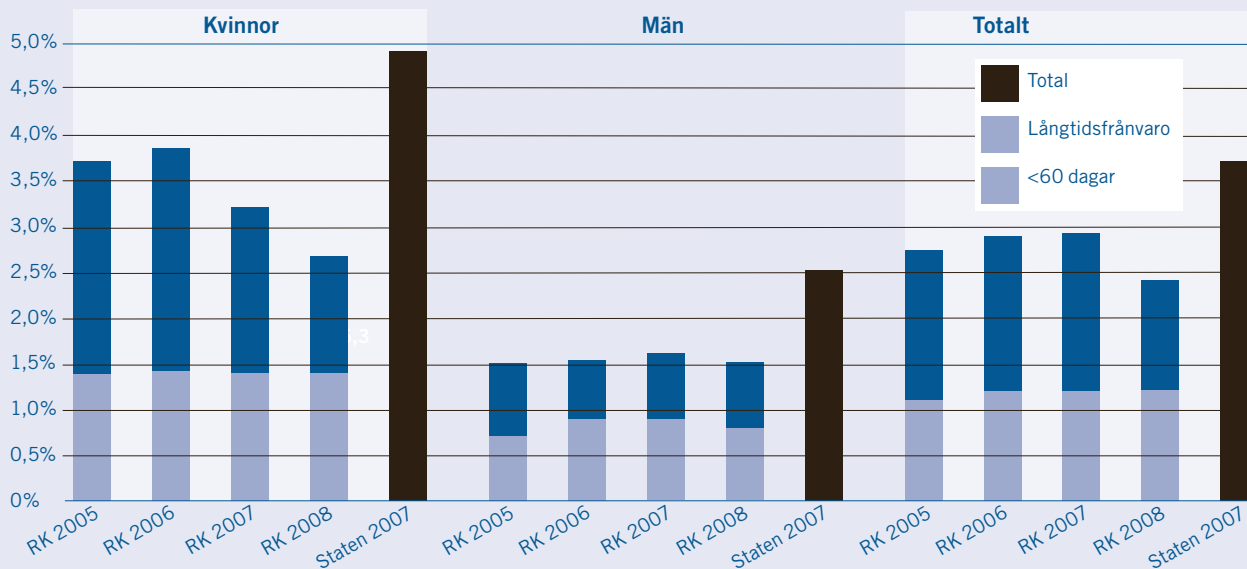
I samband med regeringsombildningar och andra omorganisationer flyttas verksamheter mellan departementen varför jämförelser mellan åren bör göras med försiktighet. Ett exempel på detta är att Förvaltningsavdelningen successivt har övertagit administrativ personal från departementen, t.ex. lokalvård, expeditioner, bibliotek, IT-stöd, arkiv och diarieverksamhet

och löneadministration. Vid SB beror ökningen framför allt på uppbyggandet av en central krishanteringsfunktion i Regeringskansliet samt bildandet av ett kommunikationssekreteriatet inför Sveriges ordförandeskapet i EU. Antalet tjänstgörande under Gemensamt för 2008 består av inrättandet av mötessekreteriatet inför Sveriges ordförandeskap i EU.

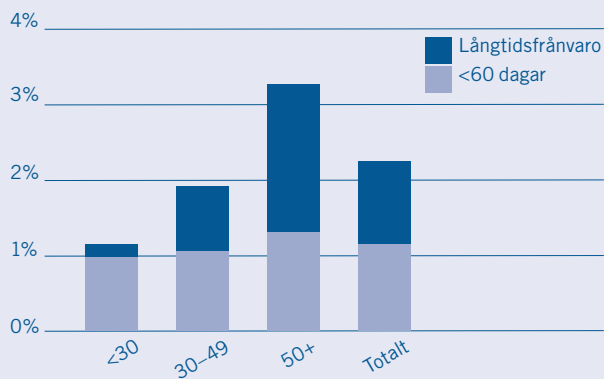
SJUKFRÅNVARO

Sjukfrånvaron inom Regeringskansliet var 2,4 procent år 2008 vilket innebär att sjukfrånvaron är betydligt lägre inom Regerings-

kansliet än inom den statliga sektorn som helhet. Detta gäller både bland kvinnor och bland män.

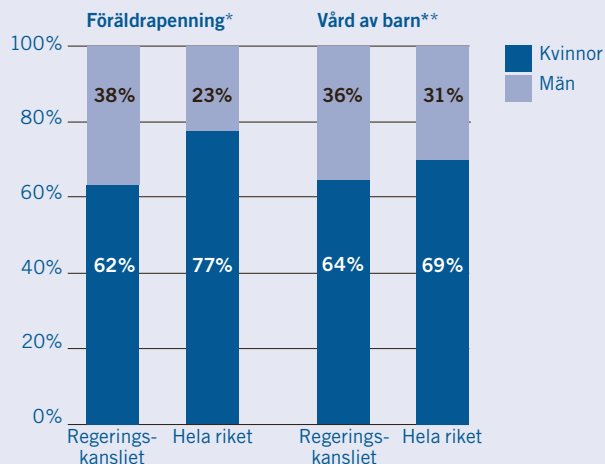
Sjukfrånvaro per åldersgrupp

Av diagrammet till vänster framgår att den långa sjukfrånvaron inom Regeringskansliet, liksom i övriga samhället, ökar med åldern.

Knappt 5 procent av de tjänstgörande i Regeringskansliet är yngre än 30 år, ca 60 procent mellan 29 och 50 år, och ca 35 procent äldre än 49.

FÖRÄLDRALEDIGHET OCH VÅRD AV BARN 2008

Att de flesta föräldrapenningdagar respektive dagar för vård av sjukt barn (VAB-dagar) inom Regeringskansliet tas ut av kvinnor beror delvis på att 58 procent av Regeringskansliets medarbetare är kvinnor. Tabellen nedan visar kvinnors respektive mäns andel av föräldrapenning- respektive VAB-dagar när hänsyn tagits till den ojämna könsfördelningen inom Regeringskansliet. Som referens anges även motsvarande statistik för hela riket.

* Inklusive garantidagar och pappadagar i samband med barns födelse.

** Tillfällig föräldrapenning, exklusive pappadagar i samband med barns födelse.

Uppgifterna för hela riket har hämtats från Försäkringskassans hemsida.

PERSONALRÖRLIGHET

Som framgår av uppgifterna om medelanställningstid per personalgrupp har många i de fast anställda personalgrupperna arbetat länge inom Regeringskansliet. Detta beror bl.a. på att möjligheterna att byta arbetsuppgifter inom Regeringskansliet är goda.

En del av Regeringskansliets arbetsuppgifter kräver dock aktuella yrkeserfarenheter från andra delar av samhället. Detta gäller framför allt anställda på Regeringskansliets specialistavtal, dvs. visstidsanställda vid departementen och kommittéanställda.

Den externa personalrörligheten bland andra departementsanställda (exklusive kommittéanställda) var ca 9 procent, och den interna rörligheten, mellan departementen, var ca 4 procent. Utöver detta byter tjänstemännen arbete inom respektive departement.

JÄMSTÄLLDA LÖNER

Regeringskansliet har upprättat en handlingsplan för jämställda löner med syfte att upptäcka, åtgärda och förhindra osakliga skillnader i lön och andra anställningsvillkor mellan kvinnor och män. Handlingsplanen grundas på en lönekartläggning och en analys av kvinnors och mäns löner, dels inom grupper med arbetsuppgifter som är i huvudsak lika, dels mellan kvinno- respektive mansdominerade grupper med arbetsuppgifter som är i huvudsak likvärdiga. Lönerna kartläggs statistiskt och analyseras av en partsammansatt arbetsgrupp för att undersöka om eventuella löneskillnader har saklig grund eller inte.

Parterna i Regeringskansliet arbetar för närvarande med en kartläggning av löner från september 2008. Denna kartläggning kommer att ligga till grund för en handlingsplan för jämställda löner. I kartläggningarna år 2003 och 2004 konstaterades vissa skillnader som bedömdes kunna vara osakliga och som därför särskilt skulle ses över i lönerevisionerna 2003 och 2004. En uppföljning av utfallet i dessa lönerevisioner visar att löneskillnaderna minskat i dessa grupper. I 2005 och 2006 års lönekartläggningar gjorde de partsammansatta arbetsgrupperna bedömningen att det inte förekom några löneskillnader mellan kvinnor och män som hade direkt eller indirekt samband med kön.

REGERINGSKANSLIETS UTGIFTER

Regeringskansliets verksamhet, exklusive transfereringar, finansieras i huvudsak via förvaltningsanslaget. Därtill finansieras särskilda verksamheter och tjänster via sakanslag. I tabellerna nedan redovisas kostnaderna på förvaltningsanslaget. Regeringskansliets ekonomi framgår mer i detalj i "Årsredovisning för Regeringskansliet 2008".

Utgifter per departement i miljoner kronor

	2004	2005	2006	2007	2008
SB	63	76	91	112	151
Ju	263	270	283	288	323
UD	1977	2 055	2 119	2 060	2 188
Fö	139	146	143	148	161
S	210	224	229	219	258
Fi	377	396	385	392	406
U	159	254	263	166	182
Jo	130	135	138	125	140
M	134	173	173	148	149
N	350	342	330	272	321
IJ				93	103
Ku	82			110	104
A				73	84
FA	526	534	555	581	682
Gemensamt	721	722	729	770	816
RK	5 133	5 327	5 438	5 555	6 069

Under rubriken "Gemensamt" redovisas Regeringskansliets hyreskostnader och vissa andra gemensamma kostnader.

Regeringskansliets förvaltningsanslag för år 2008 var 6 010 miljoner kronor. Utfallet överstiger anslagsnivån med 59 mnkr men med anslagssparandet inräknat återstår ca 190 mnkr av disponibla medel. Tabellen nedan visar fördelningen av utgifterna per kostnadsslag respektive år.

Utgifter per kostnadsslag i miljoner kronor

	2004	2005	2006	2007	2008
Kostnader för personal	3 260	3 433	3 613	3 678	3 976
Kostnader för lokaler	1 072	1 083	1 135	1 136	1 300
Övriga driftkostnader	920	958	890	834	944
Finansiella kostnader	22	21	22	31	48
Transfereringar	17	8	2	1	1
Amortering	229	158	139	174	187
Intäkter	-387	-335	-365	-299	-386
Utfall	5 133	5 326	5 437	5 555	6 069

Kontakt, besök och informationskällor

Här finns uppgifter om hur du:

- *tar kontakt med Regeringskansliet*
- *hittar aktuell information och publikationer*
- *söker arkivhandlingar*
- *beställer tryckt material*
- *besöker Regeringskansliet*

Kontakt med regeringen och Regeringskansliet

KONTAKTUPPGIFTER OCH INFORMATIONSKÄLLOR

Kontaktuppgifter:

- *Kontakt via telefon*

Allmänna frågor om regeringen och Regeringskansliet besvaras av Information Rosenbad. Ämnesspecifika frågor besvaras av respektive departement.

Samtliga nås via Regeringskansliets växel 08-405 10 00.

- *Kontakt via brev*

POSTADRESS

Samtliga departement
(förutom Utrikesdepartementet)
103 33 Stockholm

Utrikesdepartementet
103 39 Stockholm

- *Besök*

För besöksadresser, se nästa sida

- *Kontakt via e-post*

Se nästa sida

Vill du veta mer?

- *Regeringen och Regeringskansliets webbplats*

På www.regeringen.se finns aktuell information om regeringen och Regeringskansliets arbete. Här finns också information för media, kalendarium, ärendeförteckningar, kontaktinformation och lediga jobb. På webbplatsen kan man också ta del av publikationer som propositioner, skrivelser, statens offentliga utredningar och informationsmaterial. Man kan även prenumerera på nyheter och se webbutskändningar från presskonferenser.

Det finns även en engelskspråkig version av webbplatsen, www.sweden.gov.se

- *Lagrummet*

www.lagrummet.se är portalen till det offentliga rättssystemet som bl.a. innehåller lagar, förordningar och rättspraxis.

- *Arkiv- och dokumentcenter*

Alla kan ta del av allmänna handlingar som kommit in till eller upprättats av Regeringskansliet, såvida dessa inte omfattas av sekretess.

Välkommen att besöka Regeringskansliets arkiv- och dokumentcenter, Fredsgatan 8, Stockholm, öppet vardagar 9–12 och 13–16, tfn 08-405 24 88, e-post registrator@adm.ministry.se.

Beställning av tryckt material

- *Propositioner, skrivelser och kommittédirektiv beställs från Riksdagens tryckeriexpedition:*

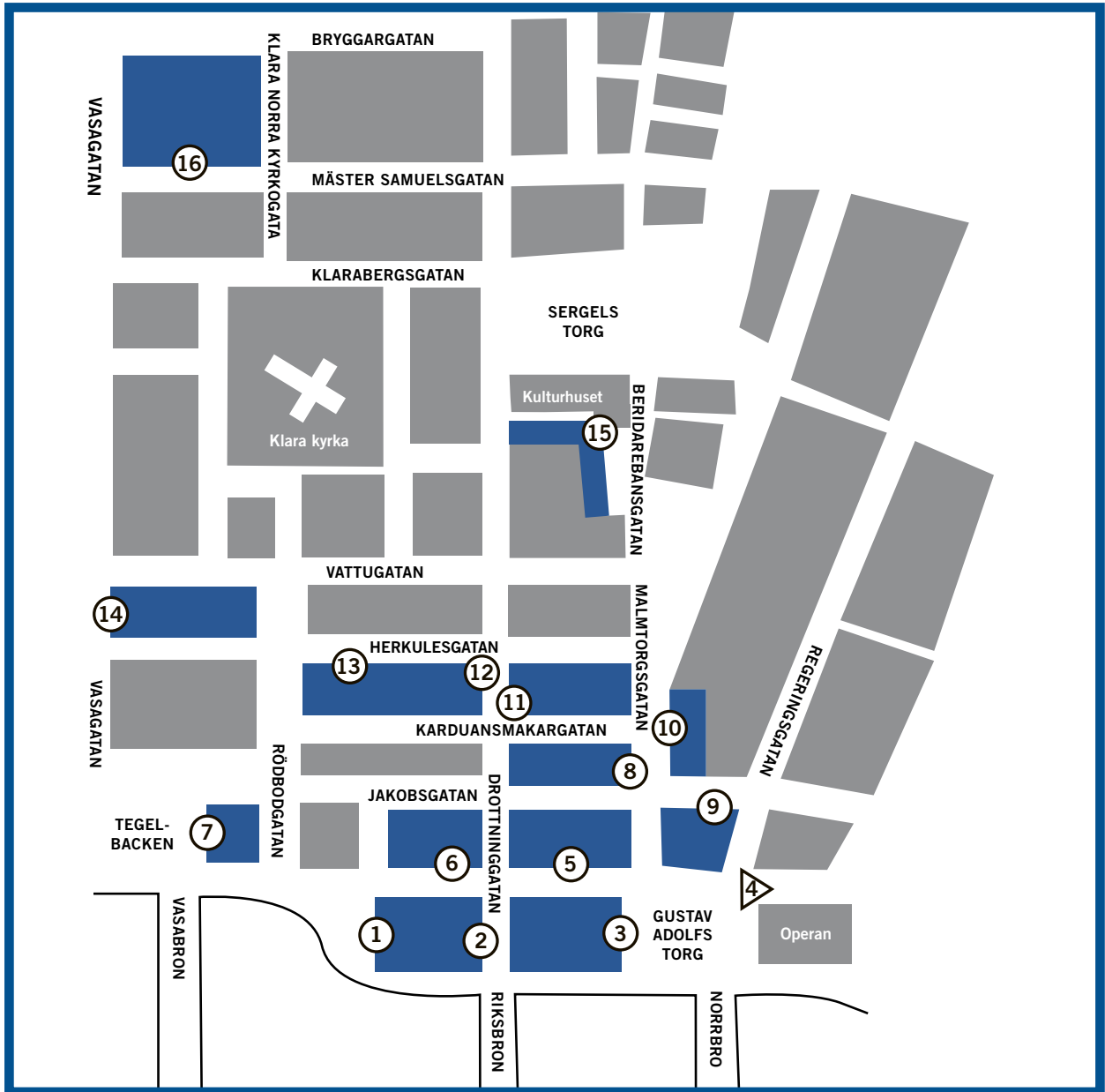
Riksdagens tryckeriexpedition, tfn 08-786 58 10, ordermottagningen@riksdagen.se

- *Departementsserien (Ds) och Statens offentliga utredningar (SOU) beställs från Fritzes (SOU och Ds utgivna under 1999 beställs från Thomson Fakta):*

Fritzes, tfn 08-690 91 90, order.fritzes@nj.se

- *Svensk författningssamling (SFS) beställs t.o.m. 1996 från Fritzes och fr.o.m. 1997 från Thomson Fakta:*

Thomson Fakta, tfn 08-587 671 00, order.sverige@thomsonreuters.com

Besöksadresser och e-post

Arbetsmarknadsdepartementet

- 16 Mäster Samuelsgatan 70
E-post: registrator@employment.ministry.se

Finansdepartementet

- 12 Besöksadress: Drottninggatan 21
E-post: registrator@finance.ministry.se

Försvarsdepartementet

- 9 Besöksadress: Jakobsgatan 9
E-post: registrator@defence.ministry.se

Integrations- och jämställdhetsdepartementet

- 6 Besöksadress: Fredsgatan 8
E-post: registrator@integration.ministry.se

Jordbruksdepartementet

- 6 Besöksadress: Fredsgatan 8
E-post: registrator@agriculture.ministry.se

Justitiedepartementet

- 1 Besöksadress: Rosenbad 4
- 8 Besöksadress: Malm Morgsgatan 3
E-post: registrator@justice.ministry.se

Kulturdepartementet

- 11 Besöksadress: Drottninggatan 16
E-post: registrator@culture.ministry.se

Miljödepartementet

- 7 Besöksadress: Tegelbacken 2
E-post: registrator@environment.ministry.se

Näringsdepartementet

- 16 Mäster Samuelsgatan 70
E-post: registrator@industry.ministry.se

Socialdepartementet

- 6 Besöksadress: Fredsgatan 8
E-post: registrator@social.ministry.se

Statsrådsberedningen

- 1 Besöksadress: Rosenbad 4
E-post: registrator@primeminister.ministry.se

Utbildningsdepartementet

- 11 Besöksadress: Drottninggatan 16
E-post: registrator@education.ministry.se

Utrikesdepartementet

- Besöksadresser:
 - 3 Gustav Adolfs torg 1
 - 5 Fredsgatan 4-6, UD:s pressrum
 - 8 Malm Morgsgatan 3
 - 14 Vasagatan 8-10
 - (-) Stora Nygatan 2b
- E-post: registrator@foreign.ministry.se

Förvaltningsavdelningen

- Besöksadress:
 - 1 Rosenbad 4
 - 3 Gustav Adolfs torg 1
 - 5 Fredsgatan 4-6
 - 6 Fredsgatan 8
 - 8 Malm Morgsgatan 3
 - 10 Malm Morgsgatan 8
 - 11 Drottninggatan 16
 - 12 Drottninggatan 21
 - 14 Vasagatan 8-10
 - 15 Beridarebanan 1
 - 16 Mäster Samuelsgatan 70
 - 4 Karlavägen 102
- E-post: registrator@environment.ministry.se

Regeringskansliets årsbok 2008

Årsboken berättar om vad Regeringskansliet arbetat med under 2008. Myndigheten bestod under 2008 av Statsrådsberedningen, tolv departement och Regeringskansliets förvaltningsavdelning.

Här kan du till exempel få information om antalet regeringsbeslut, årets propositioner, betänkanden och offentliga utredningar. Det finns också uppgifter om Regeringskansliets personal och ekonomi.

I korthet bjuder boken på följande:

- Fakta om Regeringskansliet
- Statsrådsberedningen har ordet
- Departementens verksamhet
- Särskilda projekt och program
- Regeringskansliets interna utvecklingsarbete
- Bildgalleri – statsråd i regeringen
- Regeringskansliet i siffror

En del av dina frågor om Regeringskansliet kan du få svar på i årsboken. Andra frågor kan du få svar på via regeringens webbplats: www.regeringen.se. I boken finns det också uppgifter om andra informationskällor och kontaktvägar i Regeringskansliet.

